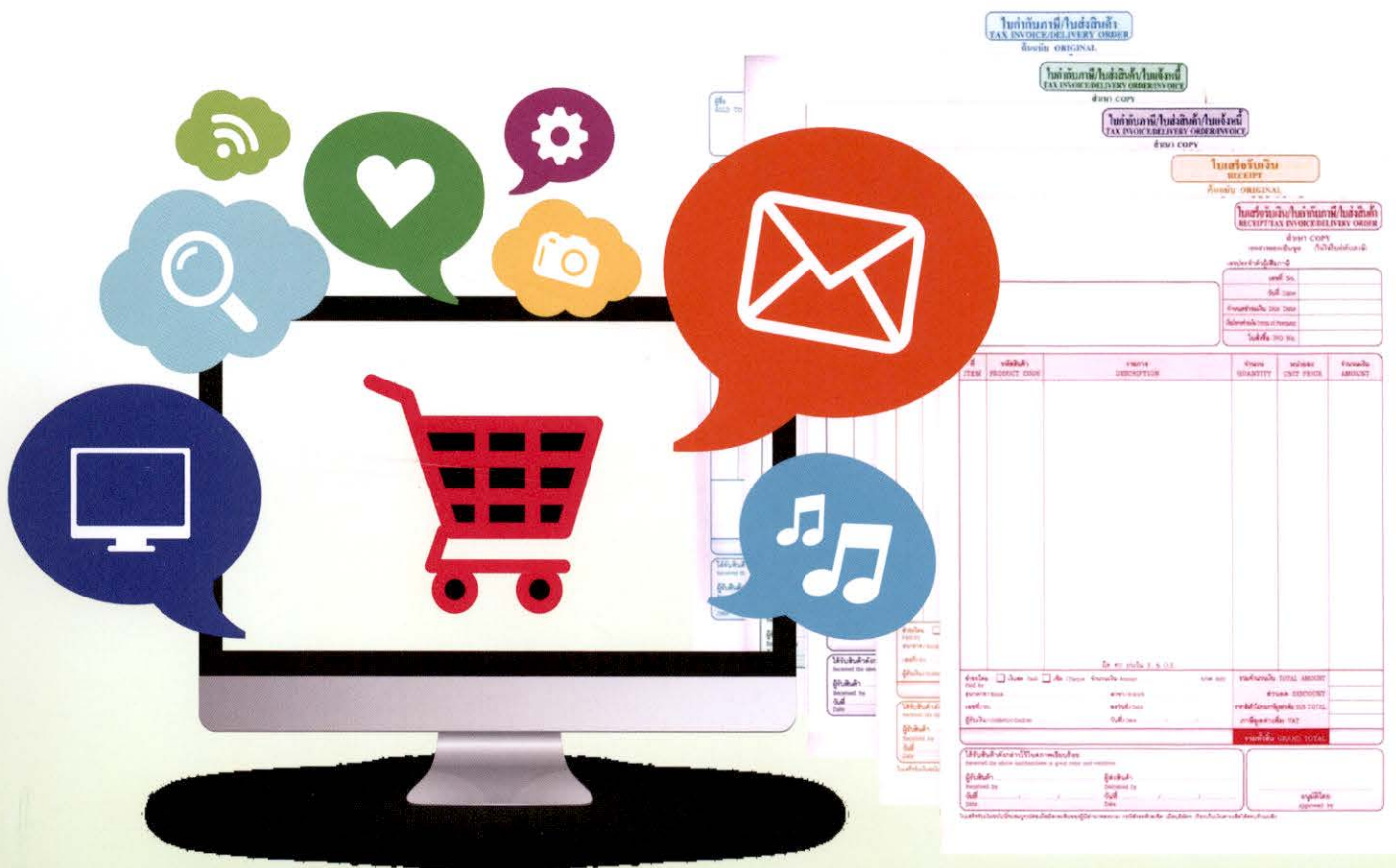

รายงาน
ของคณะกรรมการการเศรษฐกิจ การเงินและการคลัง
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

เรื่อง
มาตรการหรือแนวทางในการจัดเก็บภาษี
จากการส่งเงินค่าโฆษณาไปให้ผู้ประกอบการที่อยู่ในต่างประเทศ
โดยไม่มีการเสียภาษีให้แก่ประเทศไทย และจากการดำเนินธุรกิจ
โดยใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e - Commerce)

(สำเนา)
บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ... คณะกรรมการการเลือกตั้ง การเงินและการคลัง สภานิติบัญญัติแห่งชาติ.....
ที่... สว.(สนช)(กมธ.๑).๑๐๐๙/(ร.๒๕) วันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๘.....
เรื่อง... รายงานการพิจารณาศึกษามาตรการหรือแนวทางในการจัดเก็บภาษีจากการส่งเงินค่าโฆษณา
...ไปให้ผู้ประกอบการที่อยู่ในต่างประเทศ โดยไม่มีการเสียภาษีให้แก่ประเทศไทย และจากการ
...ดำเนินธุรกิจโดยใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-Commerce).....

กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ตามที่ที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๔/๒๕๕๗ วันพฤหัสบดีที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๕๗ ได้มีมติตั้งคณะกรรมการการเศรษฐกิจ การเงินและการคลัง สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ซึ่งตามข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ ข้อ ๘๔ วรรคสอง (๖) ได้กำหนดให้คณะกรรมการการเศรษฐกิจ การเงินและการคลัง มีอำนาจหน้าที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญหรือร่างพระราชบัญญัติ กระทำกิจการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับเศรษฐกิจ การเงิน การคลัง การธนาคาร ตลาดเงิน ตลาดทุน และสถาบันการเงินของประเทศ รวมทั้งนโยบายของรัฐบาล ในด้านงบประมาณ ตลอดจนติดตามและประเมินผลการรับ การใช้จ่ายเงินงบประมาณของส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ และรัฐวิสาหกิจ โดยกรรมการคณะนี้ ประกอบด้วย

๑. พลอากาศเอก ชนะ อยู่สถาพร	ประธานคณะกรรมการ
๒. นายศิริพล ยอดเมืองเจริญ	รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. นางสาวอรจิต สิงคาลวณิช	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม
๔. พลเอก ชატอคุม ดิตถะสิริ	เลขานุการคณะกรรมการ
๕. นายสาธิต ชาญเชาวน์กุล	รองเลขานุการคณะกรรมการ
๖. นายวิทวัส บุญญสถิตย์	โฆษกคณะกรรมการ
๗. นายบุญชัย โชควัฒนา	รองโฆษกคณะกรรมการ
และที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๘. ศาสตราจารย์สม จาตุศรีพิทักษ์	ประธานที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๙. นายบุญทักษ์ หวังเจริญ	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๐. พันตำรวจโท พงษ์ชัย วราชาติ	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๑. พลเอก รั้งสาห์ แซ่มเชื้อ	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๒. นายสมศักดิ์ โชติรัตน์ศิริ	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๓. นางเสาวณี สุวรรณชีพ	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๔. พลอากาศเอก ตรีทศ สนแจ้ง	กรรมการ
๑๕. คุณพรทิพย์ จਾਲะ	กรรมการ

๑๖. นายวรพล โสคติยานุรักษ์	กรรมการ
๑๗. พลอากาศเอก ศิวเกียรติ์ ซยมมะ	กรรมการ
๑๘. พลเอก สมหมาย เกาฏีระ	กรรมการ
๑๙. พลอากาศเอก สฤษดิ์พงษ์ โกมุทานนท์	กรรมการ
๒๐. นายสุพันธ์ มงคลสุธี	กรรมการ
๒๑. พลเรือเอก อมรเทพ ณ บางช้าง	กรรมการ
๒๒. พลอากาศเอก อานนท์ จารยะพันธ์	กรรมการ
๒๓. นายอำพน กิตติอำพน	กรรมการ

ในการนี้ คณะกรรมการได้มีมติตั้งคณะอนุกรรมการด้านการจัดเก็บรายได้ของแผ่นดิน โดยคณะอนุกรรมการได้มีการพิจารณาศึกษามาตรการหรือแนวทางในการจัดเก็บภาษีจากการส่งเงิน ค่าโฆษณาไปให้ผู้ประกอบการที่อยู่ในต่างประเทศ โดยไม่มีการเสียภาษีให้แก่ประเทศไทย และจากการ ดำเนินธุรกิจโดยใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-Commerce) โดยมีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะเพื่อให้การดำเนินงาน ของกระทรวงการคลัง (กรมสรรพากร) กระทรวงพาณิชย์ (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า) กระทรวงเทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสาร และสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ มากขึ้น ทั้งนี้ คณะกรรมการได้พิจารณาและมีมติเห็นชอบรายงานดังกล่าวแล้ว รายละเอียดปรากฏ ตามรายงานที่แนบมาพร้อมนี้

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาเสนอรายงานของคณะกรรมการต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เพื่อพิจารณาต่อไป

(ลงชื่อ) พลอากาศเอก ชนะ อยู่สถาพร

(ชนะ อยู่สถาพร)

ประธานคณะกรรมการการเศรษฐกิจ การเงินและการคลัง

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สำเนาถูกต้อง

(นางสุภาพร วิเชียรเพชร)

ผู้ช่วยเลขานุการประจำคณะกรรมการการเศรษฐกิจ การเงินและการคลัง

สำนักกรรมการ ๑

ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการการเศรษฐกิจ การเงินและการคลัง

โทรศัพท์ ๐ ๒๘๓๑ ๙๑๕๕ - ๕

โทรสาร ๐ ๒๘๓๑ ๙๑๕๕

ธนรัฐ พิมพ์

ธนรัฐ/กนิศ/มณีรัตน์ ทาน ๑

สุภาพร/อัญชลี ทาน ๒

คณะกรรมการการเศรษฐกิจ การเงินและการคลัง สถาบันบัญญัติแห่งชาติ

พลอากาศเอก ชนะ อยู่สถาพร
ประธานคณะกรรมการ

นายศิริพล ยอดเมืองเจริญ
รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง

นางสาวอรจิต สิงคาลวณิช
รองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม

พลเอก ชาทอุดม ติตถะสีรี
เลขาธิการคณะกรรมการ

นายสาธิต ชาญเชาวน์กุล
รองเลขาธิการคณะกรรมการ

นายวิฑูรย์ บุญญสถิตย์
โฆษกคณะกรรมการ

นายบุญชัย โชควัฒนา
รองโฆษกคณะกรรมการและที่ปรึกษาคณะกรรมการ

ศาสตราจารย์สม จาคูศรีพิทักษ์
ประธานที่ปรึกษาคณะกรรมการ
ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

นายบุญทักษ์ หวังเจริญ
ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

พันตำรวจโท พงษ์ชัย วราชิต
ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

พลเอก รังสathy แซ่มเชื้อ
ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

นายสมศักดิ์ โชติรัตน์ศิริ
ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

นางสาวณี สุวรรณชีพ
ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

พลอากาศเอก ดรีทศ สนแจ้ง
กรรมการ
กรรมการ

นางพรทิพย์ จาละ
กรรมการ
กรรมการ

นายวรพล ไสค์ติยานุรักษ์
กรรมการ

พลอากาศเอก ศิวเกียรติ์ ชยมะ
กรรมการ

พลเอก สมหมาย เกาฐีระ
กรรมการ

พลอากาศเอก สฤชดีพงษ์ โกมุทานนท์
กรรมการ

นายสุพันธ์ มงคลสุธี
กรรมการ

พลเรือเอก อมรเทพ ฦ บางช้าง
กรรมการ

พลอากาศเอก อานนท์ จารยะพันธุ์
กรรมการ

นายอำพน กิตติอำพน
กรรมการ

คณะอนุกรรมการด้านการจัดเก็บรายได้ของแผ่นดิน
ในคณะกรรมการการเศรษฐกิจ การเงินและการคลัง สถาบันปัญญูติแห่งชาติ

นายศิริพล ยอดเมืองเจริญ
ประธานคณะอนุกรรมการ

พลเอก รังสาhtย์ แซ่มเชื้อ
รองประธานคณะอนุกรรมการ

นายวิทวัส บุญญสถิตย์
รองประธานคณะอนุกรรมการ

นายดำริ สุโชนัง
อนุกรรมการ

นางพรนภา ไทยเจริญ
อนุกรรมการ

นายราเชนทร์ พจนสุนทร
อนุกรรมการ

นายวินัย วิทวัสการเวช
อนุกรรมการ

นายวีระชัย นพสุวรรณวงศ์
อนุกรรมการ

นายสุชาติ ปลื้มอารมย์
อนุกรรมการ

นางวิวรรณ บุญยประทีปรัตน์
อนุกรรมการและเลขานุการ

ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการด้านการจัดเก็บรายได้ของแผ่นดิน
ในคณะกรรมการการเศรษฐกิจ การเงินและการคลัง สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ศาสตราจารย์สม จาตุศรีพิทักษ์

นายสุพันธุ์ มงคลสุธี

นายพรสิทธิ์ ศรีอรทัยกุล

นางสาววิไลพร ลีวเกษมศานต์

นางศรีวรรณ เจียรวัฒน์ชัย

นายเพิ่มศักดิ์ สัจจะเวท

นายรักษา พุทธรักษา

บทสรุปผู้บริหาร

คณะอนุกรรมการด้านการจัดเก็บรายได้ของแผ่นดิน ในคณะกรรมการการเศรษฐกิจ การเงินและการคลัง สภานิติบัญญัติแห่งชาติ พิจารณาเห็นว่า ปัจจุบันประเทศไทยมียอดเงินค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการโฆษณาทั้งหมด จำนวนประมาณ ๑๐๐,๐๐๐ ล้านบาท และมียอดเงินค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการโฆษณาผ่านระบบอินเทอร์เน็ตไปยังต่างประเทศ จำนวนประมาณ ๑๒,๐๐๐ - ๑๕,๐๐๐ ล้านบาท และตามสถิติตัวเลขผลจากการสำรวจข้อมูลของสำนักงานสถิติแห่งชาติ เมื่อปี ๒๕๕๗ พบว่ามีผู้ใช้ อินเทอร์เน็ตในประเทศไทย จำนวนทั้งสิ้น ๒๑.๗ ล้านคน หรือคิดเป็นร้อยละ ๓๔.๙ ของประชากร ทั้งประเทศ ส่วนผลจากการสำรวจข้อมูลจากรายงาน Digital, Social and Mobile in 2015 ของ WeAreSocial ซึ่งเป็นสื่อออนไลน์ของสิงคโปร์พบว่า เมื่อเดือนมีนาคม ๒๕๕๘ มีผู้ใช้อินเทอร์เน็ต ในประเทศไทย จำนวนทั้งสิ้น ๓๕.๐ ล้านราย และมีผู้ใช้โซเชียลมีเดียในประเทศไทย จำนวนทั้งสิ้น ๓๔.๐ ล้านบัญชี นอกจากนี้ มีข้อมูลจากกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ ว่ามียอดตัวเลข ผู้ประกอบการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ จำนวนประมาณ ๑,๐๐๕,๐๐๐ เว็บไซต์ แต่ขณะนี้ผู้ประกอบการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ที่เข้ามาจดทะเบียนกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เพียงจำนวน ๑๕,๐๐๐ ราย เท่านั้น และเพื่อให้การจัดเก็บรายได้ของแผ่นดินของหน่วยงานต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนที่เกี่ยวข้องกับบทบาท อำนาจหน้าที่ของกรมสรรพากรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น คณะอนุกรรมการด้านการจัดเก็บ รายได้ของแผ่นดินจึงได้มีการพิจารณาศึกษามาตรการหรือแนวทางในการจัดเก็บภาษีจากการส่งเงินค่า โฆษณาไปให้ผู้ประกอบการที่อยู่ในต่างประเทศ โดยไม่มีการเสียภาษีให้แก่ประเทศไทย และจากการ ดำเนินธุรกิจโดยใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-Commerce) โดยมีประเด็นพิจารณา คือ

กรณีที่ ๑. การส่งเงินค่าโฆษณาไปให้ผู้ประกอบการที่อยู่ในต่างประเทศ โดยไม่มีการเสีย ภาษีให้แก่ประเทศไทย

เนื่องจากประเทศไทยมียอดเงินค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการโฆษณาทั้งหมด จำนวนประมาณ ๑๐๐,๐๐๐ ล้านบาท และมียอดเงินค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการโฆษณาผ่านระบบอินเทอร์เน็ตไปยังต่างประเทศ จำนวนประมาณ ๑๒,๐๐๐ - ๑๕,๐๐๐ ล้านบาท และจะมีโอกาสเพิ่มขึ้นอีกในอนาคต โดยในปัจจุบัน อาจจะยังไม่มี การจัดเก็บภาษีหรือมีช่องโหว่ทางกฎหมายในส่วนนี้ ซึ่งส่งผลให้ผู้ประกอบการที่ใช้บริการ โฆษณาของบริษัทต่างประเทศ อาทิ บริษัทผู้ประกอบการของ Google อาจจะได้เปรียบต้นทุนในเชิงภาษี มากกว่าใช้บริการโฆษณาภายในประเทศและทำให้ผู้ประกอบการที่ใช้บริการบริษัทโฆษณาภายในประเทศ เกิดความเสียเปรียบโดยปริยาย แต่กรณีดังกล่าวยังไม่มีการกล่าวอ้างถึงเพราะยังขาดความเข้าใจหรือ เป็นช่องโหว่ของกฎหมาย และมีข้อมูลว่ากรณีผู้ประกอบการรายย่อยจะมีการติดต่อเพื่อลงโฆษณาและ ชำระเงินค่าโฆษณาให้แก่บริษัทผู้ประกอบการของ Google โดยตรง โดยโอนเงินชำระผ่านทางบัตรเครดิต ซึ่งจะไม่มีการหักภาษี ณ ที่จ่าย และไม่มีการเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม ส่วนกรณีบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล รายใหญ่จะมีแนวทางดำเนินการ ๒ แนวทาง คือ ๑) มีการติดต่อเพื่อลงโฆษณาและชำระเงินค่าโฆษณา ให้แก่บริษัทผู้ประกอบการของ Google ผ่านทางบริษัทตัวแทนที่ตั้งอยู่ในประเทศไทย ซึ่งกรณีนี้จะมีการ

เสียภาษีมูลค่าเพิ่ม ๒) มีการติดต่อเพื่อลงโฆษณาและชำระเงินค่าโฆษณาให้แก่บริษัทผู้ประกอบการของ Google โดยตรง (ไม่ผ่านบริษัทตัวแทน) โดยมีการโอนเงินชำระผ่านไปยังต่างประเทศที่มีอนุสัญญาเพื่อการเว้นการเก็บภาษีซ้อน (Double Tax Agreement : DTA) กับประเทศไทย ทั้งนี้ เพื่อที่จะได้ไม่ต้องเสียภาษีให้แก่ประเทศไทย

จากกรณีดังกล่าวคณะอนุกรรมการเห็นว่า เพื่อให้การจัดเก็บภาษีจากการส่งเงินค่าโฆษณาไปให้ผู้ประกอบการที่อยู่ในต่างประเทศ โดยไม่มีการเสียภาษีให้แก่ประเทศไทยเป็นไปอย่างถูกต้อง เป็นธรรม และอุดช่องโหว่กฎหมายตามหลักสากล กรมสรรพากรอาจจะต้องแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากรที่เกี่ยวข้อง บางมาตรา อาทิ มาตรา ๗๐ โดยให้เพิ่มการจ่ายเงินค่าโฆษณาตามมาตรา ๔๐ (๗) มาตรา ๔๐ (๘) เป็นเงินได้พึงประเมินที่บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายของต่างประเทศ มิได้ประกอบกิจการในประเทศไทยแต่ได้รับเงินได้พึงประเมินที่จ่ายจากหรือในประเทศไทยต้องเสียภาษีให้แก่ประเทศไทย หรือมาตรา ๖๕ ตรี โดยกำหนดให้รายจ่ายจากการส่งเงินค่าโฆษณาไปให้ผู้ประกอบการที่อยู่ในต่างประเทศ กรณีที่บริษัทต่างประเทศไม่ได้ผ่านการเสียภาษีตามมาตรา ๗๐ หรือมาตรา ๗๖ ทวิ เป็นรายจ่ายต้องห้าม มิให้ถือเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิตามมาตรา ๖๕ ตรี ซึ่งผลจากกรณีดังกล่าวจะช่วยให้จัดเก็บค่าโฆษณาที่ใช้บริการต่างประเทศปัจจุบันปีละประมาณ ๑๒,๐๐๐ - ๑๕,๐๐๐ ล้านบาท ได้นำกลับมาเป็นตัวเลขเงินได้พึงประเมินภาษีเงินได้นิติบุคคลตามหลักเกณฑ์ที่กรมสรรพากรกำหนด โดยปัจจุบันกรมสรรพากรจัดเก็บภาษีเงินได้นิติบุคคลในอัตราร้อยละ ๒๐ ก็จะสามารถนำมาประเมินจัดเก็บภาษีได้ประมาณ ๒,๐๐๐ - ๓,๐๐๐ ล้านบาท และหากมีการขยายตัวการโฆษณาในอนาคตมากขึ้นก็ย่อมจะทำให้มีการจัดเก็บภาษีได้เพิ่มขึ้นตามไปด้วย

กรณีที่ ๒. การดำเนินธุรกิจโดยใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-Commerce)

เนื่องจากมีข้อมูลว่าปัจจุบันตัวเลขสัดส่วนการดำเนินธุรกิจโดยใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-Commerce) ของประเทศไทย เมื่อเปรียบเทียบกับต่างประเทศ อาทิ จีน ญี่ปุ่น และไต้หวัน แล้วพบว่าไทยมีสัดส่วนอยู่ที่ประมาณ ๐.๕ บาท จีนและญี่ปุ่นมีสัดส่วนอยู่ที่ประมาณ ๗ - ๘ บาท ส่วนไต้หวันมีสัดส่วนอยู่ที่ประมาณ ๑๐ บาท จากสัดส่วนในจำนวน ๑๐๐ บาท ของการดำเนินธุรกิจแบบทั่วไป อย่างไรก็ตาม การดำเนินธุรกิจโดยใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-Commerce) ในประเทศไทยได้รับความนิยมเพิ่มมากขึ้น ฉะนั้น ในอีก ๕ ปีข้างหน้า คาดว่าจะมีสัดส่วนการดำเนินธุรกิจโดยใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-Commerce) เพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง อาจได้ถึง ๕ บาท จากสัดส่วนในจำนวน ๑๐๐ บาท ของการดำเนินธุรกิจแบบทั่วไป ยกตัวอย่างขณะนี้การส่งออกสินค้าไทยอยู่ที่ประมาณ ๗ ล้านล้านบาท และการนำเข้าก็ใกล้เคียงกันอยู่ที่ประมาณ ๗ ล้านล้านบาท อีกทั้งขนาดธุรกิจการค้าปลีกอยู่ที่ประมาณ ๑ ล้านล้านบาท เป็นต้น สมมติว่าการซื้อขายสินค้าของไทยทั้งหมดอยู่ที่ประมาณ ๕ ล้านล้านบาท นั้นหมายความว่าในอนาคตการซื้อขายผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-Commerce) จะอยู่ที่ประมาณ ๒๕๐,๐๐๐ ล้านบาท ถ้าหากไม่มีวิธีคิดหรือเตรียมการตั้งแต่เวลานี้ไปจะทำให้การจัดเก็บภาษีการซื้อขายระหว่างระบบการจัดเก็บภาษีแบบเดิมกับระบบการจัดเก็บภาษีอิเล็กทรอนิกส์ไม่เกิดความเป็นธรรม

และหากไม่มีการดำเนินการใด ๆ ก็จะทำให้เกิดผลกระทบต่อการจัดเก็บรายได้ของรัฐอย่างแน่นอน ดังนั้น เพื่อการจัดเก็บรายได้ในอนาคต กรมสรรพากรจะต้องมีมาตรการกำกับดูแลในส่วนนี้

จากกรณีดังกล่าวคณะอนุกรรมการเห็นว่า เพื่อให้การจัดเก็บภาษีจากการดำเนินธุรกิจ โดยใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-Commerce) เป็นไปอย่างถูกต้อง ทัวถึง และเป็นธรรมมากยิ่งขึ้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจะต้องพิจารณาดำเนินการในเรื่องดังต่อไปนี้

๑. กรมสรรพากรอาจจะต้องแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากรในส่วนที่เกี่ยวข้องใหม่ อาทิ มาตรา ๗๐ กำหนดเพิ่มเงินได้พึงประเมินตามมาตรา ๔๐ (๗) มาตรา ๔๐ (๘) ที่จ่ายจากหรือในประเทศไทย และมาตรา ๖๕ ตรี โดยกำหนดให้รายจ่ายจากการส่งเงินค่าดำเนินธุรกิจไปให้ผู้ประกอบการที่อยู่ในต่างประเทศ ซึ่งไม่ได้ผ่านการเสียภาษีในประเทศไทยเป็นรายจ่ายต้องห้ามมิให้ถือเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิตามมาตรา ๖๕ ตรี

๒. การจดทะเบียนพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ ให้กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ เป็นผู้รับจดทะเบียนผู้ประกอบการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ และจะต้องมีการบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด โดยใช้กฎหมายที่มีอยู่ก่อนและหากจำเป็นก็เร่งดำเนินการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายหรือร่างกฎหมายใหม่ รวมทั้งจะต้องมีการบูรณาการเชื่อมโยงข้อมูลการจดทะเบียนพาณิชย์ทุกประเภทระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ให้เป็นระบบเดียวกัน นอกจากนี้ เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนมากขึ้น ควรกำหนดให้มีการรับจดทะเบียนผู้ประกอบการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ผ่านทางระบบอิเล็กทรอนิกส์ (ออนไลน์) ได้ด้วย

๓. ในการจัดทำกรอบพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ของคณะอนุกรรมการจัดทำกรอบพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ของประเทศไทย กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารควรพิจารณาดำเนินการในเรื่องดังต่อไปนี้ด้วย (๑) จัดทำระบบและควบคุมกำกับดูแลให้เข้าสู่ระบบครอบคลุมทุกกรณี (๒) จัดทำฐานข้อมูลที่ต้องครบถ้วนเพื่อสนับสนุนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (๓) บูรณาการประสานเชื่อมโยงข้อมูลให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะทำให้หน่วยงานดังกล่าวมีข้อมูลสนับสนุนการดำเนินงานมากยิ่งขึ้น อาทิ กรมสรรพากรมีข้อมูลในการติดตามตรวจสอบเพื่อจัดเก็บภาษีอากร กรมพัฒนาธุรกิจการค้ามีข้อมูลในการกำกับดูแลการจดทะเบียนพาณิชย์ สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคมีข้อมูลในการป้องกันและปราบปรามผู้กระทำความผิดกฎหมายขายตรงและตลาดแบบตรง

๔. ปัจจุบันมีการเปิดใช้เว็บไซต์ใหม่ ๆ อาทิ เว็บไซต์โฆษณาขายสินค้า หรือมีการดำเนินธุรกิจ โดยใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-Commerce) เป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ประกอบการรายใหม่ และมีการปฏิบัติผิดสัญญาซื้อขายสินค้าหรือกระทำความผิดกฎหมายต่าง ๆ อาทิ การฉ้อโกงตามประมวลกฎหมายอาญาเพิ่มมากขึ้น ในกรณีนี้ เพื่อเป็นการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดดังกล่าวอย่างจริงจัง สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคควรมีการบังคับใช้พระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ. ๒๕๔๕ กับผู้กระทำความผิดอย่างเคร่งครัดและรวดเร็ว และควรมีการบูรณาการการทำงานเพื่อที่จะประสานเชื่อมโยงข้อมูลกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องด้วย

กรณีที่ ๓. การนำระบบการชำระเงินอิเล็กทรอนิกส์ (e-Payment) มาใช้

เนื่องจากปัจจุบันการดำเนินธุรกิจซื้อขายสินค้าโดยใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-Commerce) ได้รับความนิยมเพิ่มมากขึ้น โดยส่วนใหญ่พบว่ามี การชำระเงินค่าบริการและสินค้าผ่านทางสถาบันการเงิน และบริษัทรับชำระเงินกลุ่ม Non-Bank e-payment ที่จดทะเบียนกับธนาคารแห่งประเทศไทย และโดยที่ธนาคารแห่งประเทศไทยมีบทบาทอำนาจหน้าที่ในการกำกับดูแลการประกอบธุรกิจของสถาบันการเงิน การชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ และการประกอบธุรกิจบัตรเครดิตอิเล็กทรอนิกส์หรือการให้บริการเงินอิเล็กทรอนิกส์ (e-Money) โดยตรง ถึงแม้กรมสรรพากรจะดำเนินการจัดเก็บภาษีเงินได้จากการส่งสินค้าไปให้ผู้ประกอบการที่อยู่ในต่างประเทศ หรือจัดเก็บภาษีจากผู้ประกอบการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ก็ตาม แต่หากไม่มีข้อมูลและมาตรการใด ๆ ที่เป็นการสนับสนุนเพิ่มเติมจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ย่อมจะทำให้การปฏิบัติงานของกรมสรรพากรประสบปัญหาอุปสรรคพอสมควร เนื่องจากการดำเนินธุรกิจของผู้ประกอบการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์มีแนวโน้มในการหลบเลี่ยงภาษี ซึ่งมีความยากลำบากในการดำเนินการตรวจสอบ โดยพฤติกรรมของผู้ประกอบการในปัจจุบันมีการปิดบังข้อ แต่แสดงเบอร์โทรศัพท์ หรือช่องทางการติดต่ออื่นเพื่อซื้อขายสินค้า

จากกรณีดังกล่าวคณะอนุกรรมการเห็นว่า ให้กรมสรรพากรประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ ธนาคารแห่งประเทศไทย ธนาคารพาณิชย์ และสถาบันการเงินอื่น เพื่อนำข้อมูลการทำธุรกรรมทางการเงินมาใช้ในการบริหารจัดการเก็บภาษีอากรอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม สำหรับในระยะแรก ในการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ของบุคคลธรรมดาและผู้ประกอบการ SMEs กรมสรรพากรควรใช้เวลาโดยยังไม่เก็บภาษีจากกลุ่มบุคคลดังกล่าวในช่วงแรก ทั้งนี้ เพื่อให้การประกอบธุรกิจสามารถดำเนินต่อไปได้ และธนาคารแห่งประเทศไทยควรพิจารณาศึกษาเรื่องการซื้อขายผ่านทางระบบอิเล็กทรอนิกส์ และแก้ไขปรับปรุงมาตรการและกฎระเบียบในการส่งเสริมและกำกับดูแลในการทำธุรกรรมโดยใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-Commerce) เพื่อให้เป็นไปตามหลักสากลมากขึ้น นอกจากนี้ หากมีการจัดระเบียบเว็บไซต์เพื่อลงทะเบียนเว็บไซต์การค้าและจัดเก็บภาษีให้เป็นธรรมแก่ผู้ค้าออนไลน์ รัฐย่อมจะได้รับประโยชน์ ดังนี้ (๑) รัฐสามารถจัดเก็บภาษีจากผู้ค้าออนไลน์ (๒) รัฐสามารถรับทราบจำนวนผู้ค้าจากการลงทะเบียน (๓) รัฐสามารถป้องกันปัญหาอาชญากรรม ทางเศรษฐกิจโลกออนไลน์ (๔) รัฐสามารถรับรู้ความเจริญเติบโตทางการค้าในโลกออนไลน์ได้และสามารถกำหนดเป้าหมายในอนาคตอย่างมีทิศทาง (๕) รัฐสามารถติดตามเม็ดเงินค่าโฆษณาในโลกออนไลน์ที่ผู้ประกอบการจัดจ้าง และ (๖) รัฐมีข้อมูลในการสร้างกรอบการเจรจาข้อตกลงธุรกิจออนไลน์กับนานาชาติ

จากการพิจารณาศึกษาเกี่ยวกับกรณีสืบข้างต้น ทำให้คณะอนุกรรมการได้รับทราบข้อมูลข้อเท็จจริงในเชิงลึกมากขึ้น คณะอนุกรรมการจึงได้จัดทำรายงานผลการพิจารณาการศึกษาเพื่อเสนอต่อ คณะกรรมการการเศรษฐกิจ การเงินและการคลัง สภานิติบัญญัติแห่งชาติ พิจารณา และหากคณะกรรมการ เห็นชอบรายงานของคณะอนุกรรมการ เห็นสมควรให้เสนอรายงานดังกล่าวต่อที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และขอให้พิจารณาจัดส่งรายงานดังกล่าวไปยังกระทรวงการคลัง (กรมสรรพากร) กระทรวงพาณิชย์

(กรมพัฒนาธุรกิจการค้า) กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และสำนักงานคณะกรรมการ
คุ้มครองผู้บริโภค เพื่อพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

ทั้งนี้ ในคราวประชุมคณะกรรมการการเศรษฐกิจ การเงินและการคลัง สถาบันบัญญัติแห่งชาติ
ครั้งที่ ๓๘/๒๕๕๘ วันพุธที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ ที่ประชุมได้พิจารณารายงานของคณะอนุกรรมการ
แล้วมีมติเห็นชอบด้วย

คณะอนุกรรมการด้านการจัดเก็บรายได้ของแผ่นดิน
ในคณะกรรมการการเศรษฐกิจ การเงินและการคลัง สถาบันบัญญัติแห่งชาติ
พฤศจิกายน ๒๕๕๘

สารบัญ

	หน้า
๑. องค์ประกอบของคณะอนุกรรมการด้านการจัดเก็บรายได้ของแผ่นดิน	(๒)
๒. ผู้ช่วยเลขานุการประจำคณะกรรมการ	(๒)
๓. หน่วยงาน/บุคคลที่คณะกรรมการได้เชิญมาให้ข้อมูล ข้อเท็จจริงและความเห็น ต่อคณะอนุกรรมการ	(๓)
๔. ผลการพิจารณาศึกษา	(๔)
ส่วนที่หนึ่ง : ข้อมูลการชี้แจงของผู้แทนกรมสรรพากร	(๖)
ส่วนที่สอง : ข้อมูลการชี้แจงของผู้แทนสำนักงานปลัดกระทรวง เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	(๑๑)
ส่วนที่สาม : ข้อมูลการชี้แจงของผู้แทนกรมพัฒนาธุรกิจการค้า	(๑๓)
ส่วนที่สี่ : ข้อมูลการชี้แจงของผู้แทนบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด	(๑๔)
ส่วนที่ห้า : ข้อมูลการชี้แจงของที่ปรึกษาคณะกรรมการ	(๑๔)
ส่วนที่หก : ข้อมูลการชี้แจงของผู้แทนสมาคมผู้ประกอบการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ไทย	(๑๖)
ส่วนที่เจ็ด : ข้อมูลการชี้แจงของผู้แทนธนาคารแห่งประเทศไทย	(๑๘)
ส่วนที่แปด : ข้อมูลการชี้แจงของผู้แทนสมาคมโฆษณาดิจิทัล (ประเทศไทย)	(๑๙)
ส่วนที่เก้า : ข้อมูลการชี้แจงของผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค	(๒๐)
๕. ประเด็นซักถามของคณะอนุกรรมการ	(๒๑)
๖. ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ	(๒๙)
๖.๑ กรณีการส่งเงินค่าโฆษณาไปให้ผู้ประกอบการที่อยู่ในต่างประเทศ โดยไม่มีการเสียภาษีให้แก่ประเทศไทย	(๒๙)
๖.๒ กรณีการดำเนินธุรกิจโดยใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-Commerce)	(๓๑)
๖.๓ กรณีการนำระบบการชำระเงินอิเล็กทรอนิกส์ (e-Payment) มาใช้	(๓๕)

ภาคผนวก

- ประเด็นชี้แจง (เพิ่มเติม) ของสำนักงานปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
(หนังสือกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ด่วนที่สุด ที่ ทก ๐๒๐๙.๓/๑๐๒๘๒
ลงวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๕๘)

รายงานของคณะกรรมการการเศรษฐกิจ การเงินและการคลัง
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

เรื่อง มาตรการหรือแนวทางในการจัดเก็บภาษีจากการส่งเงินค่าโฆษณา
ไปให้ผู้ประกอบการที่อยู่ในต่างประเทศ โดยไม่มีการเสียภาษีให้แก่ประเทศไทย
และจากการดำเนินธุรกิจโดยใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-Commerce)

ด้วยในคราวประชุมคณะกรรมการการเศรษฐกิจ การเงินและการคลัง สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๕/๒๕๕๗ วันพุธที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ ที่ประชุมได้มีมติตั้งคณะอนุกรรมการด้านการจัดเก็บรายได้ของแผ่นดินขึ้น โดยให้มีอำนาจหน้าที่พิจารณาศึกษา วิเคราะห์ร่างพระราชบัญญัติ นโยบาย และมาตรการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และมีผลกระทบต่อการจัดเก็บรายได้ของแผ่นดิน การบริหารกิจการที่รัฐมีรายได้ และการบริหารจัดการทรัพย์สินของแผ่นดิน รวมทั้งศึกษา วิเคราะห์ และเสนอแนะให้การบังคับใช้กฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดเก็บรายได้ของแผ่นดิน การบริหารกิจการที่รัฐมีรายได้ และการบริหารจัดการทรัพย์สินของแผ่นดิน เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด ตลอดจนกำกับดูแล ตรวจสอบ และดำเนินการสอบสวนเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และมีผลกระทบต่อ การจัดเก็บรายได้ของแผ่นดิน การบริหารกิจการที่รัฐมีรายได้ และการบริหารจัดการทรัพย์สินของแผ่นดิน อีกทั้งให้มีอำนาจหน้าที่พิจารณาเรื่องร้องเรียนตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการ และปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

ในการนี้ เนื่องจากประเทศไทยมียอดเงินค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการโฆษณาทั้งหมด จำนวน ประมาณ ๑๐๐,๐๐๐ ล้านบาท และมียอดเงินค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการโฆษณาผ่านระบบอินเทอร์เน็ตไปยัง ต่างประเทศ จำนวนประมาณ ๑๒,๐๐๐ - ๑๕,๐๐๐ ล้านบาท และตามสถิติตัวเลขผลจากการสำรวจ ข้อมูลของสำนักงานสถิติแห่งชาติ เมื่อปี ๒๕๕๗ พบว่ามีผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทย จำนวนทั้งสิ้น ๒๑.๗ ล้านคน หรือคิดเป็นร้อยละ ๓๔.๙ ของประชากรทั้งประเทศ ส่วนผลจากการสำรวจข้อมูลจากรายงาน Digital, Social and Mobile in 2015 ของ WeAreSocial ซึ่งเป็นสื่อออนไลน์ของสิงคโปร์ พบว่า เมื่อเดือนมีนาคม ๒๕๕๘ มีผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทย จำนวนทั้งสิ้น ๓๕.๐ ล้านราย และมีผู้ใช้โซเชียลมีเดียในประเทศไทย จำนวนทั้งสิ้น ๓๔.๐ ล้านบัญชี นอกจากนี้ มีข้อมูลจากกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ ว่ามียอดตัวเลขผู้ประกอบการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ จำนวนประมาณ ๑,๐๐๕,๐๐๐ เว็บไซต์ แต่ขณะนี้ผู้ประกอบการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ที่เข้ามาจดทะเบียนกับ กรมพัฒนาธุรกิจการค้า เพียงจำนวน ๑๕,๐๐๐ รายเท่านั้น และเพื่อให้การจัดเก็บรายได้ของแผ่นดิน ของหน่วยงานต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนที่เกี่ยวข้องกับบทบาทอำนาจหน้าที่ของกรมสรรพากร เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น คณะอนุกรรมการด้านการจัดเก็บรายได้ของแผ่นดินจึงได้มีการพิจารณาศึกษามาตรการหรือแนวทางในการจัดเก็บภาษีจากการส่งเงินค่าโฆษณาไปให้ผู้ประกอบการ

ที่อยู่ในต่างประเทศ โดยไม่มีการเสียภาษีให้แก่ประเทศไทย และจากการดำเนินธุรกิจโดยใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-Commerce) ทั้งนี้ จากการพิจารณาศึกษากรณีดังกล่าว ทำให้คณะกรรมการการค้าได้รับทราบข้อมูล ข้อเท็จจริงในเชิงลึกมากขึ้น คณะกรรมการการค้าจึงได้จัดทำรายงานผลการพิจารณาศึกษาเสนอต่อคณะกรรมการการค้า การเงินและการคลัง สภานิติบัญญัติแห่งชาติ เพื่อพิจารณา

ทั้งนี้ ในคราวประชุมคณะกรรมการการค้า การเงินและการคลัง สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๓๘/๒๕๕๘ วันพุธที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ ที่ประชุมได้พิจารณารายงานของคณะกรรมการแล้วมีมติเห็นชอบด้วย โดยปรากฏผลการพิจารณาศึกษา ดังนี้

๑. องค์ประกอบของคณะกรรมการด้านการจัดเก็บรายได้ของแผ่นดินมีดังนี้

อนุกรรมการ

๑) นายศิริพล ยอดเมืองเจริญ	ประธานอนุกรรมการ
๒) พลเอก รังสาทรย์ แซ่มเชื้อ	รองประธานอนุกรรมการ
๓) นายวิฑูรย์ บุญญสฤติย์	รองประธานอนุกรรมการ
๔) นายดำริ สุโชธนัง	อนุกรรมการ
๕) นางพรนภา ไทยเจริญ	อนุกรรมการ
๖) นายราเชนทร์ พจนสุนทร	อนุกรรมการ
๗) นายวินัย วิฑูรย์การเวช	อนุกรรมการ
๘) นายวีระชัย นพสุวรรณวงศ์	อนุกรรมการ
๙) นายสุชาติ ปลื้มอารมย์	อนุกรรมการ
๑๐) นางวิวรรณ บุญยประทีปรัตน์	อนุกรรมการและเลขานุการ

ที่ปรึกษาอนุกรรมการ

- ๑) ศาสตราจารย์สม จาตุศรีพิทักษ์
- ๒) นายสุพันธุ์ มงคลสุธี
- ๓) นายพรสิทธิ์ ศรีอรทัยกุล
- ๔) นางสาววิไลพร ลีวเกษมสอาด
- ๕) นางศรีวรรณ เจริญวัฒน์ชัย
- ๖) นายเพิ่มศักดิ์ สัจจะเวท
- ๗) นายรักษา พุทธิรักษา

๒. ที่ประชุมคณะกรรมการได้มีมติแต่งตั้ง นางสุภาพร วิเชียรเพชร วิทยากรชำนาญการพิเศษ สำนักกรรมการ ๑ ทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยเลขานุการประจำคณะกรรมการ ตามข้อบังคับการประชุม สภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ ข้อ ๙๑ วรรคสาม

๓. หน่วยงาน/บุคคลที่คณะกรรมการได้เชิญมาให้ข้อมูล ข้อเท็จจริงและความคิดเห็น
ต่อคณะอนุกรรมการ

๑) นายสมบัติ อนันตรัมพร	ที่ปรึกษากิตติมศักดิ์คณะกรรมการ
การเศรษฐกิจฯ
๒) นางสาวนีย์ กมลบุตร	ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการ
การเศรษฐกิจฯ

สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค สำนักงานนายกรัฐมนตรี

- ร้อยตรี ไพโรจน์ คณิงทรัพย์	ผู้อำนวยการกองคุ้มครองผู้บริโภค
ด้านธุรกิจขายตรงและตลาดแบบตรง |
|------------------------------|--|

กรมสรรพากร กระทรวงการคลัง

๑) นายสมพงษ์ ตันตพากย์	รองอธิบดี
๒) นายสมชาย แสงรัตน์มณีเดช	รองอธิบดี
๓) นายอรรถพร อธิมาทรานนท์	นักตรวจสอบภาษีชำนาญการพิเศษ
๔) นายสมชาย วรพฤษ์จารุ	นักวิชาการสรรพากรชำนาญการพิเศษ
๕) นางสาวเพชรรัตน์ ศุภนิมิตรกุลกิจ	นิติกรชำนาญการพิเศษ
๖) นายอัครราชย์ บุญญาศิริ	นักวิชาการภาษีชำนาญการ
๗) นางสาวณิชากัทร นาวาประดิษฐ์	นักวิชาการสรรพากรชำนาญการ
๘) นายกนกศิลป์ เข็มจินดา	นิติกรปฏิบัติการ
๙) นางสาวพธูอาภา จรรย์วัฒนากิจ	นักวิชาการภาษีปฏิบัติการ

สำนักงานปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

๑) นางอาทิตย์ยา สุธาธรรม	ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและ
ยุทธศาสตร์ รักษาการในตำแหน่ง
ที่ปรึกษาสื่อสาร
๒) นางสาวลัดดา แจ่มเกษมสุข	ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการ
ธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์
๓) นายทรงพล ใหม่สาลี	นักวิชาการคอมพิวเตอร์ชำนาญการพิเศษ
๔) นางสุนทรีย์ ส่งเสริม	นักวิชาการคอมพิวเตอร์ชำนาญการ
๕) นายรติ เพิ่มพูล	นักวิชาการคอมพิวเตอร์ชำนาญการ
๖) นางสาวบุญญวรรณ เข็มทอง	นิติกรชำนาญการ
๗) นายจรัญ เหลาทอง	นักวิชาการคอมพิวเตอร์ปฏิบัติการ

กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์

๑) นายวิชัย โภชนกิจ	รองอธิบดี
๒) นางวิชุดา อัครเมธาพิทย์	นักวิชาการพาณิชย์ชำนาญการพิเศษ

ธนาคารแห่งประเทศไทย

๑) นางนิศารัตน์ ไตรรัตน์วรกุล	ผู้อำนวยการอาวุโส
ฝ่ายนโยบายระบบการชำระเงิน
๒) นายณพงศ์ธวัช โปธิกิจ	ผู้บริหารส่วนนโยบายการชำระเงิน
ภายในประเทศ ฝ่ายนโยบายระบบ
การชำระเงิน
๓) นางพรสิริ รุ่งสิริโอภาส	ผู้บริหารทีมกลุ่มธุรกิจและนวัตกรรม
ฝ่ายนโยบายการกำกับสถาบันการเงิน

บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด

๑) นางสาวประภาศรี ทองกิ่งแก้ว	ผู้จัดการฝ่ายบัญชี
๒) นางพรทิว โปธิสัถย์	หัวหน้าส่วน ๘ ฝ่ายการบัญชี
๓) นายคมสัน วงษ์ชื่น	นักบริหารงานพาณิชย์ ๖
ฝ่ายการเงินและการค้าปลีก

สมาคมผู้ประกอบการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ไทย

๑) นายปรีชา ไพโรภักทรกุล	รองอุปนายกสมาคมฯ
๒) นายธนาววัฒน์ มาลาบุปผา	กรรมการสมาคมฯ
๓) นายธชทัต นันทภักควงษ์	กรรมการสมาคมฯ
๔) นายกล้า จิระसानต์	Director บริษัท Dfusion จำกัด

สมาคมโฆษณาดิจิทัล (ประเทศไทย)

- นายศิวัตร์ เขาวรียวงษ์	นายกสมาคมฯ

๔. ผลการพิจารณาศึกษา

คณะอนุกรรมการด้านการจัดเก็บรายได้ของแผ่นดินได้มีการประชุมเพื่อพิจารณาศึกษามาตรการหรือแนวทางในการจัดเก็บภาษีของกรมสรรพากรจากกรณีการส่งเงินค่าโฆษณาไปให้ผู้ประกอบการที่อยู่ในต่างประเทศโดยไม่มีการเสียภาษีให้แก่ประเทศไทย และจากกรณีการดำเนินธุรกิจโดยใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-Commerce) จำนวน ๕ ครั้ง ดังนี้

- ครั้งที่ ๑ วันพุธที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๘ คณะกรรมการได้เชิญ อธิบดีกรมสรรพากร และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุมกับคณะอนุกรรมการ ทั้งนี้ ในวันประชุมดังกล่าว อธิบดีกรมสรรพากร ได้มอบหมายให้ นายสมพงษ์ ตันตพากย์ รองอธิบดีกรมสรรพากร และคณะ เข้าร่วมประชุมแทน

- ครั้งที่ ๒ วันพุธที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๕๘ คณะกรรมการได้เชิญ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร อธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้า และกรรมการผู้จัดการใหญ่ บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด รวมทั้งเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุมกับคณะอนุกรรมการ ทั้งนี้ ในวันประชุมดังกล่าว รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ได้มอบหมายให้ นางอาทิตย์ยา สุธาธรรม ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ รักษาการในตำแหน่งที่ปรึกษาสื่อสาร และคณะ เข้าร่วมประชุมแทน สำหรับในส่วนของกรมพัฒนาธุรกิจการค้า อธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้า ได้มอบหมายให้ นายวิชัย โภชนกิจ รองอธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้า และคณะ เข้าร่วมประชุมแทน และในส่วนของบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด กรรมการผู้จัดการใหญ่บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด ได้มอบหมายให้ นางสาวประภาศรี ทองกิ่งแก้ว ผู้จัดการฝ่ายบัญชี และคณะ เข้าร่วมประชุมแทน

- ครั้งที่ ๓ วันพุธที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๘ คณะกรรมการได้เชิญ นายสมบัติ อนันตรัมพร ที่ปรึกษากิตติมศักดิ์คณะกรรมการการเศรษฐกิจฯ นางสาวนีย์ กมลบุตร ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการการเศรษฐกิจฯ อธิบดีกรมสรรพากร และนายกสมาคมผู้ประกอบการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ไทย รวมทั้งเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุมกับคณะอนุกรรมการ ทั้งนี้ ในวันประชุมดังกล่าว อธิบดีกรมสรรพากร ได้มอบหมายให้ นายสมชาย แสงรัตนมณีเดช รองอธิบดีกรมสรรพากร และคณะ เข้าร่วมประชุมแทน และในส่วนของสมาคมผู้ประกอบการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ไทย นายกสมาคมผู้ประกอบการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ไทย ได้มอบหมายให้ นายธนาวัฒน์ มาลาบุปผา กรรมการสมาคมฯ เข้าร่วมประชุมแทน

- ครั้งที่ ๔ วันพุธที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๘ คณะกรรมการได้เชิญ ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย นายกสมาคมโฆษณาดิจิทัล (ประเทศไทย) และนายกสมาคมผู้ประกอบการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ไทย รวมทั้งผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุมกับคณะอนุกรรมการ ทั้งนี้ ในวันประชุมดังกล่าว ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย ได้มอบหมายให้ นางนิศารัตน์ ไตรรัตน์วรกุล ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายนโยบายระบบการชำระเงิน และคณะ เข้าร่วมประชุมแทน สำหรับในส่วนของสมาคมโฆษณาดิจิทัล (ประเทศไทย) นายศิวัตร์ เขาวรีย์วงษ์ นายกสมาคมฯ ได้เข้าร่วมประชุมด้วยตนเอง และในส่วนของสมาคมผู้ประกอบการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ไทย ไม่มีผู้แทนสมาคมฯ เข้าร่วมประชุมโดยขอเลื่อนการประชุมออกไปก่อน

- ครั้งที่ ๕ วันพุธที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๘ คณะกรรมการได้เชิญ เลขาธิการคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค อธิบดีกรมสรรพากร และนายกสมาคมผู้ประกอบการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ไทย รวมทั้งเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุมกับคณะอนุกรรมการ ทั้งนี้ ในวันประชุมดังกล่าว เลขาธิการคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค ได้มอบหมายให้ ร้อยตรี ไพโรจน์ คณิตทรัพย์ ผู้อำนวยการกองคุ้มครองผู้บริโภคด้านธุรกิจขายตรงและตลาดแบบตรง เข้าร่วมประชุมแทน สำหรับในส่วนของกรมสรรพากร

อธิบดีกรมสรรพากร ได้มอบหมายให้ นายสมชาย แสงรัตน์มณีเดช รองอธิบดีกรมสรรพากร และคณะ เข้าร่วมประชุมแทน และในส่วนของสมาคมผู้ประกอบการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ไทย นายกสมาคมผู้ประกอบการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ไทย ได้มอบหมายให้ นายปรีชา ไพรภักทรกุล รองอุปนายกสมาคมฯ และคณะ เข้าร่วมประชุมแทน

ทั้งนี้ จากการประชุมคณะอนุกรรมการดังกล่าวข้างต้น สรุปผลการพิจารณาศึกษา ได้ดังนี้

ส่วนที่หนึ่ง : ข้อมูลการชี้แจงของผู้แทนกรมสรรพากร

- นายสมพงษ์ ตันตพากย์ รองอธิบดีกรมสรรพากร ได้ให้ข้อมูลและความคิดเห็นต่อที่ประชุมคณะอนุกรรมการ สรุปได้ดังนี้ (การประชุมเมื่อวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๘)

กิจการค้าที่เป็นพาณิชย์กิจที่ต้องจดทะเบียนตามประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง ให้ผู้ประกอบการพาณิชย์กิจต้องจดทะเบียนพาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๓ ถือว่าเป็นการจดทะเบียนพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ ได้แก่

- ๑) การซื้อขายสินค้าหรือบริการโดยวิธีการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต
- ๒) การบริการอินเทอร์เน็ต (Internet Service Provider : ISP)
- ๓) การให้เช่าพื้นที่ของเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่าย (Web Hosting)
- ๔) การบริการตลาดกลางในการซื้อขายสินค้าหรือบริการ (E-Marketplace)

ประเภทของการทำพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์

ในการทำการค้าต้องประกอบด้วยอย่างน้อย ๒ ฝ่าย คือ ผู้ซื้อและผู้ขาย ซึ่งผู้ซื้อและผู้ขายมีหลายรูปแบบทำให้เราสามารถจัดประเภทของพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ ออกเป็นประเภทหลัก ๆ ดังนี้

๑) B2B (Business to Business) คือ การค้าระหว่างผู้ค้ากับหน่วยธุรกิจเช่นกัน แต่เป็นผู้ประกอบการ ครอบคลุมถึงการขายส่ง การทำการสั่งซื้อสินค้าผ่านทางระบบอิเล็กทรอนิกส์ ระบบห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain Management) หรือเว็บไซต์ที่เป็นตัวกลางระหว่างผู้ที่ต้องการซื้อสินค้า / บริการ กับผู้ให้บริการธุรกิจ รถเช่า ดำน้ำ สปา กอล์ฟ สวนสนุก เป็นต้น

๒) B2G (Business to Government) คือ การประกอบธุรกิจระหว่างภาคเอกชนกับภาครัฐที่ใช้กันมาก คือ การจัดซื้อจัดจ้างของภาครัฐที่เรียกว่า e-Government Procurement ในประเทศที่มีความก้าวหน้าทางด้านพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ ที่รัฐบาลทำการซื้อหรือจัดซื้อจัดจ้างผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์เป็นส่วนใหญ่เพื่อประหยัดค่าใช้จ่าย เช่น การประกาศจัดจ้างของภาครัฐ หรือการใช้ระบบ EDI ในพิธีการศุลกากรของกรมศุลกากร เป็นต้น

๓) B2C (Business to Customer) คือ การค้าระหว่างผู้ค้าโดยตรงถึงลูกค้าหรือผู้บริโภค เช่น เว็บไซต์ขายหนังสือออนไลน์ เน้นการขายหนังสือออนไลน์ หรือสื่อมัลติมีเดียทางการศึกษา โดยมีกลุ่มลูกค้าเป็นเด็ก นักเรียน นักศึกษา และบุคคลทั่วไป โดยการสั่งซื้อสินค้าจะทำผ่านระบบตะกร้าสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ การชำระเงิน มีทางเลือกให้ลูกค้า เช่น โอนผ่านธนาคาร บัตรเครดิต ไปรษณีย์

ธนาณัติ ในส่วนของการจัดส่งผ่านทางไปรษณีย์ หรือสามารถส่งแบบ Delivery ได้ด้วย เช่น ร้านค้าอิเล็กทรอนิกส์ ธนาณัติอิเล็กทรอนิกส์การขายอสังหาริมทรัพย์ เป็นต้น

จากกลุ่มผู้ประกอบการทั้ง ๓ กลุ่ม พบว่ามีมูลค่าการซื้อขายทั้งระบบ B2B และ B2G รวมกันกว่า ๖ แสนล้านบาทต่อปี ส่วนมูลค่าการซื้อขายในระบบ B2C ประมาณ ๑ แสนล้านบาทต่อปี (ข้อมูลจากสำนักงานสถิติแห่งชาติ)

ผู้ประกอบการ e-Commerce ที่ขายสินค้าหรือบริการผ่านทางอิเล็กทรอนิกส์มีสิทธิและหน้าที่ในการเสียภาษีเช่นเดียวกับผู้ประกอบการอื่น ๆ ผู้ประกอบการที่อยู่ในประเทศไทย ไม่ว่าจะบุคคลธรรมดา หรือนิติบุคคลที่จดทะเบียนในประเทศไทย มีรายได้จากการขายสินค้าหรือให้บริการแก่ผู้ซื้อที่อยู่ ณ ที่ใด ๆ ก็ตาม มีสิทธิและหน้าที่เช่นเดียวกับผู้ประกอบการค้าขายที่มีหน้าร้านทั่วไป ต้องนำรายได้นั้นมารวมคำนวณ ยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้และมีหน้าที่จดทะเบียนเสียภาษีมูลค่าเพิ่มตามเงื่อนไขของกฎหมาย โดยมีรายรับจากการขายสินค้าหรือให้บริการเกินกว่า ๑,๘๐๐,๐๐๐ บาทต่อปี หรือต่อรอบระยะเวลาบัญชี มีหน้าที่ต้องยื่นคำขอจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม จัดทำรายงานภาษีขาย รายงานภาษีซื้อ และยื่นแบบแสดงรายการภาษีมูลค่าเพิ่ม ภ.พ.๓๐ ภายในวันที่ ๑๕ ของเดือนถัดไป ไม่ว่าผู้ประกอบการจะมีรายรับหรือไม่ก็ตาม

กรมสรรพากรมีหลักการในการจัดเก็บภาษีแก่ผู้ประกอบการที่เป็นเจ้าของเว็บไซต์ ที่ให้ใช้พื้นที่ในการโฆษณา ในปัจจุบันจะมี ๒ ลักษณะ คือ

- ๑) การจัดเก็บตามถิ่นที่อยู่ กล่าวคือ บริษัทที่ตั้งขึ้นในประเทศไทย
- ๒) จัดเก็บตามแหล่งเงินได้ กล่าวคือ จัดเก็บจากบริษัทต่างชาติที่เข้ามามีเงินได้ในประเทศไทย โดยปัจจุบันบริษัทให้บริการ Search engine ส่วนมากเป็นบริษัทที่มีการจัดตั้งในต่างประเทศ อาทิ Google มีบริษัทจัดตั้งในประเทศสิงคโปร์ ซึ่งตามกฎหมายแล้วผู้ประกอบการที่เป็นนิติบุคคลจดทะเบียนอยู่ในระบบเมื่อมีการจ่ายค่าใช้จ่ายในส่วนนี้ให้แก่ Google ที่ประเทศสิงคโปร์ ผู้จ่ายเงินจะต้องหักเงินภาษีมูลค่าเพิ่มและนำส่งภาษีมูลค่าเพิ่มด้วยแบบ ภ.พ. ๓๖ ในอัตราร้อยละ ๗ ตามมาตรา ๘๓/๖ (๒) แห่งประมวลรัษฎากร

สำหรับภาษีเงินได้ โดยหลักการเมื่อบริษัทต่างชาติเข้ามามีรายได้ในประเทศไทยจะต้องมีการหักภาษีเงินได้ไว้ ตามประมวลรัษฎากร มาตรา ๗๐ กำหนดให้บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายของต่างประเทศ มิได้ประกอบกิจการในประเทศไทย แต่ได้รับเงินได้พึงประเมินตามมาตรา ๔๐ (๒) (๓) (๔) (๕) หรือ (๖) ที่จ่ายจากหรือในประเทศไทย ให้บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลนั้น เสียภาษีโดยหักภาษีจากเงินได้พึงประเมินที่จ่ายตามอัตราภาษีเงินได้สำหรับบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล แล้วนำส่งอำเภอท้องที่พร้อมกับยื่นรายการตามแบบที่อธิบดีกำหนดภายในเจ็ดวัน นับแต่สิ้นเดือนของเดือนที่จ่ายเงินได้พึงประเมิน ทั้งนี้ให้นำมาตรา ๕๔ มาบังคับใช้โดยอนุโลม แต่เนื่องจากค่าโฆษณา ไม่อยู่ในเงื่อนไขที่ต้องหักภาษีเงินได้ตามมาตรา ๗๐ แต่ถ้าเป็นการประกอบธุรกิจที่มีรายได้ที่เข้าเงื่อนไขตามมาตรา ๔๐ (๒) (๓) (๔) (๕) หรือ (๖) ผู้จ่ายเงินต้องหักเงินภาษีเงินได้ไว้ร้อยละ ๑๕ เพื่อนำส่งกรมสรรพากร ปัจจุบันกรมสรรพากรสามารถจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มโดยการนำส่งจากผู้จ่าย

เงินได้จำนวนปีละสามหมื่นกว่าล้านบาท และจัดเก็บภาษีเงินได้ที่หักไว้ ตามมาตรา ๗๐ จำนวนปีละกว่าแสนล้านบาท

ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินการเกี่ยวกับการติดตามจัดเก็บภาษีผู้ประกอบการธุรกิจ e-Commerce ที่กรมสรรพากรพบ คือ การดำเนินการติดตามและตรวจสอบแหล่งเงินได้ของกรมสรรพากร เพื่อให้ผู้ประกอบการปฏิบัติหน้าที่ทางภาษีสรรพากร ซึ่งหากเป็นผู้ประกอบการที่อยู่ในขอบเขตกฎหมายของประเทศไทยกรมสรรพากรจะดำเนินการตามกฎหมายได้ โดยจากผลการดำเนินงานที่ผ่านมาพบอุปสรรค ดังนี้

๑) ธุรกิจที่มีบริษัทตัวแทนหรือบริษัทสาขาในประเทศไทยแต่ธุรกิจส่วนใหญ่อยู่ในต่างประเทศ

๒) ธุรกิจที่ประกอบกิจการในต่างประเทศแต่มีการให้บริการในประเทศไทย

๓) ความยุ่งยากและขั้นตอนในการขอความร่วมมือกับภาคธุรกิจและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เนื่องจากกิจการ e-Commerce มีหลายธุรกิจหลายหน่วยงานที่เข้ามาเกี่ยวข้อง อาทิ การสั่งซื้อสินค้าออนไลน์และมีการจัดส่งทางไปรษณีย์ ถ้าเป็นการจัดส่งมาจากต่างประเทศจะต้องมีการผ่านพิธีการศุลกากร หรือการลงทะเบียนในการเปิดเว็บไซต์เพื่อประกอบธุรกิจ e-Commerce รายใหม่ กรมสรรพากรจะต้องขอความร่วมมือในการตรวจสอบย้อนกลับจากสินค้าที่มีการจัดส่งทั้งจากบริษัทไปรษณีย์ไทย จำกัด กรมศุลกากร หรือการตรวจสอบข้อมูลผู้ประกอบการจากกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศ กรมพัฒนาธุรกิจการค้า เหล่านี้เป็นต้น

ประเด็นที่เป็นข้อก้ำกัวยในการควบคุมจัดเก็บภาษี e-Commerce อย่างแท้จริง คือ กลุ่มผู้ประกอบการรายใหม่ที่เป็นบุคคลธรรมดา เป็นนักศึกษาหารายได้พิเศษโดยเริ่มต้นกิจการในลักษณะที่ไม่มีความรู้เรื่องภาษี ไม่เข้าสู่ระบบภาษี ไม่มีการจดทะเบียนในการเปิดเว็บไซต์ กรมสรรพากรมีมาตรการในการตรวจสอบผู้ประกอบการเหล่านี้โดยตามได้จากเลขบัญชีธนาคารของผู้ประกอบธุรกิจ e-Commerce ที่ใช้สำหรับโอนเงินจากการสั่งซื้อสินค้า แต่ก็ไม่สามารถติดตามได้ทุกรายเนื่องจากการขอตรวจสอบบัญชีธนาคารซึ่งเป็นข้อมูลส่วนบุคคลต้องดำเนินการเป็นราย ๆ ไป กรมสรรพากรต้องมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่ามีการหลบเลี่ยงภาษีเพื่อนำมาอ้างในการขอตรวจสอบกับธนาคารได้ อย่างไรก็ตามสำหรับผู้ประกอบธุรกิจ e-Commerce รายใหม่เหล่านี้ กรมสรรพากรมุ่งเน้นมาตรการในการให้ความรู้โดยการจัดสัมมนาเผยแพร่ประชาสัมพันธ์โดยเอกสาร แผ่นพับ หรือทางเว็บไซต์ มีการเปิดช่องทางออนไลน์ในการตอบปัญหาภาษีอากร

- นายสมชาย แสงรัตนมณีเดช รองอธิบดีกรมสรรพากร ได้ให้ข้อมูลและความคิดเห็นต่อที่ประชุมคณะอนุกรรมการ สรรพได้ดังนี้ (การประชุมเมื่อวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๘)

ประเด็นที่ ๑. เกี่ยวกับประมวลรัษฎากร มาตรา ๗๐ กรณีการโฆษณาและซื้อขายสินค้าผ่านระบบออนไลน์ ที่มีการส่งเงินค่าโฆษณาไปให้ผู้ประกอบการที่อยู่ในต่างประเทศและไม่มีการเสียภาษีให้แก่ประเทศไทย กรมสรรพากรได้มีการดำเนินการ ดังนี้

๑) ประมวลรัษฎากรได้วางหลักการจัดเก็บภาษีเงินได้นิติบุคคลไว้ในมาตรา ๖๖ ว่า บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทยหรือที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายต่างประเทศและ

ประกอบกิจการในประเทศไทย ต้องเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลจากกำไรสุทธิ โดยในสวนบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายต่างประเทศจะเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลเฉพาะกำไรสุทธิจากการประกอบกิจการในประเทศไทย

๒) สำหรับบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลต่างประเทศที่ไม่ได้ประกอบกิจการในประเทศไทย แต่ได้รับเงินได้พึงประเมินตามมาตรา ๔๐ (๒) (เช่น ค่านายหน้า) (๓) (เช่น ค่าสิทธิ) (๔) (เช่น ดอกเบี้ย เงินปันผล) (๕) (เช่น ค่าเช่า) (๖) (เช่น ค่าบริการวิชาชีพอิสระ) ที่จ่ายจากหรือในประเทศไทย ให้บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลนั้นเสียภาษี โดยให้ผู้จ่ายหักภาษีจากเงินได้พึงประเมินที่จ่ายในอัตราร้อยละ ๑๕ ของเงินได้พึงประเมิน เว้นแต่กรณีเงินปันผลให้หักในอัตราร้อยละ ๑๐

๓) หากบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลได้รับเงินได้พึงประเมินประเภทรายได้จากการรับเหมาก่อสร้าง (มาตรา ๔๐ (๗)) จากการรับเหมาก่อสร้างในประเทศไทยหรือรายได้จากการประกอบธุรกิจ (มาตรา ๔๐ (๘)) โดยสภาพจะต้องเป็นการประกอบกิจการในประเทศไทย ซึ่งต้องเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลจากกำไรสุทธิอยู่แล้ว ประมวลรัษฎากรจึงไม่ได้กำหนดให้บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลต่างประเทศเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลจากเงินได้พึงประเมินประเภทดังกล่าวตามมาตรา ๗๐ อีก

๔) หากมีการเสนอแก้ไขมาตรา ๗๐ โดยให้เพิ่มการจ่ายเงินตามมาตรา ๔๐ (๘) ประเทศไทยก็ยังไม่สามารถจัดเก็บภาษีเงินได้นิติบุคคลได้ เนื่องจากประเทศไทยได้ทำความตกลงอนุสัญญาภาษีซ้อนกับประเทศต่าง ๆ กว่า ๖๐ ประเทศ ส่งผลให้ประเทศไทยจัดเก็บภาษีเงินได้นิติบุคคลจากกำไรจากธุรกิจได้เฉพาะกรณีที่บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลซึ่งตั้งขึ้นตามกฎหมายของต่างประเทศนั้น โดยมีสถานประกอบกิจการถาวรในประเทศไทย และมีเงินได้เกิดจากการดำเนินงานของสถานประกอบกิจการถาวรดังกล่าว

ประเด็นที่ ๒. เกี่ยวกับประมวลรัษฎากร มาตรา ๗๖ ทวิ กรณีบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ซึ่งตั้งขึ้นตามกฎหมายของต่างประเทศ มีลูกจ้าง หรือผู้ทำการแทน หรือผู้ทำการติดต่อในการประกอบกิจการในประเทศไทยเป็นเหตุให้ได้รับเงินได้หรือผลกำไรในประเทศไทยถือว่าบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลดังกล่าวประกอบกิจการในประเทศไทยนั้น บทบัญญัติแห่งมาตรา ๗๖ ทวิ มีความชัดเจนอยู่แล้ว จึงต้องพิจารณาจากข้อเท็จจริงของแต่ละกรณี

ประเด็นที่ ๓. ความคืบหน้าในการดำเนินการในการจัดเก็บภาษีจากกรณีดำเนินการธุรกิจโดยใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-Commerce) และปัญหาอุปสรรคการดำเนินการสำหรับการดำเนินการกับผู้ประกอบการโฆษณาและซื้อขายสินค้าผ่านระบบออนไลน์ ณ ปัจจุบันกรมสรรพากรได้กำหนดมาตรการเกี่ยวกับกิจการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ เพื่อเผยแพร่แนะนำในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้เข้าถึงกลุ่มผู้ประกอบการบนธุรกิจออนไลน์ และตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ทางพาณิชย์สรรพากร โดยมีมาตรการเกี่ยวกับการตรวจสอบภาษีผู้ประกอบการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งในการดำเนินการกรมสรรพากรมีขั้นตอนในการสืบค้นรายชื่อ และข้อมูลการรับชำระเงินผู้ประกอบการที่ประกอบกิจการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ และมีแนวโน้มในการหลบเลี่ยงภาษี ซึ่งมีความยากลำบากในการดำเนินการดังกล่าว ทั้งนี้ พฤติกรรมของผู้ประกอบการในปัจจุบันมีการปิดบังชื่อ แต่แสดงเบอร์โทรศัพท์

หรือช่องทางการติดต่ออื่นเพื่อซื้อขายสินค้า ดังนั้น หากกรมสรรพากรสามารถประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

๑) หน่วยงานที่รับจดทะเบียน อาทิ กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์

๒) กิจการติดต่อสื่อสาร อาทิ บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) (AIS) บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) (DTAC) และบริษัท ทู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) (TRUE)

๓) กิจการธนาคารและสถาบันการเงินที่เป็นช่องทางการรับจ่ายเงินค่าบริการและสินค้า อาทิ สถาบันการเงิน และบริษัทรับชำระเงินกลุ่ม Non-Bank e-payment ที่จดทะเบียนกับธนาคารแห่งประเทศไทย

๔) กิจการขนส่งสินค้าให้ผู้ประกอบการ อาทิ บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด

ย่อมจะทำให้การจัดเก็บภาษีจากผู้ประกอบการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์สามารถทำได้ง่ายขึ้น ทั้งนี้ เนื่องจากการประกอบกิจการของผู้ประกอบการเหล่านี้มีการวิวัฒนาการไปตามเทคโนโลยีที่เกิดขึ้น

- นายสมชาย แสงรัตนมณีเดช รองอธิบดีกรมสรรพากร ได้ให้ข้อมูลและความคิดเห็นต่อที่ประชุมคณะกรรมการสิทธิการ สรุปได้ดังนี้ (การประชุมเมื่อวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๘)

การที่กรมสรรพากรจะจัดเก็บภาษีจากกรณีที่มีการโฆษณาและซื้อขายสินค้าผ่านระบบออนไลน์ อาทิ Google / Facebook โดยมีการส่งเงินค่าโฆษณาไปให้ผู้ประกอบการที่อยู่ในต่างประเทศ และไม่มีการเสียภาษีให้แก่ประเทศไทย และจากการดำเนินธุรกิจโดยใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-Commerce) เห็นว่ามีแนวทางต้องดำเนินการอยู่ ๒ แนวทาง คือ ๑) ขอรหัสหรือความเห็นในประเด็นดังกล่าวไปยังสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเพื่อพิจารณาวินิจฉัยอีกครั้งหนึ่ง ๒) ดำเนินการจัดเก็บภาษีจากกรณีดังกล่าวไปในทันที อย่างไรก็ตาม หากมีการดำเนินการตามข้อ ๒) ก็อาจจะมีข้อโต้แย้งคัดค้านว่าเหตุใดกรมสรรพากรจึงไม่ปฏิบัติตามแนวทางที่เคยยึดถือปฏิบัติมา โดยอ้างความเห็นของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาที่ได้เคยวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้สำหรับการรับจ้างทำของในต่างประเทศ (กรณีการว่าจ้างต่อเรือในต่างประเทศของกองทัพเรือ) เพื่อยกขึ้นเป็นข้อต่อสู้กับกรมสรรพากร ดังนั้น จากกรณีดังกล่าวข้างต้นเพื่อให้เกิดความชัดเจนในการปฏิบัติหน้าที่ กรมสรรพากรอาจจะต้องขอรหัสหรือความเห็นในประเด็นดังกล่าวไปยังสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเพื่อพิจารณาวินิจฉัยอีกครั้งหนึ่งก่อน

จากการพิจารณาศึกษาข้อมูลเปรียบเทียบกับประเทศญี่ปุ่นเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีจากการส่งเงินค่าโฆษณาไปให้ผู้ประกอบการที่อยู่ในต่างประเทศ และจากการดำเนินธุรกิจโดยใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-Commerce) แล้วพบว่า ประเทศญี่ปุ่นดำเนินการจัดเก็บภาษีจากกรณีดังกล่าว เฉพาะภาษีมูลค่าเพิ่มเท่านั้น ซึ่งมีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๘ นี้ โดยไม่มีการจัดเก็บภาษีเงินได้นิติบุคคลจากกรณีดังกล่าวแต่อย่างใด

ส่วนที่สอง : ข้อมูลการชี้แจงของผู้แทนสำนักงานปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

- นางอาทิตยา สุธารธรรม ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ รักษาการในตำแหน่งที่ปรึกษาด้านการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ได้ให้ข้อมูลและความเห็นต่อที่ประชุมคณะอนุกรรมการ สรุปได้ดังนี้ (การประชุมเมื่อวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๕๘)

ประเด็นที่ ๑. กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมีความคืบหน้าผลการดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดทำกรอบแนวทางในการดำเนินธุรกิจโดยใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-Commerce) อย่างไร และมีปัญหาอุปสรรคข้อขัดข้องหรือไม่ อย่างไร

ในประเด็นนี้ คณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เป็นประธานกรรมการ และปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เป็นรองประธานกรรมการ ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ของไทย (e-commerce) เพื่อเป็นกลไกหนึ่งในการส่งเสริมการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ของประเทศ ให้มีการเจริญเติบโตอย่างมีประสิทธิภาพ และสนับสนุนนโยบายเศรษฐกิจดิจิทัล (Digital Economy) ของรัฐบาลอย่างเป็นรูปธรรม จึงได้จัดตั้งคณะกรรมการจัดทำกรอบพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ของประเทศไทย

อนึ่ง คณะอนุกรรมการจัดทำกรอบพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ของประเทศไทยได้ดำเนินการศึกษา รวบรวมวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อจัดทำกรอบพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ของประเทศไทย (Thailand e-Commerce Framework : TH e-CoF) และเสนอแนะมาตรการในการสร้างผู้ประกอบการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ การสร้างความเชื่อมั่นในการทำพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ รวมถึงการสนับสนุนในการเพิ่มมูลค่าตลาดพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ให้เติบโตอย่างต่อเนื่อง โดยกำหนดวิสัยทัศน์ คือ “ผู้ประกอบการเข้มแข็ง ผู้บริโภคมั่นใจ ประเทศไทยมั่งคั่ง ด้วย e-commerce” ปัจจุบัน (ร่าง) กรอบพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ดังกล่าวอยู่ระหว่างปรับแก้ไขข้อมูลตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการฯ ก่อนเสนอคณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ให้ความเห็นชอบ

ประเด็นที่ ๒. กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อกรณีการจัดเก็บภาษีจากการดำเนินธุรกิจโดยใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-Commerce) อย่างไร และมีแนวทางในการป้องกันการหลีกเลี่ยงภาษีและการแก้ไขปัญหาดังกล่าวอย่างไร

ในประเด็นนี้ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ร่วมกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้าและสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค สนับสนุนให้ผู้ประกอบการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ดำเนินการจดทะเบียนพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์และจดทะเบียนการค้าแบบตรงตามที่กฎหมายกำหนด เพื่อให้ภาครัฐและประชาชนทราบถึงแหล่งที่ตั้งของสถานประกอบการซึ่งเป็นประโยชน์ในการสร้างความเชื่อมั่นสำหรับการทำพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์และทำให้ผู้ประกอบการสามารถประกอบธุรกิจเพื่อการเติบโตอย่างยั่งยืน ส่วนกรมสรรพากรสามารถนำข้อมูลจดทะเบียนดังกล่าวไปใช้ในการจัดเก็บภาษีได้

ประเด็นที่ ๓. เนื่องจากปัจจุบันมีการเปิดใช้เว็บไซต์ใหม่ ๆ เป็นจำนวนมาก อาทิ เว็บไซต์โฆษณาขายสินค้า หรือเว็บไซต์ที่ไม่เหมาะสม ซึ่งบางกรณีอาจส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของรัฐ หรือความสงบเรียบร้อยของประชาชน จากกรณีดังกล่าวกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ได้มีการควบคุม กำกับดูแล และตรวจสอบหรือไม่ อย่างไร และมีผลการดำเนินงานเป็นอย่างไร

ในประเด็นนี้ สำหรับเว็บไซต์ที่มีการขายสินค้า และเว็บไซต์ที่ไม่เหมาะสม ที่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อประชาชนที่กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้รับแจ้งเพื่อดำเนินการส่วนใหญ่มีอยู่ ๒ ลักษณะ คือ

๑) เว็บไซต์ที่ได้รับแจ้งจากสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) ซึ่งมีการโฆษณาขายผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร ยา เครื่องมือแพทย์ โดยไม่ได้รับอนุญาตจาก อย. และมีการโฆษณาสรรพคุณที่เกินจริงทำให้ประชาชนได้รับข้อมูลที่คลาดเคลื่อน เสียโอกาสในการรักษาสุขภาพอย่างถูกต้อง กระทรวงฯ และ อย. ดำเนินงานร่วมกันพิจารณาแล้วเห็นว่าเว็บไซต์ดังกล่าวมีการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๑๔ (๑) นำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ปลอมไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน หรือข้อมูลคอมพิวเตอร์อันเป็นเท็จ โดยประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นหรือประชาชน จึงได้ดำเนินการระงับการเผยแพร่ในหลายเว็บไซต์ โดยแสดงพยานหลักฐานต่อศาลขอให้มีคำสั่งระงับการเผยแพร่ในหลายเว็บไซต์ ในกรณีที่กระทรวงฯ สามารถตรวจสอบข้อมูลผู้ประกาศขายสินค้าได้ก็จะแจ้งให้ อย. ทราบ เพื่อดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดตามกฎหมายต่อไป

๒) เว็บไซต์ที่โฆษณาขายสินค้า เช่น facebook.com kaidee.com pantipmarket.com weloveshopping.com เป็นต้น มักมีการหลอกลวง ฉ้อโกงผู้บริโภคเป็นจำนวนมาก โดยผู้ประกาศหลอกให้โอนเงินค่าชำระสินค้าแต่ไม่ส่งสินค้าให้ตามที่ตกลง หรือส่งสินค้าไม่ตรงตามที่ประกาศ กรณีดังกล่าว กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร จะได้รับคำร้องขอจากสำนักงานตำรวจแห่งชาติ หรือประชาชน เพื่อตรวจสอบไอพีแอดเดรส หรือข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์ เพื่อหาผู้กระทำความผิดมาดำเนินคดีกฎหมาย แต่ทั้งนี้ ในกรณีที่เว็บไซต์มีถิ่นฐานอยู่นอกราชอาณาจักรไทย เช่น facebook.com youtube.com google.com เป็นข้อจำกัดในการสั่งให้ผู้บริการส่งมอบข้อมูลเกี่ยวกับผู้ใช้บริการที่ต้องเก็บตามมาตรา ๒๖ หรือที่อยู่ในความครอบครองหรือควบคุมของผู้ให้บริการ ให้แก่พนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ จึงไม่สามารถดำเนินการขอตรวจสอบข้อมูลจราจรคอมพิวเตอร์จากผู้ให้บริการ

ประเด็นที่ ๔. รายละเอียดของกฎหมาย กฎ ระเบียบ และข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับกรณีตามประเด็นที่ ๑. และประเด็นที่ ๓. มีอะไรบ้าง

ในประเด็นนี้ มีกฎหมายที่เกี่ยวข้องดังนี้

๑) พระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ พ.ศ. ๒๔๙๙

๒) ประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่องให้ผู้ประกอบพาณิชย์กิจต้องจดทะเบียนพาณิชย์

(ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๕๓

๓) พระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ. ๒๕๔๕

๔) พระราชบัญญัติให้ใช้บทบัญญัติแห่งประมวลรัษฎากร พ.ศ. ๒๔๘๑

๕) พระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๔ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑

๖) พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐

ประเด็นที่ ๕. เนื่องจากปัจจุบันมีการโฆษณาและซื้อขายสินค้าผ่านระบบออนไลน์ อาทิ ภูเก็ต / เฟสบุ๊ก เป็นจำนวนมาก โดยมีการส่งเงินค่าโฆษณาไปให้ผู้ประกอบการที่อยู่ในต่างประเทศ และไม่มีการเสียภาษีให้แก่ประเทศไทย จากกรณีดังกล่าวกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ได้มีการประสานงานกับกรมสรรพากร เพื่อพิจารณากำหนดมาตรการหรือแนวทางในการจัดเก็บภาษี ดังกล่าวหรือไม่ อย่างไร

ในประเด็นนี้ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้มีการหารือร่วมกับ ผู้แทนกรมสรรพากรเกี่ยวกับแนวทางการจัดเก็บภาษีพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ของประเทศไทย โดยกรมสรรพากรมีมาตรการในการจัดเก็บภาษีจากผู้ประกอบการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ต่างประเทศ ที่ให้บริการในประเทศไทยเหมือนกับการซื้อขายสินค้าและบริการกับผู้ประกอบการทั่วไป ซึ่งสามารถ จัดเก็บภาษีจากผู้ให้บริการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ โดยจัดเก็บภาษีผ่านการชำระค่าสินค้าหรือค่าบริการ จากผู้ใช้บริการผ่านพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งการจัดเก็บภาษีดังกล่าวจะดำเนินการตามหลักฐานที่มี ประกอบในการทำธุรกรรมในการชำระค่าสินค้าและบริการ

ส่วนที่สาม : ข้อมูลการชี้แจงของผู้แทนกรมพัฒนาธุรกิจการค้า

- นายวิชัย โภชนกิจ รองอธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ ได้ให้ข้อมูล และความเห็นต่อที่ประชุมคณะอนุกรรมการ สรุปได้ดังนี้ (การประชุมเมื่อวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๕๘)

กรณีการดำเนินธุรกิจพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ถือว่าเป็นเรื่องที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับหลาย หน่วยงาน อาทิ กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กระทรวงการคลัง และกระทรวงอุตสาหกรรม ทั้งนี้ ในส่วนของกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ ได้มีการนำ พระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ พ.ศ. ๒๔๙๙ มาใช้บังคับกับกรณีดังกล่าว อนึ่ง จากการสำรวจข้อมูล ของภาคเอกชน อาทิ สมาคมผู้ประกอบการเกี่ยวกับพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ พบว่ามียอดตัวเลข ผู้ประกอบการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ จำนวนประมาณ ๑,๐๐๕,๐๐๐ เว็บไซต์ แต่ขณะนี้ผู้ประกอบการ พณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ที่เข้ามาจดทะเบียนกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เพียงจำนวน ๑๕,๐๐๐ รายเท่านั้น และจากกรณีดังกล่าวเห็นว่า เหตุผลประการหนึ่งของผู้ประกอบการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ไม่ยินยอมเข้ามา จดทะเบียนกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้าอาจเนื่องมาจากพระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ พ.ศ. ๒๔๙๙ ซึ่งมีบทลงโทษที่ไม่รุนแรง โดยในมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ พ.ศ. ๒๔๙๙ ได้บัญญัติไว้ว่า “ผู้ประกอบการพาณิชย์กิจผู้ใด (๑) ไม่จดทะเบียนตามพระราชบัญญัตินี้ (๒) แสดงรายการเท็จ หรือ (๓) ไม่มาให้นายทะเบียนพาณิชย์สอบสวน ไม่ยอมให้ถ้อยคำ หรือไม่ยอมให้นายทะเบียนพาณิชย์ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่เข้าไปตรวจสอบตามมาตรา ๑๗ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

และในกรณีตาม (๑) อันเป็นความผิดต่อเนื่องกัน ให้ปรับอีกวันละไม่เกินหนึ่งร้อยบาท จนกว่าจะได้ปฏิบัติให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้” อนึ่ง ในช่วงที่ผ่านมา กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ ได้มีความพยายามที่จะปรับปรุงแก้ไขกฎหมายฉบับดังกล่าวเช่นเดียวกัน แต่ก็ยังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร และเนื่องจากภารกิจตามกฎหมายฉบับดังกล่าวได้มีการถ่ายโอนไปให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ดำเนินการทั้งหมด ทำให้ขณะนี้ กรมพัฒนาธุรกิจการค้าไม่มีอำนาจในการจดทะเบียนผู้ประกอบการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (e-Commerce) แต่อย่างใด อย่างไรก็ตาม สิ่งที่กรมพัฒนาธุรกิจการค้าได้มีการดำเนินการในช่วงที่ผ่านมา มีอยู่ ๒ ส่วน คือ ๑) การส่งเสริมให้ผู้ประกอบการเข้าสู่ระบบอย่างเต็มที่ เพื่อยกระดับคุณภาพมาตรฐานให้สูงขึ้น ๒) การจับกุมปราบปรามผู้ประกอบการพาณิชย์ที่กระทำความผิดกฎหมายอย่างจริงจัง อาทิ กรณีที่ขายสินค้าโดยไม่มีการจดทะเบียน ซึ่งในปีนี้มี การจับกุมผู้กระทำความผิดไปแล้วจำนวนประมาณ ๑๐๐ ราย และจากกรณีดังกล่าวปรากฏว่ามียอดการจดทะเบียนผู้ประกอบการพาณิชย์เพิ่มขึ้นประมาณ ๔๐๐ %

ส่วนที่สี่ : ข้อมูลการชี้แจงของผู้แทนบริษัท ไพรชณีย์ไทย จำกัด

- นางสาวประภาศรี ทองกิ่งแก้ว ผู้จัดการฝ่ายบัญชี บริษัท ไพรชณีย์ไทย จำกัด ได้ให้ข้อมูลและความเห็นต่อที่ประชุมคณะกรรมการ สรุปลงได้ดังนี้ (การประชุมเมื่อวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๕๘)

กรณีที่มีการส่งสินค้าจากต่างประเทศเข้ามาในประเทศไทย กรมศุลกากรจะเป็นผู้ตรวจสอบสินค้าและจัดเก็บภาษีจากสินค้านำเข้าโดยตรง ส่วนบริษัท ไพรชณีย์ไทย จำกัด จะเป็นผู้นำส่งสินค้าเท่านั้น และสำหรับกรณีการซื้อขายสินค้าในประเทศไทยโดยมีการจัดส่งสินค้าทางไปรษณีย์ ทางบริษัทฯ จะทำหน้าที่เป็นเพียงผู้นำส่งสินค้าเท่านั้น

- นายคมสัน วงษ์ชื่น นักบริหารงานพาณิชย์ ๖ ฝ่ายการเงินและการค้าปลีก บริษัท ไพรชณีย์ไทย จำกัด ได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า กรณีการทำธุรกิจพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (e-Commerce) บริษัทฯ ได้จัดทำเว็บไซต์ขึ้นมาเพื่อเป็นตัวกลางในการฝากขายสินค้าทางเว็บไซต์ดังกล่าว โดยผู้ซื้อจะเป็นผู้ชำระค่าสินค้าผ่านทางบริษัทฯ ซึ่งบริษัทฯ ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องในด้านการจัดเก็บภาษีแต่อย่างใด และในการซื้อขายผ่านทางเว็บไซต์ดังกล่าวมียอดซื้อขายปีละประมาณ ๒ ล้านบาท

ส่วนที่ห้า : ข้อมูลการชี้แจงของที่ปรึกษาคณะกรรมการ

- นายสมบัติ อนันตรัมพร ที่ปรึกษากิตติมศักดิ์คณะกรรมการการเศรษฐกิจ ได้ให้ข้อมูลและความเห็นต่อที่ประชุมคณะกรรมการ สรุปลงได้ดังนี้ (การประชุมเมื่อวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๘)

กรณี Google / Facebook ถือว่าเป็นโปรแกรมค้นหา (Search Engine) กล่าวคือ เป็นโปรแกรมที่ช่วยในการสืบค้นหาข้อมูล โดยเฉพาะข้อมูลบนอินเทอร์เน็ต เนื่องจากในการให้บริการสืบค้นหาข้อมูลของ Google / Facebook จะไม่มีค่าใช้จ่ายแต่อย่างใด และจากกรณีดังกล่าวเมื่อคนไทยได้ให้ความนิยมในการใช้บริการดังกล่าวเพิ่มมากขึ้น ทางบริษัทผู้ประกอบการของ Google / Facebook

จึงมีแนวคิดในการหารายได้ให้แก่ตนเอง โดยได้มีการจัดทำช่องทางโฆษณาสินค้าผ่านทางระบบออนไลน์ และมีการเรียกเก็บเงิน ค่าโฆษณาจากการให้บริการดังกล่าว อนึ่ง กรณีบริษัทผู้ประกอบการของ Google / Facebook ไม่ใช่บริษัทของคนไทย แต่เป็นของคนต่างชาติ โดยตลาดการค้าขนาดใหญ่ของ Google จะตั้งอยู่ที่ประเทศสิงคโปร์ ซึ่งในตลาดการค้าดังกล่าวจะมีการเก็บรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ไว้ในฐานข้อมูล แต่เดิมเมื่อคนไทยเข้าไปใช้บริการสืบค้นข้อมูลในเว็บไซต์ของ Google แล้ว ระบบอินเทอร์เน็ตก็จะส่งสัญญาณไปสืบค้นหาข้อมูลยังฐานข้อมูลที่ประเทศสิงคโปร์ จากนั้น จึงจะมีส่งข้อมูลกลับมายังผู้ใช้บริการในประเทศไทย อย่างไรก็ตาม ภายใต้นี้กรณีดังกล่าวได้มีการเปลี่ยนแปลงไป กล่าวคือ เมื่อคนไทยมีการสืบค้นข้อมูลประเภทใดบ่อย ๆ อาทิ ข้อมูลส่วนบุคคล ข้อมูลดังกล่าวจะถูกนำมาเก็บไว้ในฐานข้อมูลของบริษัทผู้ประกอบการทางด้านการสื่อสารในประเทศไทยแต่ละแห่ง ซึ่งกระบวนการดังกล่าวนี้จะเห็นได้ว่า มีสภาพเสมือนตลาดการค้าตั้งอยู่ในประเทศไทย โดยระบบอินเทอร์เน็ตไม่ต้องส่งสัญญาณไปสืบค้นหาข้อมูลยังฐานข้อมูลที่ประเทศสิงคโปร์และส่งข้อมูลกลับมายังผู้ใช้บริการในประเทศไทยเหมือนเดิมอีกต่อไป

สำหรับกระบวนการในการติดต่อสื่อสารเพื่อลงโฆษณาและชำระเงินค่าโฆษณาให้แก่บริษัทผู้ประกอบการของ Google ที่อยู่ในต่างประเทศ สามารถแยกออกได้เป็น ๒ กรณี คือ

๑) กรณีบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลรายใหญ่ พบว่ามีกระบวนการในการติดต่อเพื่อลงโฆษณาและชำระเงินค่าโฆษณาให้แก่บริษัทผู้ประกอบการของ Google ผ่านทางบริษัทตัวแทนที่ตั้งอยู่ในประเทศไทย ซึ่งกรณีดังกล่าวนี้บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลรายใหญ่จะมีการเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลและภาษีมูลค่าเพิ่ม โดยมีเอกสารหลักฐานที่ใช้ประกอบในการชำระภาษีอย่างถูกต้อง ครบถ้วน

๒) กรณีผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs พบว่ามีกระบวนการในการติดต่อเพื่อลงโฆษณาและชำระเงินค่าโฆษณาให้แก่บริษัทผู้ประกอบการของ Google โดยตรง โดยมีการโอนเงินชำระผ่านทางบัตรเครดิต ซึ่งกรณีดังกล่าวนี้ผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs อาจจะมีการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาหรือภาษีเงินได้นิติบุคคลและภาษีมูลค่าเพิ่มที่ไม่ถูกต้องครบถ้วน และเป็นเรื่องที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินธุรกิจโดยใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-Commerce)

- นางเสาวนีย์ กมลบุตร ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการ (อดีตรองปลัดกระทรวงการคลัง) ได้ให้ข้อมูลและความคิดเห็นต่อที่ประชุมคณะอนุกรรมการ สรุปได้ดังนี้ (การประชุมเมื่อวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๘)

กรมสรรพากรได้มีการศึกษาและรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องเพื่อที่จะจัดเก็บภาษีจากการดำเนินธุรกิจโดยใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-Commerce) มาเป็นระยะเวลายาวนานพอสมควร โดยกรมสรรพากรมีความประสงค์ที่จะจัดเก็บภาษีจากกรณีดังกล่าวเป็นอย่างยิ่ง แต่เนื่องจากโครงสร้างของระบบภาษีมีส่วนเกี่ยวข้องกับหลายหน่วยงาน อาทิ กระทรวงการคลัง สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI) กระทรวงพาณิชย์ และกระทรวงอุตสาหกรรม ดังนั้น หากจะมีการปฏิรูปโครงสร้างของระบบภาษีใหม่เพื่อให้การจัดเก็บรายได้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น เห็นว่าจำเป็น

อย่างยิ่งที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องมีการประชุมหารือร่วมกันเพื่อพิจารณาปรับปรุงแก้ไขกฎหมายและ
ดำเนินการในด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

ส่วนที่หก : ข้อมูลการชี้แจงของผู้แทนสมาคมผู้ประกอบการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ไทย

- นายธนวัฒน์ มาลาบุปผา กรรมการสมาคมผู้ประกอบการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ไทย
ได้ให้ข้อมูลและความเห็นต่อที่ประชุมคณะกรรมการ สรป ได้ดังนี้ (การประชุมเมื่อวันที่ ๒๓
กันยายน ๒๕๕๘)

ปัจจุบันคนไทยโดยส่วนใหญ่แล้วประมาณ ๙๙ % ให้ความนิยมใช้บริการโปรแกรม
สืบค้นหาข้อมูล โดยเฉพาะข้อมูลบนอินเทอร์เน็ตจาก Google และมีคนไทยประมาณ ๓๐ กว่าล้านคน
ใช้บริการออนไลน์ผ่านทาง Facebook และจากกรณีดังกล่าวจึงเป็นช่องทางที่ทำให้นักธุรกิจมีความสนใจ
ในการเข้าไปลงโฆษณาและซื้อขายสินค้าผ่านทางระบบออนไลน์มากขึ้น อนึ่ง ในการดำเนินธุรกิจโดยใช้
สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-Commerce) ดังกล่าวมีข้อมูลว่า กรณีผู้ประกอบการรายย่อยจะมีการติดต่อเพื่อลง
โฆษณาและชำระเงินค่าโฆษณาให้แก่บริษัทผู้ประกอบการของ Google โดยตรง โดยโอนเงินชำระผ่าน
ทางบัตรเครดิต ซึ่งจะไม่มีการหักภาษี ณ ที่จ่าย และไม่มีการเสียภาษีมูลค่าเพิ่มแต่อย่างใด ส่วนกรณี
บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลจะมีแนวทางดำเนินการ ๒ แนวทาง คือ ๑) มีการติดต่อเพื่อลงโฆษณา
และชำระเงินค่าโฆษณาให้แก่บริษัทผู้ประกอบการของ Google ผ่านทางบริษัทตัวแทนที่ตั้งอยู่ในประเทศไทย
ซึ่งกรณีนี้จะมีการเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม ๒) มีการติดต่อเพื่อลงโฆษณาและชำระเงินค่าโฆษณาให้แก่บริษัท
ผู้ประกอบการของ Google โดยตรง (ไม่ผ่านบริษัทตัวแทน) โดยมีการโอนเงินชำระไปยังต่างประเทศ
ที่มีอนุสัญญาภาษีซ้อนกับประเทศไทย อาทิ ประเทศไอร์แลนด์ ทั้งนี้ เพื่อที่จะได้ไม่ต้องเสียภาษีให้แก่
ประเทศไทย

อนึ่ง สำหรับตัวเลขสัดส่วนการดำเนินธุรกิจโดยใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-Commerce)
ของประเทศไทย เมื่อเปรียบเทียบกับต่างประเทศ อาทิ จีน ญี่ปุ่น และไต้หวัน แล้วพบว่า

* ไทย มีสัดส่วนการดำเนินธุรกิจโดยใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-Commerce) อยู่ที่
ประมาณ ๐.๕ บาท จากสัดส่วนในจำนวน ๑๐๐ บาท ของการดำเนินธุรกิจแบบทั่วไป

* จีนและญี่ปุ่น มีสัดส่วนการดำเนินธุรกิจโดยใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-Commerce)
อยู่ที่ประมาณ ๗ - ๘ บาท จากสัดส่วนในจำนวน ๑๐๐ บาท ของการดำเนินธุรกิจแบบทั่วไป

* ไต้หวัน มีสัดส่วนการดำเนินธุรกิจโดยใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-Commerce) อยู่ที่
ประมาณ ๑๐ บาท จากสัดส่วนในจำนวน ๑๐๐ บาท ของการดำเนินธุรกิจแบบทั่วไป

อย่างไรก็ดี เนื่องจากการดำเนินธุรกิจโดยใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-Commerce) ได้รับความ
นิยมเพิ่มมากขึ้น ฉะนั้น ในอีก ๕ ปีข้างหน้า คาดว่าประเทศไทยจะมีสัดส่วนการดำเนินธุรกิจโดยใช้
สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-Commerce) เพิ่มสูงขึ้นเรื่อย ๆ อาจจะมีถึง ๕ บาท จากสัดส่วนในจำนวน ๑๐๐ บาท
ของการดำเนินธุรกิจแบบทั่วไปอย่างแน่นอน

- นายปรีชา ไพรภัทรกุล รองอุปนายกสมาคมผู้ประกอบการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ไทย ได้ให้ข้อมูลและความเห็นต่อที่ประชุมคณะอนุกรรมการ สรุปลงได้ดังนี้ (การประชุมเมื่อวันพุธที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๘)

ปัจจุบันมีหลายประเทศที่จัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มจากบริษัทผู้ประกอบการของ Google ถึงแม้ประเทศญี่ปุ่นจะเพิ่งเริ่มจัดเก็บภาษีดังกล่าว เมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๘ ก็ตาม แต่ที่ผ่านมากลุ่มประเทศสหภาพยุโรป (European Union : EU) ก็ได้มีการจัดเก็บภาษีดังกล่าวมาเป็นเวลานานแล้ว และมีข้อมูลว่าในแต่ละประเทศจะมีการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มในอัตราที่แตกต่างกัน อาทิ ไต้หวัน จัดเก็บในอัตรา ๕ % จีน จัดเก็บในอัตรา ๖ % อินเดีย จัดเก็บในอัตรา ๑๔ % รัสเซีย จัดเก็บในอัตรา ๑๘ % โดยประเทศต่าง ๆ ข้างต้น ได้มีการเจรจากับบริษัทผู้ประกอบการของ Google เพื่อขอให้นำส่งภาษีให้แก่ประเทศของตน อนึ่ง สำหรับสาเหตุที่ทำให้ประเทศไทยไม่สามารถจัดเก็บภาษีดังกล่าวได้ เนื่องจากช่องทางการจ่ายชำระเงินส่วนใหญ่ไม่ได้ผ่านช่องทางปกติที่การค้าทั่วไปได้ปฏิบัติต่อกัน กล่าวคือ ไม่มีการค้าใดในโลกที่ดำเนินธุรกิจแบบ B2B (Business to Business) โดยมีการจ่ายชำระเงินด้วยบัตรเครดิต ซึ่งมีเพียงประเทศไทยเท่านั้นที่จ่ายชำระเงินด้วยบัตรเครดิต ทำให้กรมสรรพากรไม่มีข้อมูลสำหรับใช้ในการจัดเก็บภาษีดังกล่าวได้ ดังนั้น ภาคเอกชนจึงมีความเห็นว่า กรมสรรพากรควรที่จะจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มจากกรณีดังกล่าวก่อน จากนั้น จึงดำเนินการจัดเก็บภาษีเงินได้ในลำดับต่อไป เนื่องจากการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มสามารถดำเนินการได้โดยง่าย ทั้งนี้ มีข้อมูลว่าสัดส่วนมูลค่าการโฆษณาออนไลน์ในประเทศไทยของบริษัทผู้ประกอบการของ Google และ Facebook ทั้งสองบริษัทรวมกันมีสัดส่วนมูลค่าการโฆษณาเกินกว่า ๕๐ %

- นายธนาวัฒน์ มาลาบุปผา กรรมการสมาคมผู้ประกอบการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ไทย ได้ให้ข้อมูลและความเห็นต่อที่ประชุมคณะอนุกรรมการ สรุปลงได้ดังนี้ (การประชุมเมื่อวันพุธที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๘)

กรณีผู้ผลิตเกมส์ซึ่งอยู่ในประเทศไทย หลังจากที่ได้ผลิตเกมส์เสร็จแล้วก็จะมีการกระจายสินค้าไปยังตลาดการซื้อขายเกมส์ของแอปเปิ้ล ต่อจากนั้น แอปเปิ้ลก็จะมีวิธีการหารายได้ให้แก่ตนเอง กล่าวคือ เบื้องต้นจะให้มีการดาวน์โหลดเกมส์ดังกล่าวได้ฟรีโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายใด ๆ โดยผู้เล่นเกมส์จะเสียค่าใช้จ่ายให้แก่แอปเปิ้ลก็ต่อเมื่อมีความประสงค์ที่จะได้อุปกรณ์หรือแถมเพิ่มเติมเท่านั้น และเมื่อผู้เล่นเกมส์ทำการซื้อสินค้าและจ่ายเงินให้แก่แอปเปิ้ล สมมติว่ามีการจ่ายเงินให้แอปเปิ้ลในราคา ๑๐๐ บาท ซึ่งเงินจำนวนดังกล่าว แอปเปิ้ลจะหักค่าใช้จ่ายไว้ ๓๐ บาท ส่วนอีก ๗๐ บาท จะมีการจ่ายให้แก่ผู้ผลิตเกมส์ จากกรณีดังกล่าวมีข้อมูลว่าบางประเทศ อาทิ ประเทศจีนจะมีการหักภาษี ณ ที่จ่ายจากยอดเงิน ๗๐ บาท ที่จ่ายให้แก่ผู้ผลิตเกมส์ไว้จำนวน ๑๕ บาท ฉะนั้น ท้ายที่สุดแล้วผู้ผลิตเกมส์จะได้รับเงินจำนวนเพียง ๕๕ บาทเท่านั้น ซึ่งในประเด็นดังกล่าวนี้เห็นว่า ประเทศไทยควรจะนำมาประกอบการพิจารณาศึกษาในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

ส่วนที่เจ็ด : ข้อมูลการชี้แจงของผู้แทนธนาคารแห่งประเทศไทย

- นางนิศารัตน์ ไตรรัตน์วรกุล ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายนโยบายระบบการชำระเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย ได้ให้ข้อมูลและความคิดเห็นต่อที่ประชุมคณะกรรมการ สรป ได้ดังนี้ (การประชุมเมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๘)

กฎหมายที่ธนาคารแห่งประเทศไทยนำมาใช้ในการกำกับดูแลการประกอบธุรกิจของสถาบันการเงิน คือ พระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๑ ส่วนกรณีการกำกับดูแลเกี่ยวกับการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ ธนาคารแห่งประเทศไทยไม่มีกฎหมายให้อำนาจไว้โดยตรง แต่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารโดยเฉพาะ ทั้งนี้ ตามที่พระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๔ ได้บัญญัติไว้ อย่างไรก็ดี กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารก็ได้อาศัยอำนาจตามบทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าวออกพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการควบคุมดูแลธุรกิจบริการการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๕๑ โดยมอบอำนาจให้ธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นผู้กำกับดูแล อาทิ การพิจารณาออกใบอนุญาตการประกอบธุรกิจบริการการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ นอกจากนี้ สำหรับการกำกับดูแลการประกอบธุรกิจบัตรเครดิตเงินอิเล็กทรอนิกส์หรือการให้บริการเงินอิเล็กทรอนิกส์ (e-Money) ซึ่งอยู่ในอำนาจหน้าที่ของกระทรวงการคลังโดยอาศัยอำนาจตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๕๘ นั้น กระทรวงการคลังก็ได้มอบอำนาจดังกล่าวให้ธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นผู้กำกับดูแลด้วย

ส่วนกรณีการเปิดเผยข้อมูลการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ คณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ได้มีการออกประกาศโดยอาศัยอำนาจตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการควบคุมดูแลธุรกิจบริการการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ไว้ว่า ผู้ให้บริการต้องรักษาความลับข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ใช้บริการ โดยจะต้องไม่เปิดเผยข้อมูลดังกล่าว เว้นแต่กรณีดังต่อไปนี้สามารถเปิดเผยข้อมูลได้ ๑) ได้รับความยินยอม ๒) เพื่อประโยชน์แก่การสอบสวนหรือการพิจารณาคดี ๓) การเปิดเผยแก่ผู้สอบบัญชีของผู้ให้บริการ ๔) การเปิดเผยเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ ๕) การเปิดเผยเพื่อประโยชน์ในการกำกับดูแลระบบการชำระเงิน

- นางพรสิริ รุ่งสิริโสภาส ผู้บริหารทีมกลุ่มธุรกิจและนวัตกรรม ฝ่ายนโยบายการกำกับสถาบันการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย ได้ให้ข้อมูลและความคิดเห็นเพิ่มเติมสรุปได้ดังนี้ ในการกำกับดูแลการประกอบธุรกิจของสถาบันการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทยได้อาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๑ ในมาตราต่าง ๆ อาทิ มาตรา ๓๖ ซึ่งบัญญัติไว้ว่า “ให้ธนาคารพาณิชย์ บริษัทเงินทุน หรือบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ ประกอบธุรกิจได้เฉพาะธุรกิจธนาคารพาณิชย์ ธุรกิจเงินทุน หรือธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ แล้วแต่กรณี และธุรกิจที่เกี่ยวข้อง หรือจำเป็นต่อการประกอบธุรกิจของธนาคารพาณิชย์ ธุรกิจเงินทุน หรือธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยประกาศกำหนด ทั้งนี้ ธนาคารแห่งประเทศไทยจะประกาศกำหนดธุรกิจที่เกี่ยวข้องหรือจำเป็น โดยแยกตามประเภทสถาบันการเงินและธนาคารพาณิชย์แต่ละชนิดก็ได้ และจะกำหนดหลักเกณฑ์สำหรับการประกอบธุรกิจที่เกี่ยวข้องหรือจำเป็นนั้นด้วยก็ได้”

สำหรับกรณีการเปิดเผยข้อมูลของสถาบันการเงินจะกระทำได้หรือไม่ อาจพิจารณาได้จากบทบัญญัติในมาตรา ๑๕๔ และมาตรา ๑๕๕ แห่งพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๑ โดยมาตรา ๑๕๔ บัญญัติไว้ว่า “ผู้ใดล่วงรู้กิจการของสถาบันการเงินใดเนื่องจากการปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ที่กำหนดในกฎหมายหรือเนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ในการช่วยเหลือผู้ที่ปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ที่กำหนดในกฎหมาย อันเป็นกิจการที่ตามปกติวิสัยจะพึงสงวนไว้ไม่เปิดเผย ถ้าผู้นั้นนำไปเปิดเผยแก่บุคคลอื่น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับแก่การเปิดเผยในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) การเปิดเผยตามหน้าที่หรือเพื่อประโยชน์แก่การสอบสวนหรือการพิจารณาคดี

(๒) การเปิดเผยเกี่ยวกับการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้

(๓) การเปิดเผยแก่ผู้สอบบัญชีของสถาบันการเงินนั้นหรือหน่วยงานในประเทศและต่างประเทศที่มีอำนาจหน้าที่ในการกำกับสถาบันการเงินนั้น

(๔) การเปิดเผยข้อมูลเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานในประเทศและต่างประเทศที่มีอำนาจหน้าที่ในการกำกับสถาบันการเงิน หรือธุรกิจทางการเงิน ตามข้อตกลงที่มีระหว่างกัน

(๕) การเปิดเผยเพื่อประโยชน์ในการแก้ไขฐานะการดำเนินงานของสถาบันการเงินนั้น

(๖) การเปิดเผยเพื่อประโยชน์ในการให้สินเชื่อของสถาบันการเงิน

(๗) การเปิดเผยความลับของลูกค้าสถาบันการเงินที่ถูกเปิดเผยต่อสาธารณชนแล้ว

(๘) การเปิดเผยความลับของลูกค้าของสถาบันการเงินซึ่งลูกค้าดังกล่าวให้ความยินยอมแล้ว

(๙) การเปิดเผยให้แก่บริษัทที่อยู่ในกลุ่มธุรกิจทางการเงินเดียวกัน

(๑๐) การเปิดเผยเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติตามที่กฎหมายบัญญัติไว้”

ส่วนมาตรา ๑๕๕ บัญญัติไว้ว่า “ผู้ใดล่วงรู้หรือได้มาซึ่งความลับของสถาบันการเงินโดยเหตุที่เป็นผู้มีอำนาจในการจัดการหรือเป็นพนักงาน และเปิดเผยความลับนั้นในประการที่น่าจะก่อให้เกิดความเสียหายแก่บุคคลอื่นหรือประชาชน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับกับการเปิดเผยตามกรณีในมาตรา ๑๕๔ วรรคสอง”

ส่วนที่แปด : ข้อมูลการชี้แจงของผู้แทนสมาคมโฆษณาดิจิทัล (ประเทศไทย)

- นายศิวัตร์ เขาวรีวงษ์ นายกสมาคมโฆษณาดิจิทัล (ประเทศไทย) ได้ให้ข้อมูลและความเห็นต่อที่ประชุมคณะอนุกรรมการ สรุปได้ดังนี้ (การประชุมเมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๘)

ปัจจุบันประเทศไทยมียอดเงินค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการโฆษณาทั้งหมด จำนวนประมาณ ๑๐๐,๐๐๐ ล้านบาท โดยในยอดเงินค่าใช้จ่ายดังกล่าวแยกออกเป็นค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการโฆษณาผ่านทางอินเทอร์เน็ต จำนวนประมาณ ๘,๐๐๐ ล้านบาท หรือคิดเป็น ๘ % เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศเกาหลีจะอยู่ที่ประมาณ ๗๐ % และเมื่อเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยของโลกจะอยู่ที่ประมาณ ๓๐ % ฉะนั้นประเทศไทยจึงมีโอกาที่จะใช้จ่ายเงินในการโฆษณาผ่านทางอินเทอร์เน็ตเพิ่มขึ้นได้อีก

ส่วนกรณีที่มีการจ่ายเงินค่าโฆษณาให้แก่บริษัทผู้ประกอบการของ Google / Facebook ที่อยู่ในต่างประเทศ แบ่งออกเป็น ๒ กรณี คือ

๑) กรณีบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลรายใหญ่จะมีการดำเนินการ ๒ แนวทาง คือ (๑) มีการติดต่อเพื่อลงโฆษณาและชำระเงินค่าโฆษณาให้แก่บริษัทผู้ประกอบการของ Google / Facebook ผ่านทางบริษัทโฆษณาที่เป็นสมาชิกของสมาคมโฆษณาดิจิทัล (ประเทศไทย) โดยมีรูปแบบในการดำเนินการ คือ มีการส่งใบ Invoice มาทางอีเมลและจ่ายเงินโอนผ่านทางธนาคาร ซึ่งในส่วนของการโอนเงินค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการโฆษณาผ่านทางอินเทอร์เน็ต จำนวนประมาณ ๘,๐๐๐ ล้านบาทนั้น ปรากฏว่ามีการจ่ายเงินค่าโฆษณาผ่านทางบริษัทโฆษณาที่เป็นสมาชิกของสมาคมโฆษณาดิจิทัล (ประเทศไทย) เพียงจำนวนประมาณ ๔,๐๐๐ ล้านบาทเท่านั้น (๒) มีการติดต่อเพื่อลงโฆษณาและชำระเงินค่าโฆษณาให้แก่บริษัทผู้ประกอบการของ Google / Facebook โดยตรง ซึ่งไม่ได้ใช้บริการผ่านทางบริษัทโฆษณาที่เป็นสมาชิกของสมาคมโฆษณาดิจิทัล (ประเทศไทย) สำหรับกลุ่มบริษัทที่กระทำการติดต่อด้วยตนเองโดยตรงมีหลายประเภท อาทิ บริษัทตัวแทนท่องเที่ยว ซึ่งมีการใช้จ่ายเงินค่าโฆษณาเป็นจำนวนมาก และในบางบริษัท อาจใช้งบประมาณในจำนวนที่สูงมากประมาณ ๑๐๐ - ๑,๐๐๐ ล้านบาท

๒) กรณีผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs จะมีการติดต่อเพื่อลงโฆษณาและชำระเงินค่าโฆษณาให้แก่บริษัทผู้ประกอบการของ Google / Facebook โดยตรง ซึ่งไม่ได้ใช้บริการผ่านทางบริษัทโฆษณาที่เป็นสมาชิกของสมาคมโฆษณาดิจิทัล (ประเทศไทย) แต่อย่างใด

ส่วนที่เก้า : ข้อมูลการชี้แจงของผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค

- ร้อยตรี ไพโรจน์ คณิงทรัพย์ ผู้อำนวยการกองคุ้มครองผู้บริโภคด้านธุรกิจขายตรง และตลาดแบบตรง สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค ได้ให้ข้อมูลและความเห็นต่อที่ประชุม คณะอนุกรรมการ สรปได้ดังนี้ (การประชุมเมื่อวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๘)

ขณะนี้รูปแบบการดำเนินธุรกิจโดยใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-Commerce) ค่อนข้างที่จะได้รับความนิยมมากขึ้น สำหรับบทบาทอำนาจหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค (สคบ.) เกี่ยวกับกรณีดังกล่าว สคบ. จะทำหน้าที่กำกับดูแลทางด้าน B2C (Business to Customer) เป็นส่วนใหญ่ หนึ่ง ในกรณีที่มีการซื้อขายสินค้าผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์หรือผ่านสื่อต่าง ๆ มีบางกรณีที่ต้องจดทะเบียนและบางกรณีไม่ต้องจดทะเบียนการประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงกับ สคบ. กล่าวคือ หากเป็นกรณีที่ผู้บริโภคไม่เห็นสินค้า โดยเห็นแต่เพียงค่าโฆษณาสินค้าว่ามีคุณภาพดีอย่างไร และไม่สามารถติดต่อยุขายได้ โดยผู้บริโภคเชื่อถือค่าโฆษณาสินค้าดังกล่าวแล้วมีการโอนเงินไปให้ผู้ขาย จากนั้น ผู้ขายได้ส่งสินค้าให้แก่ผู้บริโภค กรณีดังกล่าวถือว่าเป็นการประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงกับ สคบ. และหากมีการฝ่าฝืนไม่จดทะเบียน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปีหรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และปรับอีกวันละไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท ตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนอยู่ ทั้งนี้ ตามที่มาตรา ๔๗ แห่งพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ. ๒๕๔๕ ได้บัญญัติไว้ และในช่วงที่ผ่านมาปรากฏว่ามีผู้ประกอบการที่กระทำการฝ่าฝืนบทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าว ซึ่ง สคบ. ก็ได้ดำเนินการปรับไปแล้วหลายราย อาทิ ได้มีการปรับผู้ประกอบการนาฬิกาโอมมหารวยไปจำนวน ๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท แต่หาก

เป็นกรณีที่ผู้บริโภคสามารถเห็นสินค้า และสามารถที่จะติดต่อผู้ขายเพื่อเจรจาซื้อขายสินค้าได้ กรณีดังกล่าวไม่ถือว่าเป็นการประกอบธุรกิจตลาดแบบตรง ซึ่งไม่ต้องจดทะเบียนกับ สคบ. แต่อย่างไรก็ดี หน้านั้น จากกรณีดังกล่าวข้างต้นจะเห็นได้ว่าการซื้อขายสินค้าผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์หรือผ่านสื่อต่าง ๆ มีอยู่ ๒ รูปแบบ ซึ่งต้องพิจารณาเป็นกรณี ๆ ไป

ส่วนกรณีที่มีผู้ร้องเรียนไปยัง สคบ. ว่า ภายหลังจากที่ได้ซื้อสินค้าผ่านระบบออนไลน์แล้วยังไม่ได้รับสินค้าจากผู้ขาย หรือได้รับสินค้าแล้วแต่เป็นสินค้าปลอมหรือไม่ครบถ้วนถูกต้อง จากกรณีดังกล่าว สคบ. จะดำเนินการตรวจสอบไปยังผู้ขายสินค้านั้น ๆ โดยตรง หากไม่สามารถติดต่อผู้ขายสินค้านั้นได้ สคบ. จะประสานไปยังกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อขอทราบเว็บไซต์ของผู้ที่ขายสินค้านั้น รวมทั้งประสานไปยังธนาคารพาณิชย์ที่ได้มีการโอนเงินไปเพื่อขอทราบว่าผู้ขายสินค้าที่รับโอนเงินเป็นใคร ทั้งนี้ เพื่อที่จะติดตามให้ผู้ขายและผู้ซื้อสินค้าได้มีการเจรจาไกล่เกลี่ยกัน เนื่องจาก สคบ. มีอำนาจดำเนินการได้เฉพาะคดีแพ่งเท่านั้น อย่างไรก็ตาม หากเป็นกรณีที่มีการกระทำความผิดบ่อยครั้งหรือมีผู้เสียหายเกิน ๑๐ คนขึ้นไป ย่อมเข้าลักษณะเป็นการกระทำความผิดฐานฉ้อโกงประชาชน ซึ่งถือว่าเป็นความผิดทางอาญา กรณีดังกล่าว สคบ. จะเป็นผู้ดำเนินการฟ้องคดีอาญาให้แทน

ขณะนี้ สคบ. อยู่ระหว่างดำเนินการปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ. ๒๕๔๕ ใหม่ เพื่อกำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจขายตรงและตลาดแบบตรงที่ต้องจดทะเบียนกับ สคบ. จะต้องมีการวางเงินประกันไว้ด้วย กล่าวคือ หากมีการวางเงินประกันไว้แล้ว ต่อมาปรากฏว่าผู้ขายมีการผิดสัญญากับลูกค้า และต่อมาคณะกรรมการขายตรงและตลาดแบบตรงพิจารณาแล้วเห็นว่า ผู้ขายเป็นฝ่ายผิดสัญญาก็จะมีการนำเงินประกันดังกล่าวจ่ายคืนให้แก่ลูกค้าต่อไป สำหรับความคืบหน้าในการปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ. ๒๕๔๕ ขณะนี้ได้ผ่านการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาแล้ว

เนื่องจากข้อมูลเกี่ยวกับการจดทะเบียนผู้ประกอบการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (e-Commerce) ทั้งหมดจะอยู่ที่กรมพัฒนาธุรกิจการค้า และ สคบ. มีข้อมูลเฉพาะผู้ประกอบการขายตรงและตลาดแบบตรงที่จดทะเบียนกับ สคบ. เท่านั้น ประกอบกับในทางปฏิบัติ สคบ. ได้มีการเชื่อมโยงข้อมูลการจดทะเบียนดังกล่าวกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้าด้วย ดังนั้น หากกรมสรรพากรประสงค์ที่จะได้รับทราบข้อมูลที่ครบถ้วน กรมสรรพากรควรที่จะประสานขอข้อมูลไปยังกรมพัฒนาธุรกิจการค้าโดยตรง

๕. ประเด็นซักถามของคณะอนุกรรมการ (เรียงตามลำดับวันประชุมคณะอนุกรรมการ)

- การที่นิติบุคคลทำโฆษณาบน Search engine ต่าง ๆ เช่น Google เป็นต้น หรือที่รู้จักกันในนามของ Google adword ซึ่งนิติบุคคลนั้น ๆ จะต้องจ่ายค่าโฆษณาใน Search engine ให้กับบริษัทในต่างประเทศ จะมีภาระภาษีอย่างไร

นายสมพงษ์ ตันตพาทย์ รองอธิบดีกรมสรรพากร ได้ชี้แจงว่า กรณีผู้ประกอบการจ่ายค่าโฆษณาใน Search engine ที่มีการจดทะเบียนในต่างประเทศ หรือตั้งอยู่ต่างประเทศ อาทิ Google หรือ Facebook รายจ่ายดังกล่าวเป็นค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินกิจการของบริษัท ถือเป็นรายจ่ายได้ไม่ต้องห้ามตามมาตรา ๖๕ ตรี (๑๓) แห่งประมวลรัษฎากร การให้บริการดังกล่าวเข้าลักษณะเป็นเงินได้พึงประเมินตามมาตรา ๔๐ (๘) แห่งประมวลรัษฎากร เมื่อบริษัทจ่ายเงินได้จึงไม่มีหน้าที่หักภาษี ณ ที่จ่าย ตามมาตรา ๗๐ แห่งประมวลรัษฎากร แต่เข้าลักษณะเป็นการให้บริการในต่างประเทศ และได้มีการใช้บริการนั้นในราชอาณาจักรจึงต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม บริษัทผู้จ่ายเงินมีหน้าที่นำส่งภาษีมูลค่าเพิ่มด้วยแบบ ภ.พ.๓๖ ในอัตราร้อยละ ๗ ตามมาตรา ๘๓/๖ (๒) แห่งประมวลรัษฎากร

- กรณีผู้ประกอบการจ่ายค่าโฆษณาใน Search engine ที่มีการจดทะเบียนในต่างประเทศ หรือตั้งอยู่ต่างประเทศ อาทิ Google หรือ Facebook เป็นเงินได้ตามมาตรา ๔๐ (๘) แห่งประมวลรัษฎากร คือ เงินได้ที่เกิดจากการซื้อขาย ไม่เข้าเงื่อนไขการหักภาษีเงินได้ไว้ ตามประมวลรัษฎากร มาตรา ๗๐ เนื่องจากกำหนดให้หักภาษีเงินได้ไว้เมื่อเป็นรายได้พึงประเมินตามมาตรา ๔๐ (๒) (๓) (๔) (๕) หรือ (๖) กล่าวคือ รายได้ที่เกิดจากการรับจ้างทำงาน ค่าลิขสิทธิ์ ดอกเบี้ยเงินปันผล การให้เช่าทรัพย์สิน รายได้จากการประกอบวิชาชีพ กรมสรรพากรมีแนวทางในการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายในส่วนการหักเงินได้เพื่อให้ครอบคลุมรายได้ที่เกิดตามมาตรา ๔๐ (๘) แห่งประมวลรัษฎากรหรือไม่ อย่างไร

นายสมพงษ์ ตันตพาทย์ รองอธิบดีกรมสรรพากร ได้ชี้แจงว่า กรมสรรพากรมีการศึกษาแนวทางความเป็นไปได้ในการปรับปรุงแก้ไขในเรื่องการหักภาษี ณ ที่จ่าย โดยปัจจุบันการหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่ายก่อนนำส่งออกไปยังบริษัทต่างประเทศ กฎหมายกำหนดให้กระทำเฉพาะรายได้ที่เกิดจากการรับจ้างทำงาน ค่าลิขสิทธิ์ ดอกเบี้ยเงินปันผล การให้เช่าทรัพย์สิน รายได้จากการประกอบวิชาชีพ ตามประมวลรัษฎากร มาตรา ๔๐ (๒) (๓) (๔) (๕) หรือ (๖) ซึ่งก็ยังมีข้อยกเว้นตามมาตรา ๔๐ (๒) (๓) (๔) (๕) หรือ (๖) อีกสำหรับกรณีที่มีข้อตกลงอนุสัญญาภาษีซ้อน ทำให้มีการจัดเก็บได้ในบางกรณี นอกจากนี้กรมสรรพากรยังพบอุปสรรคในการจัดเก็บภาษีเงินได้ โดยการหัก ณ ที่จ่ายของบริษัทที่มีการขายธุรกิจพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ซึ่งประกอบด้วยทรัพย์สินที่ไม่มีรูปร่าง ได้แก่ เว็บไซต์ รูปแบบเว็บไซต์ ลิขสิทธิ์ในโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่พัฒนาระบบต่าง ๆ ซึ่งรายได้จากการขายทรัพย์สินที่ไม่มีรูปร่างดังกล่าวถือเป็นเงินได้พึงประเมินตามมาตรา ๔๐ (๓) แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งต้องหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย ในอัตราร้อยละ ๓ แต่ในทางปฏิบัติการซื้อขายทรัพย์สินที่ไม่มีรูปร่างยากแก่การติดตามตรวจสอบ

- การปรับปรุงแก้ไขกฎหมายภาษีของกรมสรรพากรอาจต้องใช้ระยะเวลาาน นอกจากนั้นบริษัทต่างชาติที่ประกอบธุรกิจประเภท Search engine ย่อมมีการวางแผนระบบภาษีอย่างดี ถึงแม้กรมสรรพากรจะมีการแก้ไขประมวลรัษฎากร มาตรา ๗๐ แล้ว ก็จะติดข้อตกลงตามอนุสัญญาภาษีซ้อนทำให้ไม่สามารถจัดเก็บภาษีเงินได้จากบริษัทต่างชาติเหล่านี้ได้อยู่ดี เหตุใดกรมสรรพากรไม่อาศัยอำนาจตามประมวลรัษฎากรในการออกพระราชกฤษฎีกาให้มีการหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่ายของรายได้ที่เกิดตามมาตรา ๔๐ (๘) ก่อนนำส่งรายได้ไปยังบริษัทต่างประเทศ

นายสมพงษ์ ตันทพากย์ รองอธิบดีกรมสรรพากร ได้ชี้แจงว่า แม้มาตรา ๓ และ มาตรา ๓ เตรส แห่งประมวลรัษฎากร จะให้อำนาจกรมสรรพากรในการออกพระราชกฤษฎีกาในการลด ยกเว้นภาษีในบางประเภทในบางกรณี หรือการออกคำสั่งกรมสรรพากรกำหนดให้มีการหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย ของรายได้ประเภทต่าง ๆ นั้น กรมสรรพากรจะสามารถกระทำต่อเมื่อบุคคลหรือนิติบุคคล นั้นเป็นผู้มีเงินได้ที่ต้องเสียภาษีตามประมวลรัษฎากร แต่บริษัทต่างชาติที่ให้บริการ Search engine มิใช่ ผู้มีหน้าที่ในการเสียภาษีเงินได้ ตามประมวลรัษฎากร กรมสรรพากรจึงไม่สามารถออกพระราชกฤษฎีกา หรือออกคำสั่งตามมาตรา ๓ และมาตรา ๓ เตรส ได้แต่อย่างใด

- กรอบพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ที่คณะอนุกรรมการจัดทำกรอบพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ ของประเทศไทยอยู่ระหว่างดำเนินการจัดทำนั้น ได้มีการกำหนดบังคับให้ผู้ประกอบการพาณิชย์ อิเล็กทรอนิกส์ (e-Commerce) ต้องดำเนินธุรกิจผ่านทางเว็บไซต์กลางที่กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารได้จัดทำขึ้นมาโดยเฉพาะเท่านั้นหรือไม่ อย่างไร

นางอาทิตยา สุธารธรรม ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ รักษาการ ในตำแหน่งที่ปรึกษาสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ได้ชี้แจงว่า กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมีอำนาจหน้าที่ควบคุมกำกับดูแลการทำธุรกรรมทาง อิเล็กทรอนิกส์แต่เฉพาะกรณีที่เกิดขึ้นภายในประเทศเท่านั้น ส่วนกรณีที่กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร ได้จัดทำเว็บไซต์กลางขึ้นมาเพื่อให้ผู้ประกอบการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (e-Commerce) ดำเนินธุรกิจผ่านทางเว็บไซต์ดังกล่าว นั้น มีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะสร้างความเชื่อมั่นในการทำพาณิชย์ อิเล็กทรอนิกส์ และเพื่อที่จะสร้างมาตรการในการให้ผู้ประกอบการชำระภาษี โดยไม่ได้เป็นการบังคับว่า ผู้ประกอบการจะต้องดำเนินธุรกิจผ่านทางเว็บไซต์ดังกล่าวแต่อย่างใด และจากกรณีดังกล่าวกระทรวง เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสามารถดำเนินการได้แต่เพียงการเข้าไปตรวจสอบเท่านั้น เนื่องจาก ขณะนี้ยังไม่มีกฎหมายให้อำนาจดำเนินการครอบคลุมในเรื่องนี้ไว้โดยตรง

นางสาวลัดดา แจ่มเกษมสุข ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการธุรกรรมทาง อิเล็กทรอนิกส์ สำนักงานปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ได้ชี้แจงเพิ่มเติมว่า การดำเนินการเกี่ยวกับกรณีดังกล่าวข้างต้นทั้งในส่วนของกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ จะเป็นการดำเนินการในด้านส่งเสริมการทำพาณิชย์ อิเล็กทรอนิกส์เป็นสำคัญ โดยไม่ได้เป็นการบังคับให้ผู้ประกอบการจะต้องดำเนินการ เนื่องจากไม่มี กฎหมายให้อำนาจไว้ อย่างไรก็ตาม ในทางปฏิบัติที่ผ่านมาเมื่อหน่วยงานภาครัฐขอความอนุเคราะห์ข้อมูล จากหน่วยงานภาคเอกชน อาทิ ผู้ประกอบการเว็บไซต์ตลาดดอทคอม เพื่อที่จะนำข้อมูลดังกล่าวไปใช้ ประกอบการพิจารณาและดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง ปรากฏว่าไม่ได้รับความร่วมมือแต่อย่างใด

- เนื่องจากในระยะเวลาอันใกล้นี้ ประเทศไทยจะเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (Asean Economic Community) ขณะนี้กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้มีการศึกษา ข้อมูลเกี่ยวกับการทำธุรกรรมของผู้ประกอบการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (e-Commerce) โดยศึกษา เปรียบเทียบกับประเทศต่าง ๆ หรือไม่ อย่างไร

นางสุนทรีย์ ส่งเสริม นักวิชาการคอมพิวเตอร์ชำนาญการ สำนักงานปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ได้ชี้แจงว่า ขณะนี้กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ได้มีการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการทำธุรกรรมของผู้ประกอบการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (e-Commerce) โดยศึกษาเปรียบเทียบกับประเทศในกลุ่มอาเซียน อาทิ สิงคโปร์ / มาเลเซีย ในหลายมิติทั้งในด้านการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว การจัดเก็บภาษีเงินได้นิติบุคคล ฯลฯ โดยประเทศสิงคโปร์เป็นประเทศที่เปิดเสรีและเอื้อต่อการทำธุรกิจของคนต่างด้าวเป็นอย่างมาก นอกจากนี้ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยคณะอนุกรรมการจัดทำกรอบพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ของประเทศไทยได้มีการประชุมหารือร่วมกันระหว่างหลายหน่วยงาน อาทิ กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กรมสรรพากร เพื่อที่จะจัดทำกรอบพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ของประเทศไทยให้มีความเหมาะสมและเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยได้มีการพิจารณาในประเด็นปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น อาทิ โดยที่ปัจจุบันประเทศไทยยังไม่มีกฎหมายคุ้มครองผู้บริโภคออนไลน์เป็นการเฉพาะ โดยมีเพียงกฎหมายของสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค (สคบ.) ที่ใช้คุ้มครองผู้บริโภคเป็นการทั่วไปเท่านั้น และจากกรณีดังกล่าว สคบ. จึงได้นำพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ. ๒๕๔๕ มาใช้บังคับ ซึ่งในทางปฏิบัติพบว่าผู้ประกอบการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (e-Commerce) เป็นจำนวนมากไม่ทราบว่าการประกอบธุรกิจพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์นอกจากต้องจดทะเบียนพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์แล้ว ยังจะต้องจดทะเบียนตามพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ. ๒๕๔๕ อีกด้วย

- ขณะนี้มีผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทยจำนวนประมาณเท่าใด

นางสุนทรีย์ ส่งเสริม นักวิชาการคอมพิวเตอร์ชำนาญการ สำนักงานปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ได้ชี้แจงว่า ผลจากการสำรวจข้อมูลของสำนักงานสถิติแห่งชาติ เมื่อปีที่แล้ว ปรากฏว่ามีผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทย จำนวนทั้งสิ้น ๒๑ ล้านคน หรือคิดเป็น ๓๕ % ของประชากรทั้งประเทศ

- กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ มีแนวคิดที่จะปรับปรุงแก้ไขกฎหมายหรือยกร่างกฎหมายใหม่เพื่อที่จะควบคุมกำกับดูแลการดำเนินธุรกิจพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ให้เป็นไปอย่างถูกต้องหรือไม่ อย่างไร

นายวิชัย โภชนกิจ รองอธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ ได้ชี้แจงว่า โดยที่ปัจจุบันยังไม่มีกฎหมายที่ใช้บังคับกับการดำเนินธุรกิจพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์โดยตรง ซึ่งในทางปฏิบัติเมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นจะมีการนำกฎหมายอื่น ๆ อาทิ ประมวลกฎหมายอาญา มาใช้บังคับ และจากกรณีดังกล่าวกรมพัฒนาธุรกิจการค้าได้ให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ กรมพัฒนาธุรกิจการค้าจะมีการพิจารณาศึกษากรณีดังกล่าวอย่างละเอียด อาทิ การว่าจ้างนักวิชาการให้เข้ามาทำการศึกษาวิจัย และในลำดับต่อจากนั้นก็จะมีการยกร่างกฎหมายเกี่ยวกับกรณีดังกล่าวขึ้นมา โดยเฉพาะ

- บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด มีรายได้และรายจ่ายปีละจำนวนประมาณเท่าใด

นางสาวประภาศรี ทองกิ่งแก้ว ผู้จัดการฝ่ายบัญชี บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด ได้ชี้แจงว่า บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด มีรายได้ปีละจำนวนประมาณ ๑๐,๐๐๐ ล้านบาท โดยรายได้หลักจะมาจากการให้บริการไปรษณีย์ด่วนพิเศษ (Express Mail Service : EMS) และมีรายจ่ายในปีนี้จำนวนประมาณ ๒,๐๐๐ ล้านบาท

- หากจะมีการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร มาตรา ๗๐ ใหม่ โดยให้เพิ่มการจ่ายเงินค่าโฆษณาตามมาตรา ๔๐ (๘) เป็นเงินได้พึงประเมินที่บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายของต่างประเทศ ซึ่งมีได้ประกอบกิจการในประเทศไทย ต้องเสียภาษีให้แก่ประเทศไทย กรมสรรพากรสามารถดำเนินการได้หรือไม่ อย่างไร

นายสมชาย แสงรัตนมณีเดช รองอธิบดีกรมสรรพากร ได้ชี้แจงว่า หากจะมีการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร มาตรา ๗๐ ใหม่ โดยให้เพิ่มการจ่ายเงินค่าโฆษณาตามมาตรา ๔๐ (๘) เป็นเงินได้พึงประเมินที่บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายของต่างประเทศ ซึ่งมีได้ประกอบกิจการในประเทศไทย ต้องเสียภาษีให้แก่ประเทศไทยนั้น กรมสรรพากรสามารถดำเนินการได้ทันที แต่มีข้อพิจารณา ๒ กรณี คือ

๑) เนื่องจากศาลได้เคยมีคำพิพากษาว่า หากจะมีการจัดเก็บภาษีจากเงินได้พึงประเมินที่ได้รับมาจากการให้บริการนั้น การให้บริการดังกล่าวผลสำเร็จของงานต้องเกิดขึ้นในประเทศไทยด้วย กรมสรรพากรจึงจะสามารถจัดเก็บภาษีได้

๒) เนื่องจากขณะนี้ประเทศไทยได้ทำความตกลงอนุสัญญาภาษีซ้อนกับหลายประเทศ ซึ่งมีประมาณ ๖๐ กว่าประเทศ ถึงแม้จะมีการแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร มาตรา ๗๐ ใหม่แล้ว กรณีดังกล่าวก็จะไม่สามารถจัดเก็บภาษีได้

- กรมสรรพากรจะสามารถกำหนดประเภทของเงินได้ที่ได้รับจากค่าโฆษณาให้เป็นเงินได้พึงประเมินอีกประเภทหนึ่งไว้ในมาตรา ๔๐ แห่งประมวลรัษฎากร โดยไม่จัดอยู่ในประเภทเงินได้พึงประเมินตามมาตรา ๔๐ (๘) ได้หรือไม่ อย่างไร

นายสมชาย แสงรัตนมณีเดช รองอธิบดีกรมสรรพากร ได้ชี้แจงว่า เนื่องจากการโฆษณาถือเป็นการให้บริการโดยแท้ ดังนั้น เงินได้ที่ได้รับจากค่าโฆษณาจึงถือเป็นเงินได้พึงประเมินตามมาตรา ๔๐ (๘) แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งกรณีดังกล่าวไม่อาจที่จะตีความได้เป็นอย่างอื่น (เปรียบเสมือนการตีความในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ อาทิ หากเป็นสัญญาเช่าทรัพย์สินแล้วจะตีความว่าเป็นสัญญาซื้อขายไม่ได้)

- เหตุใดศาลจึงตีความว่า กรมสรรพากรไม่สามารถจัดเก็บภาษีจากกรณีการให้บริการที่กระทำในต่างประเทศได้

นายสมชาย แสงรัตนมณีเดช รองอธิบดีกรมสรรพากร ได้ชี้แจงว่า เนื่องจากการรับจ้างทำของตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มีวัตถุประสงค์ที่จะถือเอาผลสำเร็จของงานเป็นหลัก อาทิ การว่าจ้างซ่อมรถยนต์ จะต้องปรากฏว่ารถยนต์คันดังกล่าวสามารถใช้งานได้ตามปกติ ดังนั้น กรมสรรพากรจึงไม่สามารถจัดเก็บภาษีจากกรณีที่มีการว่าจ้างต่อเรือที่กระทำในต่างประเทศได้

- ประเทศจีนให้ความนิยมใช้บริการโปรแกรมสืบค้นหาข้อมูล โดยเฉพาะข้อมูลบนอินเทอร์เน็ตจาก Alibaba / Google อย่างไร

นายธนวัฒน์ มาลาบุปผา กรรมการสมาคมผู้ประกอบการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ไทย ได้ชี้แจงว่า กรณี Alibaba ในประเทศจีน ไม่ใช่เครื่องมือในการสืบค้นหาข้อมูล แต่เป็นเครื่องมือในการซื้อขายผ่าน B2B (Business to Business) เท่านั้น สำหรับเครื่องมือในการสืบค้นหาข้อมูลนั้น Alibaba ได้จัดทำโปรแกรมขึ้นมาใช้ประเภทหนึ่งโดยเฉพาะโดยมีชื่อเรียกว่า Baidu ทั้งนี้ ประเทศจีนจะไม่อนุญาตให้ Google เข้าไปให้บริการในประเทศของตน

- ธนาคารแห่งประเทศไทยได้มีการศึกษาข้อมูลเปรียบเทียบกับต่างประเทศเกี่ยวกับกรณีการเปิดเผยข้อมูลของสถาบันการเงินหรือไม่ อย่างไร

นางนิศารัตน์ ไตรรัตน์วรกุล ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายนโยบายระบบการชำระเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย ได้ชี้แจงว่า มีการศึกษาเกี่ยวกับการส่งข้อมูลภาษีในต่างประเทศ อาทิ ประเทศเกาหลี พบว่าเมื่อมีการชำระเงินและออกใบเสร็จรับเงินแล้วจะมีการส่งข้อมูลดังกล่าวไปยังกรมสรรพากรเกาหลีโดยตรง

นายณพงศ์ธวัช โพธิกิจ ผู้บริหารส่วนนโยบายการชำระเงินภายในประเทศ ฝ่ายนโยบายระบบการชำระเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย ได้ชี้แจงเพิ่มเติมว่า เนื่องจากกรมสรรพากรเกาหลีมีกฎหมายบัญญัติให้อำนาจในการเรียกให้ส่งข้อมูลไว้โดยตรง ต่อมาจึงได้มีการจัดทำระบบเพื่อรองรับเกี่ยวกับกรณีดังกล่าว เมื่อมีการชำระเงินและออกใบเสร็จรับเงินแล้วก็จะมีการเชื่อมโยงและส่งข้อมูลไปยังกรมสรรพากรเกาหลีได้ทันที

- เนื่องจากมีหลายหน่วยงาน อาทิ สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ในทางปฏิบัติสามารถที่จะตรวจสอบข้อมูลการทำธุรกรรมทางการเงินได้ กรณีนี้หน่วยงานดังกล่าวมีกฎหมายให้อำนาจไว้หรือไม่ อย่างไร

นางนิศารัตน์ ไตรรัตน์วรกุล ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายนโยบายระบบการชำระเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย ได้ชี้แจงว่า หากสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินมีกฎหมายบัญญัติให้อำนาจไว้โดยเฉพาะ ย่อมจะเป็นไปตามข้อยกเว้นในมาตรา ๑๕๔ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้บัญญัติไว้ ซึ่งทำให้สามารถตรวจสอบข้อมูลการทำธุรกรรมทางการเงินได้

- ธนาคารแห่งประเทศไทยได้มีการกำหนดกฎระเบียบเกี่ยวกับการโอนเงินไปต่างประเทศไว้อย่างไร

นายณพงศ์ธวัช โพรธิกิจ ผู้บริหารส่วนนโยบายการชำระเงินภายในประเทศ ฝ่ายนโยบายระบบการชำระเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย ได้ชี้แจงว่า กรณีที่ธนาคารแห่งประเทศไทยได้มีการกำหนดกฎระเบียบเกี่ยวกับการโอนเงินไปต่างประเทศไว้ โดยมีวัตถุประสงค์ คือ เพื่อป้องกันการเก็งกำไรเรื่องค่าเงิน ทั้งนี้ หลักเกณฑ์ในการโอนเงินไปต่างประเทศ ผู้โอนเงินจะต้องมีการชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับสาเหตุที่ต้องโอนเงินไป อาทิ กรณีการจองที่พักโรงแรมในต่างประเทศ เมื่อมีการชำระเงินโอนผ่านทางธนาคาร ธนาคารจะมีการเรียกใบ Invoice และเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ทุกรายก็ตี ปัจจุบันหลักเกณฑ์ดังกล่าวค่อนข้างที่จะมีความผ่อนคลายนลง ส่วนกรณีที่มีการนำเงินสดออกไปยังต่างประเทศนั้นก็จะมีข้อจำกัดไว้ว่าสามารถนำเงินสดออกจากประเทศไทยได้จำนวนเท่าใด เนื่องจากไม่สามารถทราบได้ว่าการนำเงินสดออกไปจากประเทศไทยเป็นจำนวนมากมีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะกระทำการใด

- เนื่องจากปัจจุบันการค้าดำเนินธุรกิจซื้อขายสินค้าโดยใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-Commerce) ได้รับความนิยมเพิ่มมากขึ้น ธนาคารแห่งประเทศไทยเห็นว่าควรมีช่องทางใดที่จะทำให้กรมสรรพากรสามารถตรวจสอบข้อมูลการทำธุรกรรมทางการเงินเพื่อจัดเก็บภาษี และเหตุใดกรมสรรพากรของสหรัฐอเมริกา จึงสามารถขอข้อมูลการทำธุรกรรมทางการเงินจากประเทศไทยได้

นางพรสิริ รุ่งสิริโอภาส ผู้บริหารทีมกลุ่มธุรกิจและนวัตกรรม ฝ่ายนโยบายการกำกับสถาบันการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย ได้ชี้แจงว่า ปกติธนาคารแห่งประเทศไทยได้สั่งการให้ธนาคารพาณิชย์ดำเนินการจัดเก็บข้อมูลของลูกค้าที่ทำธุรกรรมทางการเงินเพื่อตรวจสอบรายการย้อนหลังอยู่แล้ว ส่วนกรณีเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลการทำธุรกรรมทางการเงินของลูกค้า ย่อมสามารถที่จะกระทำได้เฉพาะตามที่พระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๑๕๔ วรรคสอง ได้บัญญัติไว้เท่านั้น อนึ่ง กรณีที่มีการเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวให้แก่กรมสรรพากรของสหรัฐอเมริกานั้น เนื่องจากเป็นไปตามข้อตกลงระหว่างประเทศและมีกฎหมายบัญญัติให้อำนาจไว้โดยเฉพาะ ทั้งนี้ ข้อมูลที่จัดส่งให้แก่กรมสรรพากรสหรัฐอเมริกาคือข้อมูลของคนสัญชาติสหรัฐอเมริกาเท่านั้น ไม่มีการจัดส่งข้อมูลของคนไทยให้แก่กรมสรรพากรสหรัฐอเมริกาด้วยแต่อย่างใด ดังนั้น หากกรมสรรพากรไทยประสงค์ที่จะตรวจสอบข้อมูลการทำธุรกรรมทางการเงินของลูกค้าที่ดำเนินธุรกิจซื้อขายสินค้าโดยใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-Commerce) อาจจะต้องออกกฎหมายให้อำนาจไว้โดยเฉพาะ

- เนื่องจากขั้นตอนในการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายของกรมสรรพากรอาจมีความล่าช้าและไม่ทันต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน หากธนาคารแห่งประเทศไทยแก้ไขกฎระเบียบต่าง ๆ เพื่อกำหนดให้ธนาคารพาณิชย์จัดส่งข้อมูลการทำธุรกรรมทางการเงินให้แก่กรมสรรพากร กรณีดังกล่าวจะสามารถกระทำหรือไม่ อย่างไร

นางนิศารัตน์ ไตรรัตน์วรกุล ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายนโยบายระบบการชำระเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย ได้ชี้แจงว่า ปัจจุบันข้อมูลเกี่ยวกับการชำระเงินที่ธนาคารแห่งประเทศไทย ได้กำหนดให้ธนาคารพาณิชย์รายงานให้ธนาคารแห่งประเทศไทยทราบนั้นจะเป็นข้อมูลตามช่องทางการชำระเงินและเป็นข้อมูลยอดรวม ซึ่งไม่ได้เป็นข้อมูลในรายละเอียดปลีกย่อย เนื่องจากวัตถุประสงค์ที่ต้องกำหนดให้มีการรายงานข้อมูลดังกล่าวมีอยู่ ๒ กรณี คือ ๑) เพื่อความมั่นคงของระบบธุรกิจสถาบันการเงิน ๒) เพื่อพิจารณาธุรกรรมต่าง ๆ ว่าจะมีแนวทางในการพัฒนาเป็นไปในทิศทางใด โดยไม่ได้มีวัตถุประสงค์เพื่อประโยชน์ในการจัดเก็บภาษีแต่อย่างใด และเมื่อพิจารณาตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๑ แล้วจะเห็นได้ว่าบทบาทอำนาจหน้าที่ของธนาคารแห่งประเทศไทย คือ การกำกับดูแลการประกอบธุรกิจสถาบันการเงินและความมั่นคงของธุรกิจสถาบันการเงิน ดังนั้น หากธนาคารแห่งประเทศไทยจะกำหนดให้ธนาคารพาณิชย์กระทำการนอกเหนืออำนาจหน้าที่ของธนาคารแห่งประเทศไทยแล้ว ธนาคารแห่งประเทศไทยจะต้องมีเหตุผลรองรับและชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับกรณีดังกล่าวได้ด้วย

- สมาคมโฆษณาดิจิทัล (ประเทศไทย) มีข้อคิดเห็นต่อกรณีที่ปัจจุบันการดำเนินธุรกิจซื้อขายสินค้า โดยใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-Commerce) ได้รับความนิยมเพิ่มมากขึ้นอย่างไร

นายศิวัตร เขาวริยวงษ์ นายกสมาคมโฆษณาดิจิทัล (ประเทศไทย) ได้ชี้แจงว่า เนื่องจากปัจจุบันประเทศไทยมีการใช้จ่ายเงินในการโฆษณาผ่านทางอินเทอร์เน็ตค่อนข้างน้อย สมาคมโฆษณาดิจิทัล (ประเทศไทย) จึงได้มีความพยายามที่จะส่งเสริมสนับสนุนให้ธุรกิจดังกล่าวเติบโตมากขึ้น แต่เนื่องจากผลิตภัณฑ์โฆษณาของ Google / Facebook มีคุณภาพที่ดีกว่า ประกอบกับบริษัทผู้ประกอบการของ Google / Facebook ได้รับยกเว้นไม่ต้องเสียภาษีให้แก่ประเทศไทย และจากกรณีดังกล่าวทำให้ผู้ประกอบการไทยประสบปัญหาในการประกอบธุรกิจแข่งขันกับบริษัทผู้ประกอบการของ Google / Facebook

- กรมสรรพากรจะกำหนดหลักเกณฑ์ในการจัดเก็บภาษีจากกรณีที่มีการส่งเงินค่าโฆษณาไปให้ผู้ประกอบการที่อยู่ในต่างประเทศไว้ว่า ห้ามมิให้ผู้ประกอบการที่จ่ายเงินได้ให้แก่ผู้ประกอบการที่อยู่ในต่างประเทศนำค่าใช้จ่ายดังกล่าวมาหักเป็นค่าใช้จ่ายของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลได้อีกต่อไป หรือการกำหนดไว้ว่า ให้ผู้ประกอบการที่จ่ายเงินได้ให้แก่ผู้ประกอบการที่อยู่ในต่างประเทศสามารถนำค่าใช้จ่ายดังกล่าวมาหักเป็นค่าใช้จ่ายของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลได้เฉพาะกรณีที่ผู้ประกอบการที่อยู่ในต่างประเทศ มิได้ประกอบกิจการในประเทศไทย มีผู้ทำการแทนหรือมีสำนักงานในประเทศไทย เท่านั้นได้หรือไม่ อย่างไร

นายสมชาย แสงรัตน์มณีเดช รองอธิบดีกรมสรรพากร ได้ชี้แจงว่า หากกรมสรรพากรมีการกำหนดหลักเกณฑ์ไว้ดังกล่าวข้างต้น มีข้อที่ต้องพิจารณาอยู่ ๒ กรณี คือ ๑) จะเป็นการเลือกปฏิบัติหรือไม่ ๒) ผู้ประกอบการไทยจะไม่สามารถติดต่อลงโฆษณากับผู้ประกอบการที่อยู่ในต่างประเทศได้

- จากกรณีที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังได้มีนโยบายให้กรมสรรพากรนำระบบการชำระเงินอิเล็กทรอนิกส์ (e-Payment) มาใช้ ขณะนี้มีความคืบหน้าการดำเนินการเป็นอย่างไร

นายสมชาย แสงรัตน์รมณีส.ค.ช. รองอธิบดีกรมสรรพากร ได้ชี้แจงว่า สำหรับความคืบหน้าเกี่ยวกับกรณีดังกล่าวข้างต้น ขณะนี้กรมสรรพากรอยู่ระหว่างดำเนินการ

- กรณีการประกอบธุรกิจของบริษัทผู้ประกอบการของ Google / Facebook อาจจะมีลักษณะที่เข้าข่ายเป็นการประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงในประเทศไทย ซึ่งต้องจดทะเบียนกับ สคบ. และจากกรณีดังกล่าว สคบ. จะมีวิธีการในการดำเนินการเพื่อให้ผู้ประกอบการธุรกิจตลาดแบบตรงที่อยู่นอกระบบเข้าสู่ระบบมากขึ้นอย่างไร

ร้อยตรี ไพโรจน์ คณิงทรัพย์ ผู้อำนวยการกองคุ้มครองผู้บริโภคด้านธุรกิจขายตรงและตลาดแบบตรง สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค ได้ชี้แจงว่า ปัจจุบันมีผู้ประกอบการธุรกิจตลาดแบบตรงเป็นจำนวนมาก และบางกรณีผู้ประกอบการดังกล่าวจะเป็นนักเรียนหรือนักศึกษาจบใหม่ หาก สคบ. มีการบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด ย่อมทำให้กลุ่มบุคคลดังกล่าวได้รับความเดือดร้อนอย่างแน่นอน กรณีดังกล่าวถือว่าเป็นเรื่องระดับนโยบายที่ทุกฝ่ายจะต้องมีการหารือร่วมกันเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าวต่อไป สำหรับในส่วนของผู้ประกอบการธุรกิจตลาดแบบตรงรายใหญ่ ๆ ที่ยังไม่จดทะเบียนกับ สคบ. นั้น กรณีดังกล่าว สคบ. ก็ได้มีความพยายามที่จะติดตามตรวจสอบเพื่อให้ผู้ประกอบการดังกล่าวเข้าสู่ระบบมากขึ้น อย่างไรก็ตาม เนื่องจากขณะนี้ สคบ. ไม่มีอัตรากำลังบุคลากรที่เพียงพอในการที่จะเข้าไปติดตามตรวจสอบเพื่อให้ผู้ประกอบการดังกล่าวเข้าสู่ระบบอย่างถูกต้อง ในการนี้ สคบ. จึงได้มีการตั้งหน่วยงานภายในขึ้นมาเพื่อรองรับต่อการดำเนินการเกี่ยวกับกรณีดังกล่าวโดยตรง โดยมีอัตรากำลังข้าราชการเพียงจำนวน ๓ คนเท่านั้น

๖. ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ

๖.๑ กรณีการส่งเงินค่าโฆษณาไปให้ผู้ประกอบการที่อยู่ในต่างประเทศ โดยไม่มีการเสียภาษีให้แก่ประเทศไทย

- ข้อสังเกต :

เนื่องจากประเทศไทยมียอดเงินค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการโฆษณาทั้งหมด จำนวนประมาณ ๑๐๐,๐๐๐ ล้านบาท และมียอดเงินค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการโฆษณาผ่านระบบอินเทอร์เน็ตไปยังต่างประเทศ จำนวนประมาณ ๑๒,๐๐๐ - ๑๕,๐๐๐ ล้านบาท และจะมีโอกาสเพิ่มขึ้นอีกในอนาคต โดยในปัจจุบันอาจจะยังไม่มีการจัดเก็บภาษีหรือมีช่องโหว่ทางกฎหมายในส่วนนี้ ซึ่งส่งผลให้ผู้ประกอบการที่ใช้บริการโฆษณาของบริษัทต่างประเทศ อาทิ บริษัทผู้ประกอบการของ Google อาจจะได้เปรียบต้นทุนในเชิงภาษีมากกว่าใช้บริการโฆษณาภายในประเทศและทำให้ผู้ประกอบการที่ใช้บริการบริษัทโฆษณาภายในประเทศเกิดความเสียเปรียบโดยปริยาย แต่กรณีดังกล่าวยังไม่มีการกล่าวอ้างถึงเพราะยังขาดความเข้าใจหรือเป็นช่องโหว่ของกฎหมาย และมีข้อมูลว่ากรณีผู้ประกอบการรายย่อยจะมีการติดต่อเพื่อลงโฆษณาและชำระเงินค่าโฆษณาให้แก่บริษัทผู้ประกอบการของ Google โดยตรง โดยโอนเงินชำระผ่านทางบัตรเครดิต

ซึ่งจะไม่มีภาระหักภาษี ณ ที่จ่าย และไม่มีภาระเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม ส่วนกรณีบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล รายใหญ่จะมีแนวทางดำเนินการ ๒ แนวทาง คือ ๑) มีการติดต่อเพื่อลงโฆษณาและชำระเงินค่าโฆษณา ให้แก่บริษัทผู้ประกอบการของ Google ผ่านทางบริษัทตัวแทนที่ตั้งอยู่ในประเทศไทย ซึ่งกรณีนี้จะมีการ เสียภาษีมูลค่าเพิ่ม ๒) มีการติดต่อเพื่อลงโฆษณาและชำระเงินค่าโฆษณาให้แก่บริษัทผู้ประกอบการของ Google โดยตรง (ไม่ผ่านบริษัทตัวแทน) โดยมีการโอนเงินชำระผ่านไปยังต่างประเทศที่มีอนุสัญญา เพื่อการเว้นการเก็บภาษีซ้อน (Double Tax Agreement : DTA) กับประเทศไทย ทั้งนี้ เพื่อที่จะได้ ไม่ต้องเสียภาษีให้แก่ประเทศไทย ดังนั้น อาจจะต้องแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากรที่เกี่ยวข้องบางมาตรา เช่น มาตรา ๗๐ โดยให้เพิ่มการจ่ายเงินค่าโฆษณาตามมาตรา ๔๐ (๗) มาตรา ๔๐ (๘) เป็นเงินได้พึงประเมิน ที่บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายของต่างประเทศ มิได้ประกอบกิจการในประเทศไทย แต่ได้รับเงินได้พึงประเมินที่จ่ายจากหรือในประเทศไทยต้องเสียภาษีให้แก่ประเทศไทย หรือหากไม่สามารถ ดำเนินการได้ กรมสรรพากรอาจจะต้องมีมาตรการกำหนด “ห้ามมิให้ผู้ประกอบการที่อยู่ในประเทศไทย ที่จ่ายเงินได้ให้แก่ผู้ประกอบการที่อยู่ในต่างประเทศนำค่าใช้จ่ายดังกล่าวมาหักเป็นค่าใช้จ่ายของบริษัท หรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลได้อีกต่อไป” เพื่อให้เงินค่าใช้จ่ายก่อนนี้นำมาคำนวณเป็นเงินได้พึงประเมิน ตามหลักเกณฑ์ที่กรมสรรพากรกำหนด

- ข้อเสนอแนะ :

ในการนี้ เพื่อให้การจัดเก็บภาษีจากการส่งเงินค่าโฆษณาไปให้ผู้ประกอบการที่อยู่ใน ต่างประเทศ โดยไม่มีการเสียภาษีให้แก่ประเทศไทยเป็นไปอย่างถูกต้อง เป็นธรรม และอุดช่องโหว่ กฎหมายตามหลักสากล หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจะต้องพิจารณาดำเนินการในเรื่องดังต่อไปนี้

๑. กรมสรรพากรควรเสนอแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากรในส่วนที่เกี่ยวข้องใหม่ อาทิ มาตรา ๗๐ โดยกำหนดเงินได้พึงประเมินตามมาตรา ๔๐ (๗) มาตรา ๔๐ (๘) เพิ่มเติมในมาตรา ๗๐ และมาตรา ๖๕ ตรี โดยกำหนดให้รายจ่ายจากการส่งเงินค่าโฆษณาไปให้ผู้ประกอบการที่อยู่ในต่างประเทศ กรณีที่บริษัทต่างประเทศไม่ได้ผ่านการเสียภาษีตามมาตรา ๗๐ หรือมาตรา ๗๖ ทวิ เป็นรายจ่ายต้องห้าม มิให้ถือเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิตามมาตรา ๖๕ ตรี ซึ่งผลจากกรณีดังกล่าวจะช่วยให้จัดเก็บ ค่าโฆษณาที่ใช้บริการต่างประเทศปัจจุบันปีละประมาณ ๑๒,๐๐๐ - ๑๕,๐๐๐ ล้านบาท ได้นำกลับมา เป็นตัวเลขเงินได้พึงประเมินภาษีเงินได้นิติบุคคลตามหลักเกณฑ์ที่กรมสรรพากรกำหนด โดยปัจจุบัน กรมสรรพากรจัดเก็บภาษีเงินได้นิติบุคคลในอัตราร้อยละ ๒๐ ก็จะสามารถนำมาประเมินจัดเก็บภาษีได้ ประมาณ ๒,๐๐๐ - ๓,๐๐๐ ล้านบาท และหากมีการขยายตัวการโฆษณาในอนาคตมากขึ้นก็ย่อมจะ ทำให้มีการจัดเก็บภาษีได้เพิ่มขึ้นตามไปด้วย

๒. กรณีการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มจากการส่งเงินค่าโฆษณาไปให้ผู้ประกอบการที่อยู่ใน ในต่างประเทศที่ไม่ได้มีการจดทะเบียนถูกต้องในประเทศญี่ปุ่นและประเทศออสเตรเลียจะมีการกำหนด หลักเกณฑ์ไว้ว่า ผู้จ่ายเงินค่าโฆษณาดังกล่าวไม่สามารถนำภาษีซ้อนมาเครดิตออกจากภาษีขายของตนเองได้ กรมสรรพากรควรนำกรณีดังกล่าวมาพิจารณาศึกษาเปรียบเทียบกับการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มในประเทศไทย ด้วย

๓. จากกรณีที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้เคยวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้สำหรับการรับจ้างทำของในต่างประเทศ (กรณีการว่าจ้างต่อเรือในต่างประเทศของกองทัพเรือ) ไว้ว่า สัญญาจ้างต่อเรือเข้าลักษณะเป็นสัญญาจ้างทำของ แม้จะมีลูกจ้างเข้ามาลงนามในสัญญาแทนในประเทศไทยก็ตาม แต่โดยที่การให้บริการและผลสำเร็จของงานตามสัญญานี้เกิดขึ้นในต่างประเทศทั้งหมด จึงไม่ถือว่ามี การประกอบกิจการในประเทศไทยตามประมวลรัษฎากร มาตรา ๗๖ ทวิ และไม่อยู่ในบังคับต้องเสียภาษีเงินได้ให้แก่ประเทศไทยนั้น กรณีดังกล่าวอาจมีข้อเท็จจริงหรือลักษณะที่แตกต่างจากกรณีที่บริษัทผู้ประกอบการของ Google / Facebook ได้รับเงินได้จากการให้บริการโฆษณาสินค้าจากผู้จ่ายเงินได้ในประเทศไทยตามประมวลรัษฎากร มาตรา ๔๐ (๘) เนื่องจากเงินได้พึงประเมินดังกล่าวอาจจะถือได้ว่าเป็นทรัพย์สินที่ไม่มีรูปร่าง ซึ่งกรณีดังกล่าวนี้กรมสรรพากรควรที่จะทบทวนและเสนอความเห็นเพื่อจัดเก็บภาษีดังกล่าวให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาวินิจฉัยอีกครั้งหนึ่ง

๖.๒ กรณีการค้าเงินธุรกิจโดยใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-Commerce) เพื่อทราบจำนวนผู้ประกอบการและประเภทการประกอบธุรกิจในการซื้อขายผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ในโอกาสต่อไป ซึ่งจะได้นำมาประกอบการจัดเก็บรายได้เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมระหว่างระบบการจัดเก็บภาษีแบบเดิมกับระบบการจัดเก็บภาษีอิเล็กทรอนิกส์

- ข้อสังเกต :

มีข้อมูลว่าปัจจุบันตัวเลขสัดส่วนการค้าเงินธุรกิจโดยใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-Commerce) ของประเทศไทย เมื่อเปรียบเทียบกับต่างประเทศ อาทิ จีน ญี่ปุ่น และไต้หวัน แล้วพบว่า

- ไทย มีสัดส่วนการค้าเงินธุรกิจโดยใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-Commerce) อยู่ที่ประมาณ ๐.๕ บาท จากสัดส่วนในจำนวน ๑๐๐ บาท ของการค้าเงินธุรกิจแบบทั่วไป

- จีนและญี่ปุ่น มีสัดส่วนการค้าเงินธุรกิจโดยใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-Commerce) อยู่ที่ประมาณ ๗ - ๘ บาท จากสัดส่วนในจำนวน ๑๐๐ บาท ของการค้าเงินธุรกิจแบบทั่วไป

- ไต้หวัน มีสัดส่วนการค้าเงินธุรกิจโดยใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-Commerce) อยู่ที่ประมาณ ๑๐ บาท จากสัดส่วนในจำนวน ๑๐๐ บาท ของการค้าเงินธุรกิจแบบทั่วไป

อย่างไรก็ดี เนื่องจากการค้าเงินธุรกิจโดยใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-Commerce) ในประเทศไทยได้รับความนิยมเพิ่มมากขึ้น ฉะนั้น ในอีก ๕ ปีข้างหน้า คาดว่าจะมีสัดส่วนการค้าเงินธุรกิจโดยใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-Commerce) เพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง อาจถึง ๕ บาท จากสัดส่วนในจำนวน ๑๐๐ บาท ของการค้าเงินธุรกิจแบบทั่วไป ยกตัวอย่างขณะนี้การส่งออกสินค้าไทยอยู่ที่ประมาณ ๗ ล้านล้านบาท และการนำเข้าก็ใกล้เคียงกันอยู่ที่ประมาณ ๗ ล้านล้านบาท อีกทั้งขนาดธุรกิจการค้าปลีกอยู่ที่ประมาณ ๑ ล้านล้านบาท เป็นต้น สมมติว่าการซื้อขายสินค้าของไทยทั้งหมดอยู่ที่ประมาณ ๕ ล้านล้านบาท นั้นหมายความว่าในอนาคตการค้าเงินผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-Commerce) จะอยู่ที่ประมาณ ๒๕๐,๐๐๐ ล้านบาท ถ้าหากไม่มีวิธีคิดหรือเตรียมการตั้งแต่เวลานี้ไปจะทำให้การ

จัดเก็บภาษีการซื้อขายระหว่างระบบการจัดเก็บภาษีแบบเดิมกับระบบการจัดเก็บภาษีอิเล็กทรอนิกส์ ไม่เกิดความเป็นธรรม

จากสถิติตัวเลขผลการสำรวจข้อมูลของสำนักงานสถิติแห่งชาติ เมื่อปี ๒๕๕๗ พบว่ามีผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทย จำนวนทั้งสิ้น ๒๑.๗ ล้านคน หรือคิดเป็นร้อยละ ๓๔.๙ ของประชากรทั้งประเทศ ส่วนผลจากการสำรวจข้อมูลจากรายงาน Digital, Social and Mobile in 2015 ของ WeAreSocial ซึ่งเป็นสื่อออนไลน์ของสิงคโปร์พบว่า

รายงาน	จำนวนผู้ใช้อินเทอร์เน็ต (Active Internet Users)	จำนวนผู้ใช้โซเชียลมีเดีย (Active Social Media Accounts/Users)
เดือนมกราคม ๒๕๕๘	๒๓.๙ ล้านราย	๓๒.๐ ล้านบัญชี*
เดือนมีนาคม ๒๕๕๘	๓๕.๐ ล้านราย	๓๔.๐ ล้านบัญชี*

*จำนวนผู้ใช้โซเชียลมีเดียที่รายงานเป็นจำนวนบัญชีที่มีผู้สมัครใช้งาน ซึ่งผู้ใช้ ๑ รายอาจมีหลายบัญชีได้

นอกจากนี้ มีข้อมูลจากกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ ว่ามียอดตัวเลขผู้ประกอบการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ จำนวนประมาณ ๑,๐๐๕,๐๐๐ เว็บไซต์ แต่ขณะนี้ผู้ประกอบการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ที่เข้ามาจดทะเบียนกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เพียงจำนวน ๑๕,๐๐๐ รายเท่านั้น

และหากไม่มีการดำเนินการใด ๆ ก็จะทำให้เกิดผลกระทบต่อการจัดเก็บรายได้ของรัฐอย่างแน่นอน ดังนั้น เพื่อการจัดเก็บรายได้ในอนาคต กรมสรรพากรจะต้องมีมาตรการกำกับดูแลในส่วนนี้ ซึ่งในปัจจุบันพบปัญหาสำหรับกรณีนี้ คือ ยังไม่มีหน่วยงานใดมีหน้าที่ในการดำเนินการรับจดทะเบียนผู้ประกอบการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์โดยตรง ซึ่งแต่ละหน่วยงานยังมีความเห็นที่แตกต่างกัน และยังคงยึดภาระหน้าที่ของตน เป็นสำคัญโดยไม่พิจารณาในภาพรวม ทั้งนี้ มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหลายหน่วยงาน ได้แก่

๑. สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคมีความประสงค์จดทะเบียนเกี่ยวกับผู้ประกอบการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ที่เกี่ยวข้องกับการขายตรง จึงเกิดประเด็นว่าจะต้องรับจดทะเบียนผู้ประกอบการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ประเภทอื่นที่เกี่ยวข้องด้วยหรือไม่ เนื่องจากในช่วงที่มีการออกพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ. ๒๕๔๕ มาใช้บังคับ ขณะนั้นยังไม่มีดำเนินการดำเนินธุรกิจเกี่ยวข้องกับพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ e-Commerce แต่อย่างใด พระราชบัญญัติดังกล่าวจึงไม่มีเจตนารมณ์ที่ครอบคลุมถึงการดำเนินธุรกิจพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ ดังนั้น หากจะมีการรับจดทะเบียนผู้ประกอบการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์จะต้องมีการกำหนดหลักเกณฑ์หรือเงื่อนไขไว้เป็นการเฉพาะ

๒. กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมีการออกพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาใช้บังคับ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อกำกับดูแลป้องกันการโจรกรรมข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์และการกระทำความผิดที่เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ซึ่งไม่มีวัตถุประสงค์เกี่ยวข้องกับการดำเนินธุรกิจโดยตรง

๓. กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ มีอำนาจหน้าที่ในการรับจดทะเบียนพาณิชย์ห้างหุ้นส่วนบริษัท การประกอบธุรกิจทุกประเภท อาทิ กิจการธนาคาร กิจการประกันภัย กิจการการเดินเรือ หรือกิจการใดก็ตาม ถ้าเป็นผู้ประกอบธุรกิจในประเทศไทยต้องมีการจดทะเบียนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ดังนั้น การจดทะเบียนผู้ประกอบการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ต้องให้กระทรวงพาณิชย์เป็นผู้รับผิดชอบดูแล และหากจะมีการกำหนดเงื่อนไขหรือหลักเกณฑ์เป็นพิเศษของหน่วยงานใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ก็ให้เป็นการจดทะเบียนเพิ่มเติมในภายหลังภายใต้ข้อกำหนดของหน่วยงานนั้น ๆ ทั้งนี้ การจดทะเบียนผู้ประกอบการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ ควรมอบหมายให้กระทรวงพาณิชย์เป็นหลัก มิฉะนั้น ปัญหาที่จะตามมาเมื่อมีการขยายการซื้อขายผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์แล้ว คือ การจัดเก็บรายได้หรือการกำกับดูแลจะก่อให้เกิดความเสียหายเกิดขึ้น ในการนี้ เพื่อเป็นการให้ประโยชน์แก่ผู้ประกอบการ SMEs หรือที่เริ่มเข้ามาดำเนินการเกี่ยวกับธุรกิจพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ ในเบื้องต้นรัฐบาลควรจะต้องให้การสนับสนุน และต่อจากนั้นหากกำหนดระยะเวลาผ่านไปหรือผู้ประกอบการ SMEs มียอดขายมากขึ้นและเหมาะสม รัฐบาลจึงจะเข้าไปกำกับดูแลเกี่ยวกับระบบการจัดเก็บภาษีจากผู้ประกอบการดังกล่าว

- ข้อเสนอแนะ :

ในการนี้ เพื่อให้การจัดเก็บภาษีจากการดำเนินธุรกิจโดยใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-Commerce) เป็นไปอย่างถูกต้อง ทัวถึง และเป็นธรรมมากยิ่งขึ้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจะต้องพิจารณาดำเนินการในเรื่องดังต่อไปนี้

๑. ในการจัดเก็บภาษีเงินได้จากการดำเนินธุรกิจโดยใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-Commerce) กรมสรรพากรอาจจะต้องแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากรในส่วนที่เกี่ยวข้องใหม่ อาทิ มาตรา ๗๐ กำหนดเพิ่มเงินได้พึงประเมินตามมาตรา ๔๐ (๗) มาตรา ๔๐ (๘) ที่จ่ายจากหรือในประเทศไทย และมาตรา ๖๕ ตรี โดยกำหนดให้รายจ่ายจากการส่งเงินค่าดำเนินธุรกิจไปให้ผู้ประกอบการที่อยู่ในต่างประเทศ ซึ่งไม่ได้ผ่านการเสียภาษีในประเทศไทยเป็นรายจ่ายต้องห้ามมิให้ถือเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิตามมาตรา ๖๕ ตรี

๒. ในการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มจากการดำเนินธุรกิจโดยใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-Commerce) กรมสรรพากรควรพิจารณาศึกษาข้อมูลเปรียบเทียบกับประเทศญี่ปุ่นและประเทศออสเตรเลียว่า ประเทศญี่ปุ่นและประเทศออสเตรเลียมีแนวทางการดำเนินการเป็นอย่างไร ทั้งนี้ เพื่อที่จะได้นำข้อดี ข้อเสีย ผลกระทบและประโยชน์ที่ได้รับมาปรับใช้กับการจัดเก็บภาษีของประเทศไทยให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นด้วย เนื่องจากมีข้อมูลว่าประเทศญี่ปุ่นมีแนวทางในการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มจากกรณีการดำเนินธุรกิจแบบ B2C (Business to Customer) โดยกำหนดหลักเกณฑ์ไว้ว่าผู้ที่จ่ายภาษีมูลค่าเพิ่ม

ออกไปแทนผู้ประกอบการที่อยู่ในต่างประเทศจะนำกรณีดังกล่าวมาหักเป็นภาษีซื้อไม่ได้ เว้นแต่ผู้ประกอบการที่อยู่ในต่างประเทศมีการจดทะเบียนกับประเทศญี่ปุ่นไว้แล้วเท่านั้น

๓. การจดทะเบียนพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ ให้กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ เป็นผู้รับจดทะเบียนผู้ประกอบการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ และจะต้องมีการบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด โดยใช้กฎหมายที่มีอยู่ก่อนและหากจำเป็นก็เร่งดำเนินการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายหรือร่างกฎหมายใหม่ รวมทั้งจะต้องมีการบูรณาการเชื่อมโยงข้อมูลการจดทะเบียนพาณิชย์ทุกประเภทระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ให้เป็นระบบเดียวกัน นอกจากนี้ เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนมากขึ้น ควรกำหนดให้มีการรับจดทะเบียนผู้ประกอบการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ผ่านทางระบบอิเล็กทรอนิกส์ (ออนไลน์) ได้ด้วย

๔. ในการจัดทำกรอบพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ของคณะกรรมการจัดทำกรอบพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ของประเทศไทย กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารควรพิจารณาดำเนินการในเรื่องดังต่อไปนี้ด้วย

๑) จัดทำระบบและควบคุมกำกับดูแลให้เข้าสู่ระบบครอบคลุมทุกกรณี
๒) จัดทำฐานข้อมูลที่ถูกต้องครบถ้วนเพื่อสนับสนุนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๓) บูรณาการประสานเชื่อมโยงข้อมูลให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะทำให้หน่วยงานดังกล่าวมีข้อมูลสนับสนุนการดำเนินงานมากยิ่งขึ้น อาทิ กรมสรรพากรมีข้อมูลในการติดตามตรวจสอบเพื่อจัดเก็บภาษีอากร กรมพัฒนาธุรกิจการค้ามีข้อมูลในการกำกับดูแลการจดทะเบียนพาณิชย์ สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคมีข้อมูลในการป้องกันและปราบปรามผู้กระทำความผิดกฎหมายขายตรงและตลาดแบบตรง

๕. ปัจจุบันมีการเปิดใช้เว็บไซต์ใหม่ ๆ อาทิ เว็บไซต์โฆษณาขายสินค้า หรือมีการดำเนินธุรกิจโดยใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-Commerce) เป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ประกอบการรายใหม่ และมีการปฏิบัติผิดสัญญาซื้อขายสินค้าหรือกระทำความผิดกฎหมายต่าง ๆ อาทิ การฉ้อโกงตามประมวลกฎหมายอาญาเพิ่มมากขึ้น ในการนี้ เพื่อเป็นการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดดังกล่าวอย่างจริงจัง สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคควรมีการบังคับใช้พระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ. ๒๕๔๕ กับผู้กระทำความผิดอย่างเคร่งครัดและรวดเร็ว และควรมีการบูรณาการการทำงานเพื่อที่จะประสานเชื่อมโยงข้อมูลกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องด้วย

๖. เนื่องจากบางกรณีผู้ประกอบการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์จะต้องจดทะเบียนกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ และมีบางกรณีผู้ประกอบการจดทะเบียนตลาดแบบตรงตามพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ. ๒๕๔๕ จะต้องจดทะเบียนกับสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค เมื่อกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ มีอำนาจหน้าที่ในการรับจดทะเบียนพาณิชย์ห้างหุ้นส่วน บริษัทหรือการประกอบธุรกิจทุกประเภทมาเป็นเวลานาน ย่อมที่จะมีความเชี่ยวชาญในการรับจดทะเบียนพาณิชย์มากกว่า ในการนี้ เพื่อให้เกิดความคล่องตัวและเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ควรกำหนดให้อำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ. ๒๕๔๕ บางส่วน อาทิ อำนาจหน้าที่

ในการรับจดทะเบียนผู้ประกอบการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ อยู่ที่กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ เป็นหลัก

๖.๓ กรณีการนำระบบการชำระเงินอิเล็กทรอนิกส์ (e-Payment) มาใช้

- ข้อสังเกต :

เนื่องจากปัจจุบันการค้าดำเนินธุรกิจซื้อขายสินค้าโดยใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-Commerce) ได้รับความนิยมเพิ่มมากขึ้น โดยส่วนใหญ่พบว่ามี การชำระเงินค่าบริการและสินค้าผ่านทางสถาบันการเงิน และบริษัทรับชำระเงินกลุ่ม Non-Bank e-payment ที่จดทะเบียนกับธนาคารแห่งประเทศไทย และโดยที่ธนาคารแห่งประเทศไทยมีบทบาทอำนาจหน้าที่ในการกำกับดูแลการประกอบธุรกิจของสถาบันการเงิน การชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ และการประกอบธุรกิจบัตรเครดิตเงินอิเล็กทรอนิกส์หรือการให้บริการเงินอิเล็กทรอนิกส์ (e-Money) โดยตรง ถึงแม้กรมสรรพากรจะดำเนินการจัดเก็บภาษีเงินได้จากการส่งเงินค่าโฆษณาไปให้ผู้ประกอบการที่อยู่ในต่างประเทศ หรือจัดเก็บภาษีจากผู้ประกอบการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ก็ตาม แต่หากไม่มีข้อมูลและมาตรการใด ๆ ที่เป็นการสนับสนุนเพิ่มเติมจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ย่อมจะทำให้การปฏิบัติงานของกรมสรรพากรประสบปัญหาอุปสรรคพอสมควร เนื่องจากการดำเนินธุรกิจของผู้ประกอบการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์มีแนวโน้มในการหลบเลี่ยงภาษี ซึ่งมีความยากลำบากในการดำเนินการตรวจสอบ โดยพฤติกรรมของผู้ประกอบการในปัจจุบันมีการปิดบังชื่อ แต่แสดงเบอร์โทรศัพท์ หรือช่องทางการติดต่ออื่นเพื่อซื้อขายสินค้า

- ข้อเสนอแนะ :

ให้กรมสรรพากรประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ ธนาคารแห่งประเทศไทย ธนาคารพาณิชย์ และสถาบันการเงินอื่น เพื่อนำข้อมูลการทำธุรกรรมทางการเงินมาใช้ในการบริหารจัดการเก็บภาษีอากรอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม สำหรับในระยะแรกในการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ของบุคคลธรรมดาและผู้ประกอบการ SMEs กรมสรรพากรควรใช้เวลาโดยยังไม่เก็บภาษีจากกลุ่มบุคคลดังกล่าว ในช่วงแรก ๆ ทั้งนี้ เพื่อให้การประกอบธุรกิจสามารถดำเนินต่อไปได้

และธนาคารแห่งประเทศไทยควรพิจารณาศึกษาเรื่องการซื้อขายผ่านทางระบบอิเล็กทรอนิกส์ และแก้ไขปรับปรุงมาตรการและกฎระเบียบในการส่งเสริมและกำกับดูแลในการทำธุรกรรมโดยใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-Commerce) เพื่อให้เป็นไปตามหลักสากลมากขึ้น

นอกจากนี้ หากมีการจัดระเบียบเว็บไซต์เพื่อลงทะเบียนเว็บไซต์การค้าและจัดเก็บภาษี ให้เป็นธรรมแก่ผู้ค้าออนไลน์ รัฐย่อมจะได้รับประโยชน์ ดังนี้ (๑) รัฐสามารถจัดเก็บภาษีได้จากผู้ค้าออนไลน์ (๒) รัฐสามารถรับทราบจำนวนผู้ค้าจากการลงทะเบียน (๓) รัฐสามารถป้องปรามปัญหาอาชญากรรมทางเศรษฐกิจโลกออนไลน์ (๔) รัฐสามารถรับรู้ความเจริญเติบโตทางการค้าในโลกออนไลน์ได้ และสามารถกำหนดเป้าหมายในอนาคตอย่างมีทิศทาง (๕) รัฐสามารถติดตามเม็ดเงินค่าโฆษณาในโลกออนไลน์ที่ผู้ประกอบการจัดจ้าง และ (๖) รัฐมีข้อมูลในการสร้างกรอบการเจรจาข้อตกลงธุรกิจออนไลน์ กับนานาชาติรายประเทศ เป็นต้น

ทั้งนี้ เมื่อที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติเห็นด้วยกับข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของ คณะกรรมาธิการ ขอให้จัดส่งไปยังกระทรวงการคลัง (กรมสรรพากร) กระทรวงพาณิชย์ (กรมพัฒนาธุรกิจ การค้า) กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค เพื่อพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

พลเอก

(ชาตอุดม ทิตถะศิริ)

เลขาธิการคณะกรรมการการเศรษฐกิจ การเงินและการคลัง
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ภาคผนวก

- ประเด็นชี้แจง (เพิ่มเติม) ของสำนักงานปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (หนังสือกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ด่วนที่สุด ที่ ทก ๐๒๐๙.๓/๑๐๒๘๒ ลงวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๕๘)

ด่วนที่สุด

ที่ ทค ๐๒๐๙.๗/ ๑๐๒๘/๒

กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา
อาคารรัฐประศาสนภักดี ถนนแจ้งวัฒนะ
เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐

กลุ่มงานบริหารทั่วไป
สำนักกรรมการ ๑
รับที่ 1143/2558
วันที่ ๖ ต.ค. 58
เวลา 16.39
ส่ง ก- พช/งษ.๗

๒ ตุลาคม ๒๕๕๘

เรื่อง การตอบข้อซักถามคณะอนุกรรมการด้านการจัดเก็บรายได้ของแผ่นดิน
เรียน ประธานคณะอนุกรรมการด้านการจัดเก็บรายได้ของแผ่นดิน
สิ่งที่ส่งมาด้วย ประเด็นชี้แจง (เพิ่มเติม) คณะอนุกรรมการด้านการจัดเก็บรายได้ของแผ่นดิน

ตามที่ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้เข้าร่วมประชุมกับคณะอนุกรรมการด้านการจัดเก็บรายได้ของแผ่นดิน เมื่อวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๕๘ เวลา ๘.๓๐ น. ณ ห้องประชุมคณะกรรมการ ๓๐๕ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๒ เพื่อพิจารณาศึกษาความคืบหน้าผลการดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดทำกรอบแนวทางในการดำเนินธุรกิจโดยใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (E-Commerce) รวมทั้งการกำกับดูแลและตรวจสอบผู้ประกอบการที่ดำเนินธุรกิจดังกล่าว และคณะอนุกรรมการฯ ขอให้กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารดำเนินการจัดส่งเอกสารข้อมูลที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาในภายหลัง นั้น

กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ตระหนักถึงความสำคัญในการจัดเก็บภาษีอันเป็นกลไกสำคัญในการหารายได้ของรัฐเพื่อนำไปใช้ในกิจการด้านต่างๆ และเป็นเครื่องมือในการสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ หากแต่การจัดทำแนวทางส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการจัดเก็บภาษีจากการดำเนินธุรกิจพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-Commerce) รวมทั้งการกำกับดูแลและตรวจสอบผู้ประกอบการที่ดำเนินธุรกิจดังกล่าว ประกอบด้วยกระบวนการที่ซับซ้อน เกี่ยวข้องกับกฎหมายหลายฉบับ ภายใต้อำนาจรับผิดชอบของหน่วยงานภาครัฐหลายหน่วยงาน จึงเห็นว่าควรจะต้องมีการศึกษาเรื่องดังกล่าวแบบองค์รวมอย่างละเอียด และเป็นการเฉพาะ เพื่อวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้นกับระบบเศรษฐกิจในภาพรวม ตลอดจนทั้งห่วงโซ่อุปทาน ทั้งในแง่การจัดเก็บรายได้และการส่งเสริมผู้ประกอบการไทยให้สามารถแข่งขันกับผู้ประกอบการต่างประเทศได้อย่างเท่าเทียม พร้อมนี้ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้ศึกษาและรวบรวมข้อมูลเพิ่มเติมตามข้อซักถามของคณะอนุกรรมการฯ เรียบร้อยแล้ว โดยมีรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

นาวาอากาศเอก

(สมศักดิ์ ขาวสุวรรณ์)

รองปลัดกระทรวง ปฏิบัติราชการแทน
ปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

สำนักงานปลัดกระทรวง
สำนักงานคณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์
โทร. ๐ ๒๑๔๑ ๖๕๕๒ โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๘๐๓๗

ประเด็นชี้แจง (เพิ่มเติม)

คณะอนุกรรมการด้านการจัดเก็บรายได้ของแผ่นดิน ในคณะกรรมการเศรษฐกิจ การเงินและการคลัง

ตามที่คณะอนุกรรมการด้านการจัดเก็บรายได้ของแผ่นดินได้เชิญรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเข้าร่วมชี้แจงในการประชุมครั้งที่ ๒๙/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๕๘ ณ ห้องประชุมคณะกรรมการ ๓๐๕ อาคารรัฐสภา ๒ และขอให้ผู้แทนกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารจัดส่งเอกสารข้อมูลที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม นั้น ผลการรวบรวมข้อมูลเพิ่มเติมนี้นี้

๑. กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมีแนวทางการส่งเสริมและสนับสนุนให้การจัดเก็บภาษีจากการดำเนินธุรกิจโดยใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (E-Commerce) โดยเฉพาะการซื้อขายสินค้า/บริการข้ามพรมแดน

(๑.๑) กรณีที่ผู้ซื้อหรือผู้ขายฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งอยู่ในประเทศไทย หากจุดความรับผิดชอบทางภาษี (tax point) เกิดในไทย จะมีวิธีการตรวจสอบธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-transactions) ที่เกิดขึ้น เพื่อบังคับใช้กฎหมายไทยได้หรือไม่

(๑.๒) กรณีที่ผู้ซื้ออยู่ในไทยแต่ผู้ขายอยู่ต่างประเทศ จะมีวิธีการตรวจสอบธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-transactions) ที่เกิดขึ้นหรือการระบุตัวตนเพื่อให้ผู้ซื้อหักภาษี ณ ที่จ่ายในประเทศ ได้หรือไม่

(๑.๓) กรณีการคิดภาษีการโฆษณาจากผู้ให้บริการต่างประเทศ หากมีการปรับปรุงกฎหมายให้การซื้อโฆษณาจากต่างประเทศผ่านช่องทางออนไลน์เปรียบเสมือนการซื้อสินค้านำเข้า จะมีวิธีการคิดภาษีนำเข้าเหล่านี้ได้หรือไม่ อย่างไร

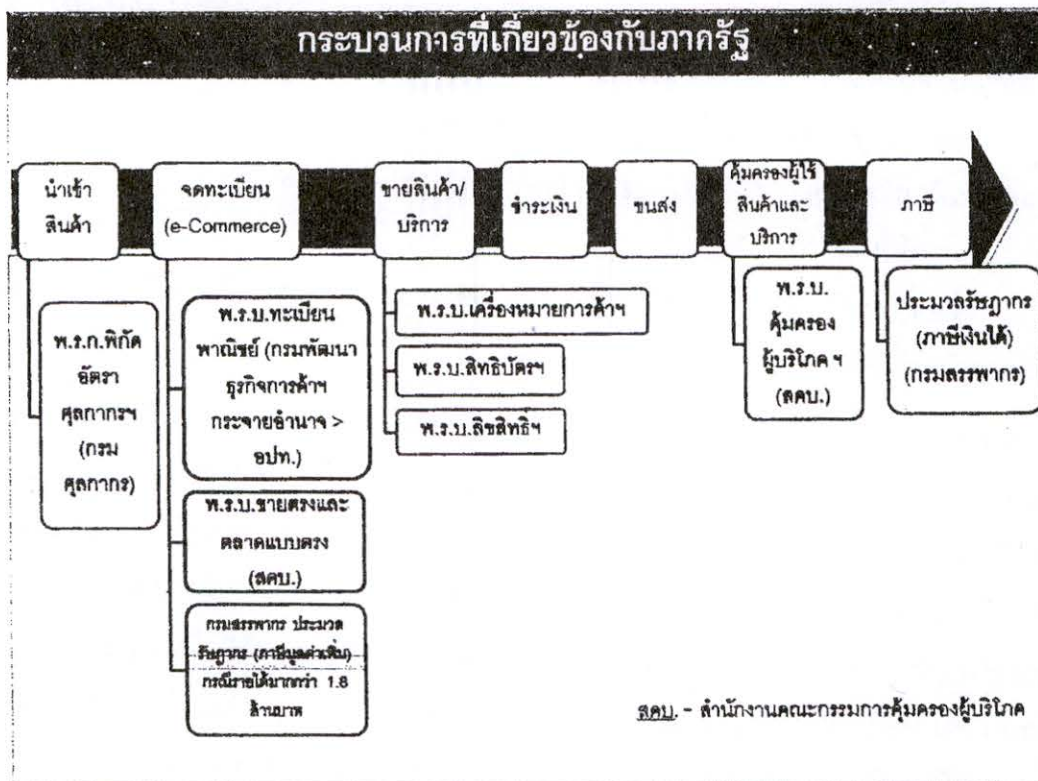
(๑.๔) กรณีผู้ประกอบการของไทยไปจดทะเบียนจัดตั้งบริษัทในต่างประเทศ เมื่อผู้ซื้อในไทยโอนเงินไปชำระค่าสินค้าหรือบริการจากผู้ประกอบการดังกล่าว จะมีวิธีการตรวจสอบธุรกรรมที่เกิดขึ้นอย่างไร เพื่อให้ประเมินภาษีเงินได้

(๑.๕) กรณีคนไทยขายสินค้าบนแพลตฟอร์มต่างประเทศ เช่น e-bay จะมีวิธีการตรวจสอบธุรกรรมที่เกิดขึ้นอย่างไร เพื่อให้ประเมินภาษีเงินได้

คณะอนุกรรมการนโยบายและผลกระทบเกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ ในคณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ ได้มีการหารือในการประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๕๘ สรุปสาระสำคัญคือ การจัดเก็บภาษีเป็นกลไกสำคัญในการหารายได้ของรัฐเพื่อนำไปใช้ในกิจการด้านต่างๆ และเป็นเครื่องมือในการสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ แต่เนื่องจากกระบวนการจัดเก็บภาษีที่เกิดจากเงินได้ทั้งจากการทำธุรกิจแบบเดิมและการทำธุรกิจโดยใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ มีกลไกที่ซับซ้อน และเกี่ยวข้องกับกฎหมายหลายฉบับ เช่น ประมวลรัษฎากร ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ พระราชบัญญัติศุลกากร อนุสัญญาภาษีซ้อน พระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ พระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ และพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยงานราชการหลายหน่วยงาน ได้แก่ กระทรวงการคลัง กระทรวงพาณิชย์ สำนักงานคณะกรรมการ

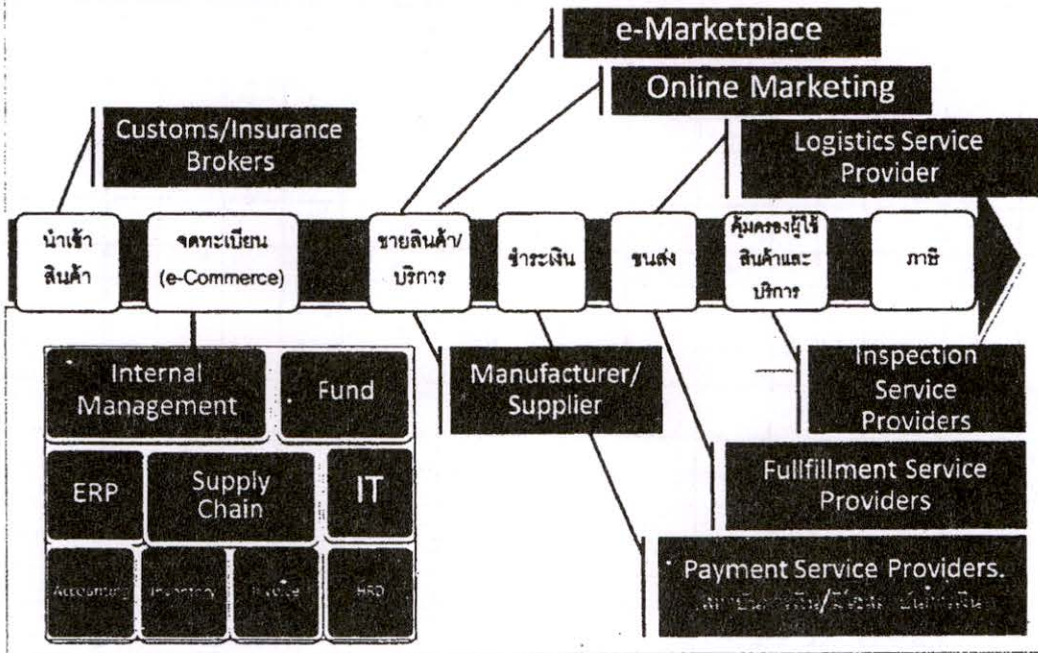
คุ้มครองผู้บริโภค และกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เป็นต้น ดังนั้น การกำหนดมาตรการหรือแนวทางส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการจัดเก็บภาษีจากการดำเนินธุรกิจพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-Commerce) ต้องคำนึงถึงกฎหมาย กฎระเบียบที่บังคับใช้อยู่ในปัจจุบันทั้งภายในและภายนอกราชอาณาจักร รวมถึงหลักความเสมอภาคในการจัดเก็บภาษีของการทำธุรกิจแบบเดิมและการทำธุรกิจโดยใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ คณะอนุกรรมการนโยบายและผลกระทบเกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์จึงเห็นว่าควรจะต้องมีการศึกษาเรื่องดังกล่าวแบบองค์รวมอย่างละเอียด และเป็นกรณีเฉพาะ เพื่อวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้นกับระบบเศรษฐกิจในภาพรวม ตลอดจนทั้งห่วงโซ่อุปทาน ทั้งในแง่การจัดเก็บรายได้และการส่งเสริมผู้ประกอบการของไทยให้สามารถแข่งขันกับผู้ประกอบการต่างประเทศได้อย่างเท่าเทียม โดยกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสามารถสนับสนุนข้อมูลทางเทคนิคเพื่อร่วมดำเนินการแบบบูรณาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ในการนี้คณะอนุกรรมการจัดทำกรอบพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ของประเทศไทย ในคณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ได้ศึกษารวบรวมภารกิจของหน่วยงานและกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับธุรกรรมพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ไว้แล้ว เพื่อเป็นข้อมูลในเบื้องต้นสำหรับการพิจารณาห่วงโซ่อุปทานภายในประเทศ ตามภาพกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับภาครัฐ และภาพกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับภาคธุรกิจอื่น และตารางรูปแบบกิจกรรมปัจจุบันของหน่วยงาน

กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับภาคธุรกิจอื่น

Outsource - 3rd Party – Service Providers – Platforms - Tools

๓.๒ ตารางรูปแบบกิจกรรมของหน่วยงาน (As-Is Status)

ชื่อจัด	หน่วยงาน	พัฒนา ส่งเสริม สนับสนุน ผู้ประกอบการ					พัฒนา และให้บริการเทคโนโลยี					Soft Infrastructure			กำกับดูแล		ติดตามและประเมินผล	
		จดทะเบียนผู้ประกอบการ	จัดอบรม	พัฒนา	ส่งเสริมและสนับสนุน	ให้คำปรึกษาด้านธุรกิจ	ผู้ให้บริการ Hosting	การชำระเงิน (e-payment)	Trade mark	CA	e-Market place	โดเมน/เว็บไซต์	พัฒนาบุคลากร	พัฒนามาตรฐาน	Security	กำกับดูแล		รับเรื่องร้องเรียน
กระทรวงพาณิชย์	DED	✓	✓	✓	✓	✓				✓	✓	✓			✓	✓		
	DFT			✓	✓													
	DTP			✓	✓					✓								
	หอการค้าไทย			✓														
กระทรวงพาณิชย์	อสม.	✓																
กระทรวงอุตสาหกรรม	ISMED		✓	✓	✓	✓												
	SME				✓	✓				✓								✓
	DIP		✓	✓	✓	✓				✓								
	OPIM										✓		✓					
กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา	TAT				✓					✓								
กระทรวง ICT	ETDA		✓		✓					✓		✓	✓	✓		✓		✓
	SPA				✓													
	NSO						✓											✓
	EGA			✓														
	TOT						✓	✓			✓							
	CAT						✓			✓								
	Post							✓				✓						
สำนักบริหารทุนแม่จันทน์	OCPB (กม.)	✓		✓	✓				✓						✓	✓		
	BCI					✓												
กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	Software park		✓		✓													
	NECTEC			✓	✓													
กระทรวงสาธารณสุข	FDA				✓										✓			
กระทรวงการคลัง	BOT							✓										
	Revenue Dept	✓	✓		✓	✓									✓	✓	✓	
	Customs Dept																✓	
	กรมบัญชีกลาง				✓													
สำนักงานตำรวจแห่งชาติ	ป.ต.														✓			
	ป.ต. TCSD														✓			
	DSI														✓			
สมาคม	e-Commerce			✓	✓	✓			✓									
	Thai Web Master Association				✓													
	FTI		✓	✓	✓	✓				✓			✓					
	TBA							✓										
	Marketing Association				✓													
	DAAT			✓	✓	✓												

ข้อมูล ณ วันที่ : ๑๓ มี.ค. ๒๕๕๘

ข้อมูลอ้างอิงจาก: บุคลากรและอำนาจหน้าที่ของแต่ละหน่วยงาน

ปรับแก้จากข้อเสนอแนะในการประชุมอนุกรรมการจัดทำกรอบพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ ครั้งที่ 1/2558

๒. ความแตกต่างของจำนวนผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในไทยจากการสำรวจของสำนักงานสถิติแห่งชาติและจากการเผยแพร่ของเฟสบุ๊ก

สถิติทางการที่หน่วยงานภาครัฐใช้ในการกำหนดนโยบายและประเมินผลของนโยบาย รวมทั้งองค์การระหว่างประเทศใช้ในการเปรียบเทียบความพร้อมทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของประเทศไทยได้มาจากการสำรวจการมี การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในครัวเรือนของสำนักงานสถิติแห่งชาติ (สสช.) โดยผลสำรวจปี พ.ศ. ๒๕๕๗ พบจำนวนผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทย ๒๑.๗ ล้านคน คิดเป็นร้อยละ ๓๔.๙ ของประชากร

นอกจากวิธีการสำรวจแล้ว หน่วยงานของรัฐบางแห่ง เช่น สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) และศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ (Nectec) ใช้วิธีคำนวณโดยเทียบสัดส่วนของปริมาณอินเทอร์เน็ตแบนด์วิธที่เพิ่มขึ้นในแต่ละปี พบว่าจำนวนผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทยในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ มี ๒๗.๖ ล้านคน

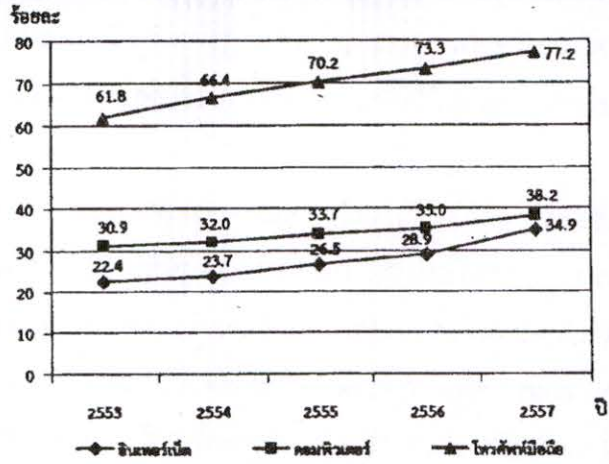
ส่วนภาคเอกชนนำเสนอผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทยจำนวน ๓๕ ล้านคน โดยอ้างอิงจากรายงาน Digital, Social and Mobile in 2015 ของ WeAreSocial ซึ่งเป็นสื่อออนไลน์ของสิงคโปร์ และมีการรายงานสถิติ ดังนี้

รายงาน	จำนวนผู้ใช้อินเทอร์เน็ต (Active Internet Users)	จำนวนผู้ใช้โซเชียลมีเดีย (Active Social Media Accounts/Users)
เดือนมกราคม พ.ศ. ๒๕๕๘	๒๓.๙ ล้านราย	๓๒.๐ ล้านบัญชี *
เดือนมีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๘	๓๕.๐ ล้านราย	๓๔.๐ ล้านบัญชี *

* จำนวนผู้ใช้โซเชียลมีเดียที่รายงานเป็นจำนวนบัญชีที่มีผู้สมัครใช้งาน ซึ่งผู้ใช้ ๑ รายอาจมีหลายบัญชีได้

อย่างไรก็ตาม จำนวนผู้ใช้อินเทอร์เน็ตจากรายงานข้างต้นมีข้อควรสังเกต คือ การเพิ่มขึ้นของจำนวนผู้ใช้อินเทอร์เน็ตจาก ๒๓.๙ ล้านราย เป็น ๓๕.๐ ล้านราย เพิ่มขึ้นจำนวน ๑๑.๑ ล้านรายภายใน ๒ เดือน และแหล่งข้อมูลที่ WeAreSocial ใช้อ้างอิง เช่น InternetLiveStats และ InternetWorldStats ได้รายงานจำนวนผู้ใช้อินเทอร์เน็ตของไทย ๑๙.๔ ล้านราย (กรกฎาคม ๒๕๕๗) และ ๒๓.๗ ล้านราย (ธันวาคม ๒๕๕๗) ตามลำดับ

Thailand Internet Users

แหล่งที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ ๒๕๕๗

← → X ก www.nbt.go.th/TTID/Internet_market/Internet_users/

Thailand Internet Users

View Selection: Summary Table ▾

Year	Internet Users
2002	4,800,000
2003	6,000,000
2004	6,970,000
2005	9,909,000
2006	11,413,000
2007	13,416,000
2008	16,100,000
2009	18,300,000
2010	19,299,427
2011	21,165,365
2012	23,056,712
2013	26,140,473
2014	27,653,927

Source: Nectec
<http://www.nectec.or.th>

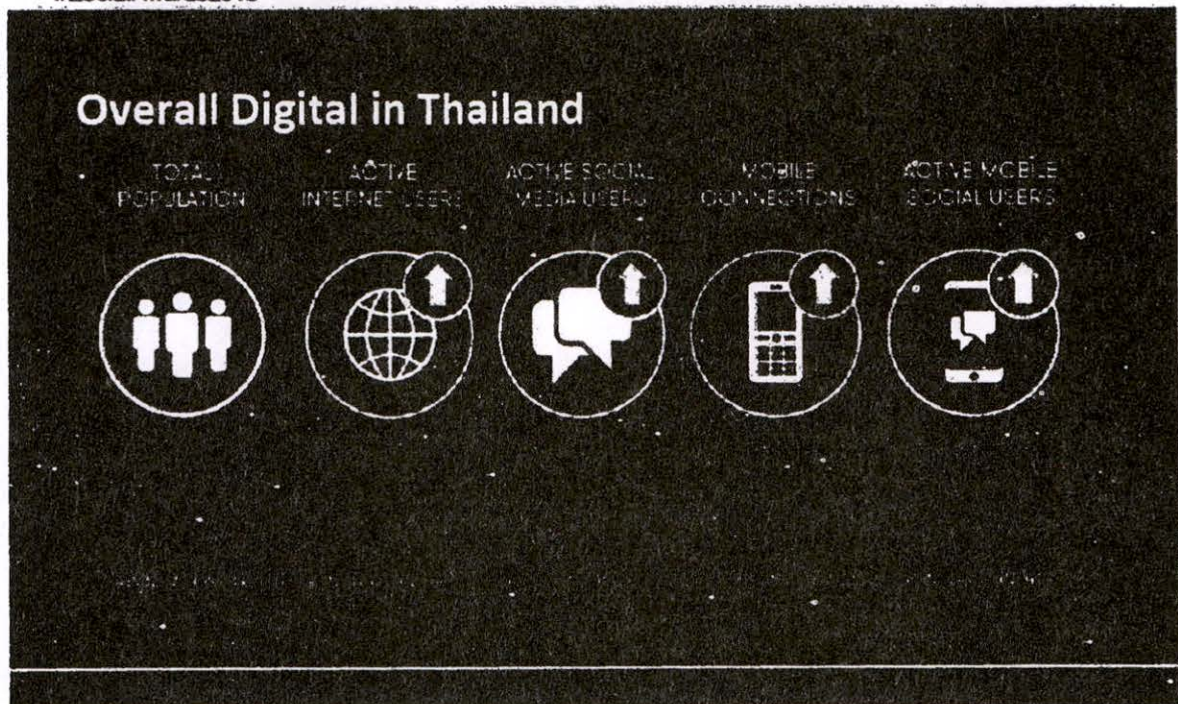
แหล่งที่มา : NBTC ๒๕๕๗

Thailand Zocial Award 2015

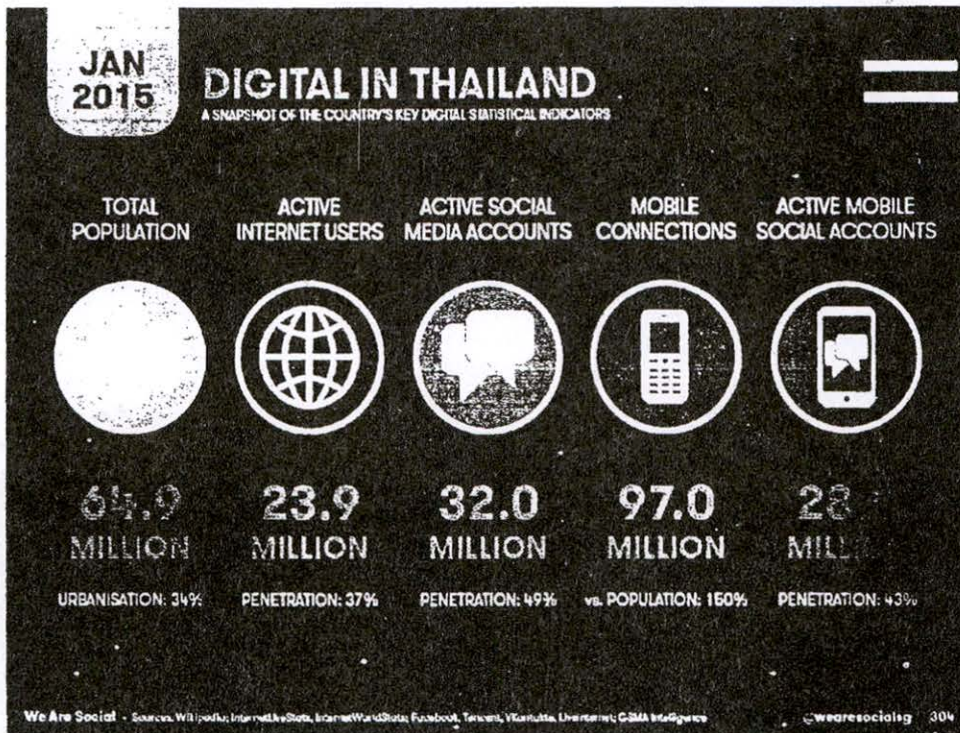
Insightful information of Thai people on social media

Zocial Inc.
Online Analytics

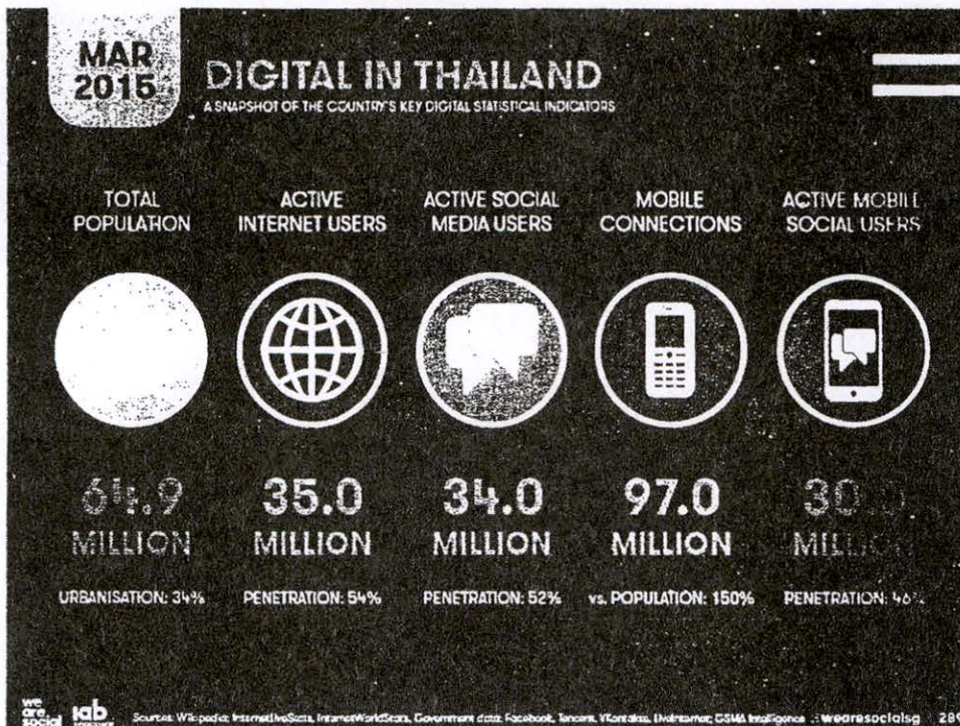
#ZocialAwards2015

แหล่งที่มา : Thailand Zocial Award 2015

แหล่งที่มา : Wearesocial.sg เข้าถึงเมื่อ : กันยายน ๒๕๕๘

แหล่งที่มา : Wearesocial.sg เข้าถึงเมื่อ : กันยายน ๒๕๕๘

๓. แนวทางในการดูแลช่องทางติดต่อสื่อสารอินเทอร์เน็ตระหว่างประเทศเพื่อตรวจสอบธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ที่เกิดขึ้น

กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารขอชี้แจง ดังต่อไปนี้

๑) การกำกับดูแลการจดทะเบียนชื่อโดเมนของเว็บไซต์ หากผู้ประกอบการใช้ชื่อโดเมนเนมที่จดตามสังกัดของประเทศไทยหรือ ภายได้ .th เช่น .co.th หรือ .in.th นั้น บริษัท ที.เอช.นิค จำกัด (THNIC) เป็นผู้ดูแลการจดทะเบียนซึ่งผู้ประกอบการต้องดำเนินการตามนโยบายที่ THNIC กำหนด สามารถเรียกดูข้อมูลสถิติต่าง ๆ จากเว็บไซต์ <http://all.in.th> อย่างไรก็ตาม หากผู้ประกอบการใช้ชื่อโดเมนเนมที่เปิดให้มีการจดทะเบียนแบบเสรี เช่น .com .net .biz .org เป็นต้น ผู้ประกอบการไทยสามารถเลือกจดทะเบียนจากผู้ให้บริการทั้งที่อยู่ในประเทศไทยหรือต่างประเทศก็ได้ ทั้งนี้ ไม่มีกฎหมายหรือข้อบังคับในการจดทะเบียนโดเมนเนม และนโยบายของผู้รับจดทะเบียนแต่ละรายไม่มีกฎเกณฑ์ที่แน่นอน จึงอาจทำให้ข้อมูลการจดทะเบียนโดเมนเนมที่ตรวจสอบได้เป็นข้อมูลที่ไม่ถูกต้อง ไม่ใช่ข้อมูลที่แท้จริงของผู้จดทะเบียนหรือผู้เป็นเจ้าของเว็บไซต์

๒) การตรวจสอบข้อมูลผู้ประกอบการซื้อขายสินค้าผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ในกรณีที่เว็บไซต์จดทะเบียนโดเมนเนมกับผู้ให้บริการรับจดทะเบียนในประเทศไทยสามารถตรวจสอบข้อมูลผู้ถือครองโดเมนเนมหรือเจ้าของเว็บไซต์ได้จากผู้ให้บริการจดทะเบียน แต่มีข้อจำกัดในประเด็นความถูกต้องของข้อมูลตามข้อ ๑)

๓) การตรวจสอบข้อมูลจากรางการทางคอมพิวเตอร์ในกรณีเกิดปัญหาการกระทำความผิดฉ้อโกงตามประมวลกฎหมายอาญาและพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ สามารถกระทำได้ในกรณีที่ผู้ให้บริการเว็บไซต์นั้นตั้งอยู่ในประเทศไทย แต่หากผู้ให้บริการเว็บไซต์หรือแอปพลิเคชันตั้งอยู่ต่างประเทศ เช่น facebook.com google.com amazon.com alibaba.com Line Instagram เป็นต้น จะมีข้อจำกัดในการร้องขอข้อมูลการลงทะเบียนผู้ใช้งานและข้อมูลจากรางการทางคอมพิวเตอร์ ซึ่งถูกจัดเก็บไว้ที่ผู้ให้บริการต่างประเทศ เว้นแต่จะมีการวางกรอบการควบคุมการเปิดให้บริการในต่างประเทศ ให้ต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขให้ความร่วมมือกับพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ หรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

๔) การตรวจสอบ กำกับดูแลช่องทางการติดต่อสื่อสารของธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์บนอินเทอร์เน็ตนั้นมีข้อจำกัดทั้งทางด้านเทคนิคและทางด้านกฎหมาย เนื่องจากธุรกรรมการชำระเงินนิยมใช้การติดต่อสื่อสารผ่านโพรโตคอล HTTPS ซึ่งมีการเข้ารหัสเพื่อความมั่นคงปลอดภัยในการรับส่งข้อมูลระหว่างผู้ซื้อและผู้ประกอบการ ทำให้การถอดรหัสเพื่อตรวจสอบธุรกรรมดังกล่าวทำได้ยาก และพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ กำหนดข้อจำกัดในการเข้าถึงข้อมูลคอมพิวเตอร์ไว้ในมาตรา ๗ “ผู้ใดเข้าถึงโดยมิชอบซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่มีมาตรการป้องกันการเข้าถึงโดยเฉพาะและมาตรการนั้นมีได้มีไว้สำหรับตน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปีหรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ” และมาตรา ๘ “ผู้ใดกระทำความผิดโดยประการใดโดยมิชอบด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์เพื่อดักจับไว้ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ของผู้อื่นที่อยู่ระหว่างการส่งในระบบคอมพิวเตอร์ และข้อมูลคอมพิวเตอร์นั้นมีได้มีไว้เพื่อประโยชน์สาธารณะ หรือเพื่อให้เกิดบุคคลทั่วไปใช้ประโยชน์ได้ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

รายงานการพิจารณาศึกษามาตรการหรือแนวทางในการจัดเก็บภาษี
จากการส่งเงินค่าโฆษณาไปให้ผู้ประกอบการที่อยู่ในต่างประเทศ โดยไม่มีการเสียภาษี
ให้แก่ประเทศไทย และจากการดำเนินธุรกิจโดยใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-Commerce)
ของ

คณะกรรมการการเศรษฐกิจ การเงินและการคลัง สถาบันบัญญัติแห่งชาติ

คณะผู้รับผิดชอบ

**ในการจัดทำรายงานของคณะกรรมการการเศรษฐกิจ การเงินและการคลัง
สถาบันบัญญัติแห่งชาติ**

นายกิตติ เจริญวงศ์

ผู้อำนวยการสำนักกรรมการ ๑

ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการการเศรษฐกิจ การเงินและการคลัง สถาบันบัญญัติแห่งชาติ

นางสุภาพร วิเชียรเพชร

ผู้ช่วยเลขานุการประจำคณะกรรมการ

นายธณัฐ แสนแก้ว

นิติกรชำนาญการ

นางสาวกนิศ สามารถ

วิทยากรปฏิบัติการ

นางสาวอัญชลี วุฒิศิริ

นิติกรปฏิบัติการ

นางสาวมณีนรัตน์ เฟ็งไชโย

นิติกรปฏิบัติการ

นางสาวศศิกานต์ พรามจร

เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน

นายมนตรี เศรษฐรุจิ

เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน

นายภานุพงศ์ ดีแก้ว

นักวิชาการสนับสนุนงานนิติบัญญัติด้านวิชาการ

นางสาวมาริยาน ปาทาน

พนักงานสนับสนุนการประชุม

ฝ่ายเอกสารอ้างอิง

นางสาวลัดดาวลัย สมบูรณ์กิจชัย

ผู้บังคับบัญชาในกลุ่มงานบริการเอกสารอ้างอิง

นางอนงค์ โต๊ะประดับ

ในการประชุมกรรมการ

นายธณเดช เขตจัตุรัส

วิทยากรชำนาญการพิเศษ

นายคมสัน นิคมคณารักษ์

นิติกรชำนาญการ

นางสาวยุพิน พรพันธ์

นิติกรปฏิบัติการ

เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน

ออกแบบและพิมพ์ที่
สำนักการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
๐ ๒๕๕๔๑๕๖๑ ๐ ๒๕๓๑๔๓๑ ๐ ๒๕๓๑๔๓๕